Periodieke peiling COVID-19 in het funderend onderwijs

Meting week van 6 t/m 10 december 2021

Ebbo Bulder
Suzanne Gerritsen
Margot Oomens
Sjerp van der Ploeg
Anke Suijkerbuijk

Oberon
onderzoek | advies

Inhoudsopgave

1 Inleiding ... 4
1.1. Achtergrond ... 4
1.2. Opbouw verslag periodieke peiling ... 5
1.3. Compacte weergave resultaten 6 tot en met 10 december 2021 ... 5
2 Basisonderwijs ... 9
2.1. Continuïteit fysiek onderwijs ... 9
2.2. Leerlingen in risicogroep of met corona-angst ... 13
2.3. Maatregelen 'kwetsbare' leerlingen ... 15
2.4. Afname van LVS-toetsen ... 17
2.5. Bereidheid tot zelftesten ... 21
3 Speciaal basisonderwijs ... 23
3.1. Continuïteit fysiek onderwijs ... 23
3.2. Leerlingen in risicogroep of met corona-angst ... 27
3.3. Maatregelen 'kwetsbare' leerlingen ... 29
3.4. Afname van LVS-toetsen ... 32
3.5. Bereidheid tot zelftesten ... 33
4 Speciaal onderwijs ... 35
4.1. Continuïteit fysiek onderwijs ... 35
4.2. Leerlingen in risicogroep of met corona-angst ... 38
4.3. Maatregelen 'kwetsbare' leerlingen ... 40
4.4. Afname van LVS-toetsen ... 41
4.5. Bereidheid tot zelftesten ... 43
5 Voortgezet speciaal onderwijs ... 45
5.1. Continuïteit fysiek onderwijs ... 45
5.2. Leerlingen in risicogroep of met corona-angst ... 48
5.3. Maatregelen 'kwetsbare' leerlingen ... 50
5.4. Afname van (toetsen in het kader van) schoolexamens ... 52
5.5. Bereidheid tot zelftesten ... 53
6 Voortgezet onderwijs ... 55
6.1. Continuïteit fysiek onderwijs ... 55
6.2. Leerlingen in risicogroep of met corona-angst ... 58
6.3. Maatregelen 'kwetsbare' leerlingen ... 60
6.4. Afname van (toetsen in het kader van) schoolexamens ... 62
6.5. Bereidheid tot zelftesten ... 63
Bijlage 1 Methodologische verantwoording ... 66

1 Inleiding

1.1. Achtergrond

Om adequaat te reageren op de gevolgen voor het onderwijs van de ontwikkelingen in verband met het coronavirus in Nederland is het cruciaal dat de informatievoorziening hierover zo goed mogelijk is. Voor wat betreft de continuïteit van primair en voortgezet onderwijs willen het ministerie van OCW en vertegenwoordigende organisaties in het veld hier goed zicht op houden. Daarvoor is een meldpunt ingericht waar vestigingen melding doen als ze vanwege een Covid-19 uitbraak tijdelijk zijn gesloten en van de maatregelen die ze treffen om de continuïteit van het onderwijs te borgen. Dat meldpunt valt onder de verantwoordelijkheid van de Inspectie van het Onderwijs.

Aanvullend op de informatie die via het meldpunt beschikbaar komt, is er behoefte aan informatie over mogelijke effecten van Covid-19 in het onderwijs. Daarbij gaat het om de omvang van de afwezigheid van leerlingen en lesuitval door de afwezigheid leraren vanwege corona-gerelateerde aspecten (klachten, thuisquarantaine, huisgenoot met corona, e.d.) zonder dat een vestiging wordt gesloten, de voortgang van toetsen en schoolexamens, en leerlingen die langdurig corona-gerelateerd thuiszitten. Op basis van deze inzichten kunnen vestigingen, besturen, sectororganisaties, medeoverheden en het Rijk tijdig knelpunten signaleren, keuzes maken en hun beleid aanpassen als dit nodig is.

Oberon voert hiervoor maandelijks een peiling uit onder onderwijsinstellingen in het funderend onderwijs. In deze rapportage beschrijven we de resultaten van de twaalfde meting in december 2021.

Figuur 1. GGD meldingen positief geteste personen per week[1]

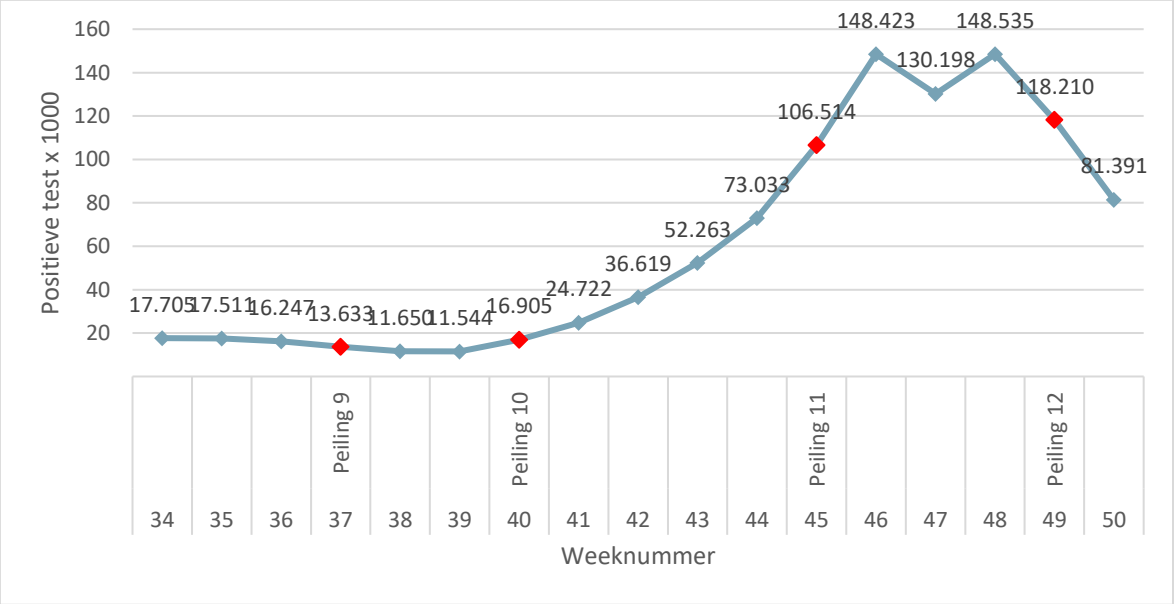

[1] Berekening zijn gedaan op cijfers van het RIVM, gevonden op https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/grafieken

We presenteren in Figuur 1 het aantal positieve geteste personen per week, zodat de vergelijking van de resultaten met eerdere metingen in deze context geduid kan worden. Zoals te zien is het aantal positief geteste personen in de twaalfde peilweek relatief hoog ten opzichte van de negende en tiende peilweek. Ten opzichte van de elfde peilweek is het aantal positief geteste personen in de twaalfde peilweek maar iets hoger.

1.2. Opbouw verslag periodieke peiling

In deze rapportage gaan we achtereenvolgens in op verschillende onderwijssectoren: basisonderwijs (bao), speciaal basisonderwijs (sbo), speciaal onderwijs (so), voortgezet speciaal onderwijs (vso) en voortgezet onderwijs (vo). Voor meer informatie over de opzet van het onderzoek, de steekproef en de respons verwijzen we u naar bijlage 1.

We geven in deze rapportage in de volgende hoofdstukken per schooltype een overzicht van de uitkomsten van de twaalfde meting over de week van 6 tot en met 10 december 2021. Ter referentie hebben wij onder elke Tabel en Figuur ook de corresponderende Tabel of Figuur uit de elfde meting over de week van 8 tot en met 12 november opgenomen. Tabellen en figuren van de huidige meting zijn gelabeld met een ‘a’ (bijvoorbeeld ‘Figuur 2.1a’) en Tabellen en figuren van de vorige meting met ‘b’ (bijvoorbeeld ‘Figuur 2.1b’). Tabellen en figuren over de eerdere metingen (vanaf november 2020) zijn niet opgenomen vanwege de overzichtelijkheid en vanwege de beperkte mogelijkheden tot vergelijking (bijvoorbeeld vanwege de schoolsluitingen in combinatie met afstandsonderwijs).

Eerst geven we hieronder per onderwijssector in compacte vorm de resultaten over deze twaalfde meting weer.

1.3. Compacte weergave resultaten 6 tot en met 10 december 2021

Basisonderwijs

- Het gemiddeld percentage lesuitval in de week van 6 tot en met 10 december over alle leerjaren ligt op 18 procent. Dat betekent dat op één vestiging ieder leerjaar gemiddeld een kans van 18 procent heeft gehad op lesuitval vanwege Corona-gerelateerde aspecten. Dat is significant hoger dan bij de vorige meting (13%).
- Het totale gemiddelde percentage leerlingen met fysieke lesuitval bedraagt 11,4 procent per leerjaar. Dat is significant hoger dan bij de vorige meting (7,5%).
- Het totale gemiddelde percentage daarmee gepaard gaande uitgevallen lestijd bedraagt 7,6 procent per groep. Dat is significant hoger dan bij de vorige meting (5,3%).
- Bij ongeveer 60 procent van de vestigingen zijn de consequenties van deze fysieke lesuitval volledig of grotendeels ondervangen (vergelijkbaar met de vorige meting).
- Het gemiddeld aantal leerlingen dat in de groepen 1 tot en met 8 langdurig niet naar school gaat vanwege risico’s bedraagt per leerjaar 0,55 leerling per vestiging (verschilt significant van vorige meting).
- Het gemiddeld aantal leerlingen dat in de groepen 1 tot en met 8 langdurig niet naar school gaat vanwege angst voor corona bedraagt per leerjaar 0,11 leerling per vestiging (verschilt niet significant van vorige meting).

- Ongeveer één op de drie vestigingen (34%) geeft aan dat er lessen zijn gemist door achterstandsleerlingen en/of leerlingen die van huis uit minder ondersteuning krijgen. Dat zijn er significant meer dan bij vorige meting (22%). Op 10 procent van de vestigingen zijn er geen maatregelen genomen ondanks dat er lessen gemist zijn door deze groep kwetsbare leerlingen. Dat is een significante stijging ten opzichte van de vorige meting (7%).
- Wanneer vestigingen LVS-toetsen hadden gepland vanaf 15 november tot en met 10 december (17% van de vestigingen) zijn deze op de overgrote meerderheid van de vestigingen volledig doorgegaan (vergelijkbaar met de vorige meting).
- De respondenten schatten dat gemiddeld 78 procent van het personeel bereid is om zichzelf twee keer per week preventief te testen. Dat is significant hoger dan bij de vorige meting (65%).

Speciaal basisonderwijs

- Het gemiddeld percentage lesuitval in de week van 6 tot en met 10 december over alle leerjaren ligt op 23 procent. Dat betekent dat op één vestiging ieder leerjaar gemiddeld een kans van 23 procent heeft gehad op lesuitval vanwege Corona-gerelateerde aspecten. Dat is significant hoger dan bij de vorige meting (11,3%).
- Het totale gemiddelde percentage leerlingen met fysieke lesuitval bedraagt 10 procent per leerjaar per vestiging. Dat is verschilt niet significant van de vorige meting (7,4%).
- Het totale gemiddelde percentage daarmee gepaard gaande uitgevallen lestijd bedraagt 7,7 procent per leerjaar per vestiging. Dat is verschilt niet significant van de vorige meting (4,5%).
- Op ongeveer een derde van de vestigingen zijn de consequenties van deze fysieke lesuitval deels of volledig ondervangen.
- Het gemiddeld aantal leerlingen dat in de groepen 1 tot en met 8 langdurig niet naar school gaat vanwege risico's bedraagt per leerjaar 0,37 leerling per vestiging (verschilt niet significant van vorige meting).
- Het gemiddeld aantal leerlingen dat in de groepen 1 tot en met 8 langdurig niet naar school gaat vanwege angst voor corona bedraagt per leerjaar 0,26 leerlingen per vestiging (verschilt niet significant van vorige meting).
- Ongeveer vier op de tien vestigingen (38%) geeft aan dat er lessen zijn gemist door achterstandsleerlingen en/of leerlingen die van huis uit minder ondersteuning krijgen. Dat zijn er significant meer dan bij vorige meting (19%). Op 13 procent van de vestigingen zijn er geen maatregelen genomen ondanks dat er lessen gemist zijn door deze groep kwetsbare leerlingen. Dat is een significante stijging ten opzichte van de vorige meting (6%).
- Wanneer vestigingen LVS-toetsen hadden gepland vanaf 15 november tot en met 10 december (33% van de vestigingen) zijn deze bijna overal volledig doorgegaan (meer dan bij vorige meting).
- De respondenten schatten dat gemiddeld 78 procent van het personeel bereid is om zichzelf twee keer per week preventief te testen. Dat is significant hoger dan bij de vorige meting (64%).

Speciaal onderwijs

- Het percentage vestigingen met lesuitval vanwege Corona-gerelateerde aspecten ligt in de week van 6 tot en met 10 december op 58 procent. Dat is significant hoger dan bij de vorige meting (32%).
- Het totale gemiddelde percentage leerlingen met fysieke lesuitval bedraagt 12,2 procent per vestiging (verschilt niet significant van de vorige meting).

- Het totale gemiddelde percentage daarmee gepaard gaande uitgevallen lestijd bedraagt 20,4 per vestiging. Dat is significant hoger dan bij de vorige meting (10,7%).
- Bij bijna de helft van de vestigingen zijn de consequenties van deze fysieke lesuitval volledig of grotendeels ondervangen.
- Het aantal leerlingen dat in het speciaal onderwijs langdurig niet naar school gaat vanwege risico's bedraagt gemiddeld 0,98 leerling per vestiging (verschilt niet significant van de vorige meting).
- Het aantal leerlingen dat in het speciaal onderwijs langdurig niet naar school gaat vanwege angst voor corona bedraagt gemiddeld 0,29 leerling per vestiging (verschilt niet significant van de vorige meting).
- Bijna twee derde van de vestigingen (65%) geeft aan dat er lessen zijn gemist door achterstandsleerlingen en/of leerlingen die van huis uit minder ondersteuning krijgen. Dat zijn er significant meer dan bij vorige meting (38%). Op 38 procent van de vestigingen zijn er geen maatregelen genomen ondanks dat er lessen gemist zijn door deze groep kwetsbare leerlingen. Dat is een significante stijging ten opzichte van de vorige meting (18%).
- Wanneer vestigingen LVS-toetsen hadden gepland vanaf 15 november tot en met 10 december (32% van de vestigingen) zijn deze op de overgrote meerderheid van de vestigingen volledig doorgegaan.
- De respondenten schatten dat gemiddeld 76 procent van het personeel bereid is om zichzelf twee keer per week preventief te testen. Dat is significant hoger dan bij de vorige meting (61%).

Voortgezet speciaal onderwijs

- Het percentage vestigingen met lesuitval vanwege Corona-gerelateerde aspecten ligt in de week van 6 tot en met 10 december op 55 procent. Dat is vergelijkbaar met de vorige meting (50%).
- Het totale gemiddelde percentage leerlingen met fysieke lesuitval in de verschillende afdelingen bedraagt 12,6 procent. Dat is verschilt niet significant van de vorige meting (11,2%).
- Het totale gemiddelde percentage daarmee gepaard gaande uitgevallen lestijd bedraagt 16,3 procent per vestiging. Dat is verschilt niet significant van de vorige meting (14,1%).
- Op iets meer dan de helft van de vestigingen zijn de consequenties van deze fysieke lesuitval (voor zover daar sprake van was) volledig of grotendeels ondervangen.
- Het aantal leerlingen dat in het voortgezet speciaal onderwijs langdurig niet naar school gaat vanwege risico's bedraagt gemiddeld 0,46 leerling per vestiging (vergelijkbaar met de vorige meting).
- Het aantal leerlingen dat in het voortgezet speciaal onderwijs langdurig niet naar school gaat vanwege angst voor corona bedraagt gemiddeld 0,23 leerling per vestiging (vergelijkbaar met de vorige meting).
- Meer dan de helft van de vestigingen (60%) geeft aan dat er lessen zijn gemist door achterstandsleerlingen en/of leerlingen die van huis uit minder ondersteuning krijgen. Dat verschilt niet er significant van de vorige meting. Op 30 procent van de vestigingen zijn er geen maatregelen genomen ondanks dat er lessen gemist zijn door deze groep kwetsbare leerlingen (verschilt niet significant van vorige meting).
- Wanneer vestigingen (toetsen in het kader van) schoolexamens hadden gepland vanaf 15 november tot en met 10 december (17% van de vestigingen) zijn deze op de overgrote meerderheid van deze vestigingen volledig doorgegaan.

- De respondenten schatten dat gemiddeld 70 procent van het personeel bereid is om zichzelf twee keer per week preventief te testen (verschilt niet significant van de vorige meting). Voor leerlingen wordt geschat dat gemiddeld 41 procent bereid is om dat te doen (verschilt niet significant van vorige meting).

Voortgezet onderwijs

- Het gemiddeld percentage lesuitval in de week van 6 tot en met 10 december over alle afdelingen (brugjaar, pro, vmbo, havo/vwo) ligt op 69 procent. Dat betekent dat op één vo-vestiging iedere afdeling (brugjaar, pro, vmbo, havo/vwo) gemiddeld 69 procent kans heeft gehad op lesuitval vanwege Corona-gerelateerde aspecten. Dat is significant hoger dan bij de vorige meting (54%).
- Het totale gemiddelde percentage leerlingen met fysieke lesuitval in de verschillende afdelingen bedraagt 18,1 procent. Dat is significant hoger dan bij de vorige meting (11,4%).
- Het totale gemiddelde percentage daarmee gepaard gaande uitgevallen lestijd bedraagt 13,0 procent per vestiging. Dat verschilt niet significant van de vorige meting.
- Bij ruim 40 procent van de vestigingen zijn de consequenties van deze fysieke lesuitval (voor zover daar sprake van was) volledig of grotendeels ondervangen (vergelijkbaar met vorige meting).
- Het aantal leerlingen dat in het voortgezet onderwijs langdurig niet naar school gaat vanwege risico's bedraagt gemiddeld 2,24 leerling per vestiging (verschilt niet significant van vorige meting).
- Het aantal leerlingen dat in het voortgezet onderwijs langdurig niet naar school gaat vanwege angst voor corona bedraagt gemiddeld 0,58 leerling per vestiging (verschilt niet significant van de vorige meting).
- Ruim twee derde van de vestigingen (69%) geeft aan dat er lessen zijn gemist door achterstandsleerlingen en/of leerlingen die van huis uit minder ondersteuning krijgen. Dat zijn er significant meer dan bij vorige meting (58%). Op 27 procent van de vestigingen zijn er geen maatregelen genomen ondanks dat er lessen gemist zijn door deze groep kwetsbare leerlingen. Dat vergelijkbaar met de vorige meting.
- Wanneer vestigingen (toetsen in het kader van) schoolexamens hadden gepland vanaf 15 november tot en met 10 december (85% van de vestigingen) zijn deze op de overgrote meerderheid van deze vestigingen volledig doorgegaan.
- De respondenten schatten dat gemiddeld 60 procent van het personeel bereid is om zichzelf twee keer per week preventief te testen. Dat is significant hoger dan bij de vorige meting (49%). Voor leerlingen wordt geschat dat gemiddeld 38 procent bereid is om dat te doen. Dat is significant hoger dan bij de vorige meting (28%).

2 Basisonderwijs

In dit hoofdstuk presenteren we de bevindingen van de twaalfde periodieke peiling voor het basisonderwijs (bao). We besteden daarbij achtereenvolgens aandacht aan de volgende onderwerpen:

- continuïteit van fysiek onderwijs;
- leerlingen die langdurig(er) niet naar school gaan;
- maatregelen voor 'kwetsbare' leerlingen;
- afname van LVS-toetsen;
- bereidheid tot zelftesten van het personeel.

2.1. Continuïteit fysiek onderwijs

In deze paragraaf staat fysieke lesuitval in de week van 6 tot en met 10 december als gevolg van corona-gerelateerde aspecten centraal. Vestigingen die tijdelijk gesloten waren in deze periode in verband met een corona-uitbraak blijven daarbij buiten beschouwing. Informatie over die tijdelijke schoolsluitingen is opgenomen in de gelijktijdig met dit rapport te verschijnen rapportage van het 'meldpunt schoolsluiting'.

Fysieke lesuitval

Figuur 2.1a Percentage vestigingen met fysieke lesuitval in de week van 6 tot en met 10 december vanwege corona-gerelateerde aspecten (thuisquarantaine van klas en/of leerkracht, verkoudheidverschijnselen leerkracht, leerkracht in afwachting van testuitslag, leerkracht met een kwetsbare gezondheid)

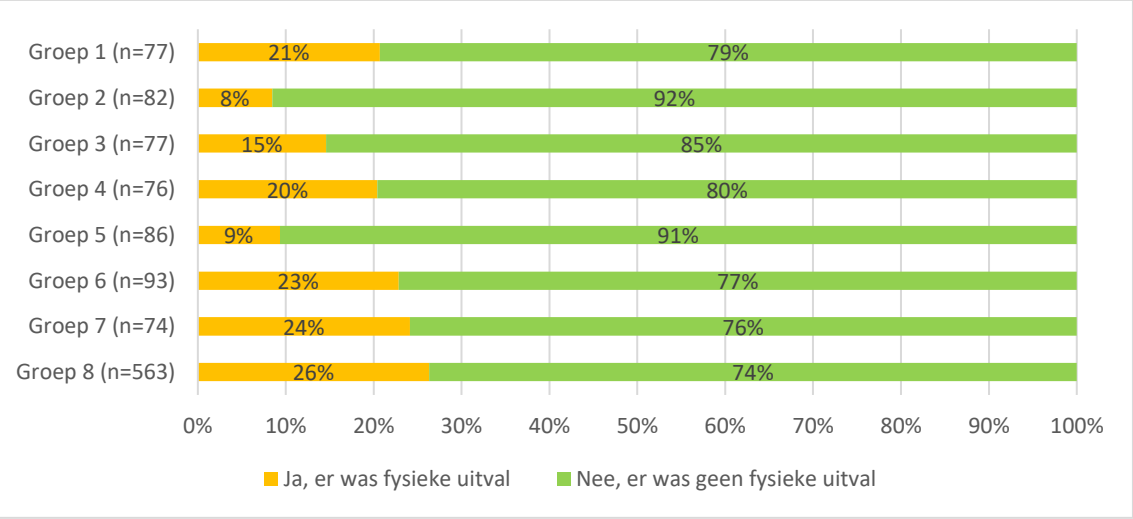

Figuur 2.1b Percentage vestigingen met fysieke lesuitval in de week van 8 tot en met 12 november vanwege corona-gerelateerde aspecten (thuisquarantaine van klas en/of leerkracht, verkoudheidverschijnselen leerkracht, leerkracht in afwachting van testuitslag, leerkracht met een kwetsbare gezondheid)

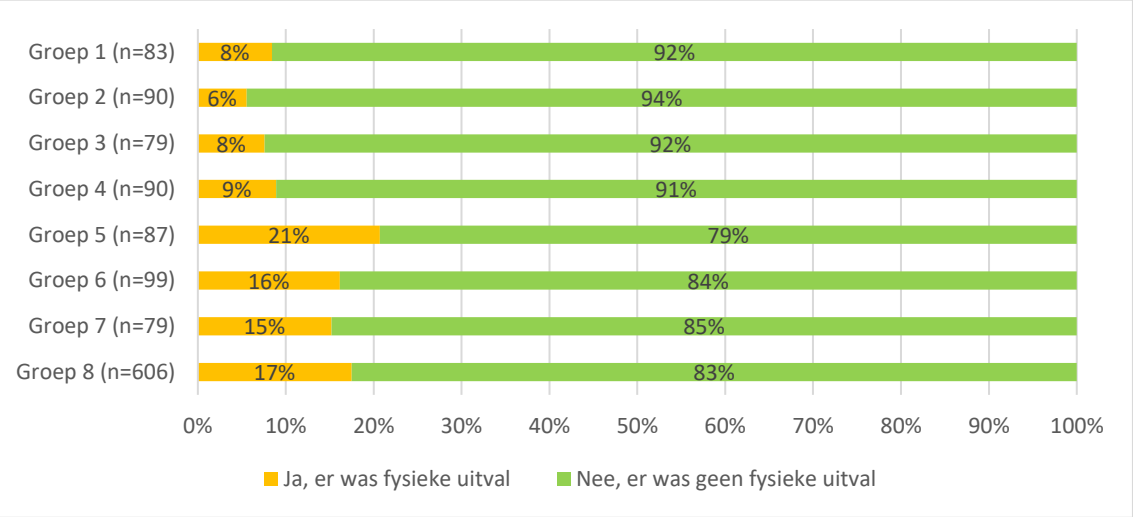

Uit bovenstaande Figuur 2.1a blijkt dat het percentage vestigingen met lesuitval in de week van 6 tot en met 10 december als gevolg van corona-gerelateerde aspecten in de groepen 1 tot en met 8 van het basisonderwijs ligt tussen de 8 en 26 procent. Het gemiddeld percentage groepen met lesuitval over alle leerjaren ligt op 18 procent. Dat betekent dat op één vestiging in de week van 6 tot en met 10 december ieder leerjaar gemiddeld een kans van 18 procent heeft gehad op lesuitval vanwege Corona-gerelateerde aspecten. Bij de meting van november lag dit percentage op 13 procent, het verschil tussen de huidige en de vorige meting is significant. In december was er dus meer fysieke lesuitval dan in november.

Tabel 2.1a Hoeveel procent van de leerlingen betrof de fysieke lesuitval in week van 6 tot en met 10 december? (percentage vestigingen)

	Groep 1	Groep 2	Groep 3	Groep 4	Groep 5	Groep 6	Groep 7	Groep 8	totaal
0% (geen lesuitval)	79%	92%	85%	80%	91%	77%	76%	74%	82%
1-24% van de leerlingen	8%	0%	2%	3%	2%	4%	7%	5%	4%
25-49% van de leerlingen	3%	1%	1%	9%	1%	1%	1%	3%	3%
50-74% van de leerlingen	3%	0%	1%	1%	0%	3%	6%	3%	2%
75-100% van de leerlingen	8%	7%	10%	8%	6%	14%	10%	15%	10%
n	77	82	77	76	86	93	74	563	

Tabel 2.1b Hoeveel procent van de leerlingen betrof de fysieke lesuitval in week van 8 tot en met 12 november? (percentage vestigingen)

	Groep 1	Groep 2	Groep 3	Groep 4	Groep 5	Groep 6	Groep 7	Groep 8	totaal
0% (geen lesuitval)	92%	94%	92%	91%	79%	84%	85%	83%	87%
1-24% van de leerlingen	5%	1%	4%	2%	5%	3%	4%	4%	3%
25-49% van de leerlingen	1%	1%	0%	2%	2%	3%	0%	1%	1%
50-74% van de leerlingen	1%	0%	0%	0%	2%	1%	0%	2%	1%
75-100% van de leerlingen	1%	3%	4%	4%	11%	9%	11%	10%	7%
n	83	90	79	90	87	99	79	606	

Bij de vestigingen waar sprake is geweest van fysieke lesuitval hebben we gevraagd hoeveel procent van de leerlingen te maken heeft gehad met deze uitval en welk percentage van de lessen is uitgevallen (Tabellen 2.1a en 2.2a). Bij vestigingen waar geen lesuitval was, zijn beide percentages uiteraard 0. Fysieke lesuitval heeft in de week van 6 tot en met 10 december het vaakst geresulteerd in uitval die driekwart tot alle leerlingen treft, namelijk bij 10 procent van de vestigingen. Het totale gemiddelde percentage leerlingen met fysieke lesuitval bedraagt 11,4 procent per leerjaar. In november bedroeg dit percentage 7,5 procent per leerjaar. Het verschil tussen de huidig meting en de vorige meting van november is significant. De fysieke lesuitval in december heeft dus meer leerlingen getroffen dan in november. Wanneer we dit percentage omrekenen naar aantallen groepen dan zijn er bij benadering in december 6840 groepen in het basisonderwijs uitgevallen vanwege corona-gerelateerde aspecten. In november betrof dit 4529 groepen.[2]

Tabel 2.2a Hoeveel procent van de lestijd van de leerlingen betrof de fysieke lesuitval in week van 6 tot en met 10 december? (percentage vestigingen)

	Groep 1	Groep 2	Groep 3	Groep 4	Groep 5	Groep 6	Groep 7	Groep 8	totaal
0% (geen lesuitval)	79%	92%	85%	80%	91%	77%	76%	74%	82%
1-25% (maximaal een kwart) van hun lestijd	7%	7%	8%	8%	1%	11%	11%	10%	8%
26-50% (een kwart tot de helft) van hun lestijd	5%	0%	1%	6%	4%	6%	2%	4%	4%
51-75% (de helft tot driekwart) van hun lestijd	2%	1%	3%	1%	3%	2%	3%	4%	2%
76-100% (meer dan driekwart) van hun lestijd	6%	0%	3%	5%	1%	4%	9%	8%	4%
n	77	82	77	76	86	93	74	563	

[2] Het aantal uitgevallen groepen is een schatting die is berekend op basis van het percentage leerlingen met lesuitval, het totaal aantal leerlingen in bo (1.368.007, bron: https://www.ocwincijfers.nl/sectoren/primair-onderwijs/leerlingen/aantallen-ontwikkeling-aantal-leerlingen) en de gemiddelde groepsgrootte (22,89, bron: https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/09/29/bijlage-2-uitkomsten-groepsgrootte-steekproef-duo-2020)

Tabel 2.2b Hoeveel procent van de lestijd van de leerlingen betrof de fysieke lesuitval in week van 8 tot en met 12 november? (percentage vestigingen)

	Groep 1	Groep 2	Groep 3	Groep 4	Groep 5	Groep 6	Groep 7	Groep 8	totaal
0% (geen lesuitval)	92%	94%	92%	91%	79%	84%	85%	83%	87%
1-25% (maximaal een kwart) van hun lestijd	2%	3%	6%	3%	7%	7%	6%	7%	5%
26-50% (een kwart tot de helft) van hun lestijd	1%	2%	0%	2%	6%	3%	3%	4%	3%
51-75% (de helft tot driekwart) van hun lestijd	2%	0%	1%	1%	2%	1%	1%	2%	1%
76-100% (meer dan driekwart) van hun lestijd	2%	0%	0%	2%	6%	5%	5%	4%	3%
n	83	90	79	90	87	99	79	606	

Fysieke lesuitval heeft in de week van 6 tot en met 10 december het vaakst geresulteerd in uitval die maximaal een kwart van de lestijd betreft, namelijk bij 8 procent van de vestigingen (zie Tabel 2.2a). Het totale gemiddelde percentage uitgevallen lestijd bedraagt 7,6 procent per groep. In november bedroeg dit 5,3 procent per groep. Het verschil in de percentages uitgevallen lestijd van de huidige meting en de vorige meting in november is significant. Er is in december dus meer lestijd voor de leerlingen uitgevallen dan in november.

Maatregelen ter ondervanging van consequenties fysieke lesuitval

Aan de vestigingen met fysieke lesuitval als gevolg van corona-gerelateerde aspecten (18%) hebben we gevraagd of zij de consequenties van deze uitval hebben ondervangen. Zoals te zien in Figuur 2.2a, heeft 63 procent van deze vestigingen de consequenties volledig of grotendeels ondervangen. Bij 12 procent van de vestigingen is dat helemaal niet het geval. Op het totaal gaat dat om ongeveer 2,2 procent (van het totaal is er per groep 18 procent uitval en 12 procent daarvan is helemaal niet ondervangen). Bij de meting in november was ongeveer 0,9 procent van de fysieke lesuitval niet ondervangen. Het verschil tussen de huidige meting en de vorige meting in november is niet significant. Het percentage scholen met helemaal niet ondervangen fysieke lesuitval is dus ongeveer gelijk gebleven tussen beide metingen.

Figuur 2.2a Zijn de consequenties van die fysieke lesuitval ondervangen door maatregelen zoals het geven van afstandsonderwijs en/of zelfstandige opdrachten, e.d. in de week van 6 tot en met 10 december? (n=97 groep 1 t/m 7 en n=148 groep 8)

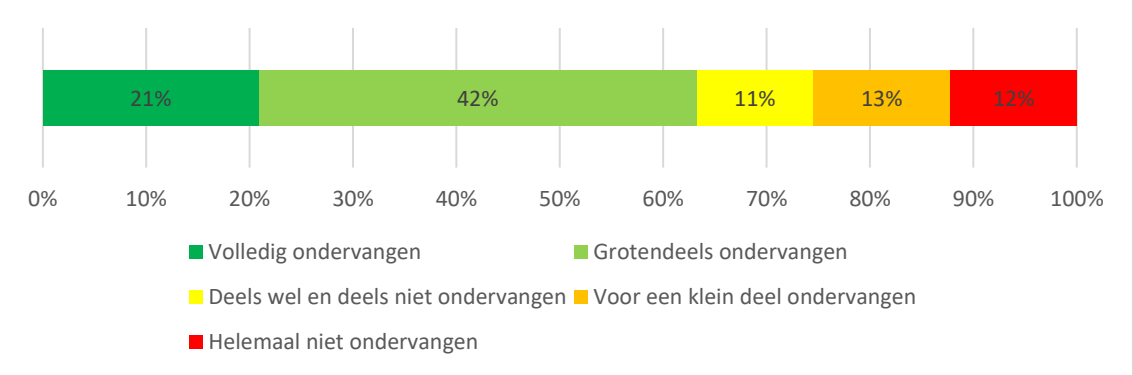

Figuur 2.2b Zijn de consequenties van die fysieke lesuitval ondervangen door maatregelen zoals het geven van afstandsonderwijs en/of zelfstandige opdrachten, e.d. in de week van 8 tot en met 12 november? (n=72 groep 1 t/m 7 en n=106 groep 8)

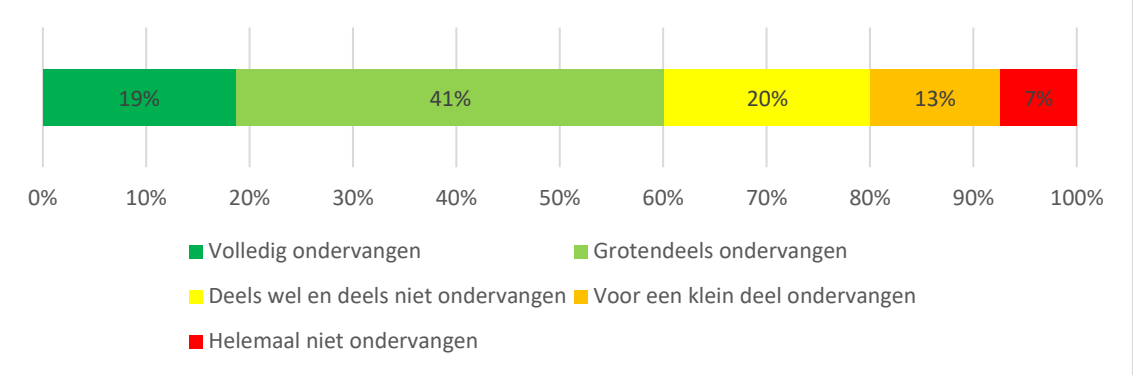

2.2. Leerlingen in risicogroep of met corona-angst

In deze paragraaf brengen we in beeld hoeveel leerlingen langdurig(er) thuiszitten. Dat kan zijn omdat zij zelf tot een (corona-gerelateerde) risicogroep behoren, gezinsleden hebben die tot de risicogroep behoren of vanwege angst voor corona. Tabel 2.3a laat zien dat in de periode van 6 tot en met 10 december in een ruime meerderheid van de groepen in het basisonderwijs weinig tot geen leerlingen langdurig(er) thuis zitten omdat zij zelf of een gezinslid tot een (corona-gerelateerde) risicogroep behoren. Wanneer er wel leerlingen langdurig(er) thuis zitten, gaat dat veelal om kleine aantallen. Het gemiddeld aantal leerlingen dat in de groepen 1 tot en met 8 langdurig(er) niet naar school gaat vanwege risico's bedraagt per leerjaar 0,55 leerling per vestiging. Dit aantal is significant hoger dan het gemiddelde in november, toen bedroeg dit 0,33 leerling per vestiging.

Uit aanvullende analyses blijkt dat op scholen in de G4 vaker één of meer leerlingen langdurig(er) thuiszitten omdat zij tot de risicogroep behoren (30,9%) dan op scholen uit overige gemeenten (12,4%) en gemeenten in de G40 (17,2%).

Tabel 2.3a Aantal leerlingen dat langdurig(er) thuiszit, omdat zij zelf tot de risicogroep (corona-gerelateerd) behoren of gezinsleden hebben die tot deze risicogroep behoren (percentage vestigingen); meting december

	Groep 1	Groep 2	Groep 3	Groep 4	Groep 5	Groep 6	Groep 7	Groep 8	Totaal
0 leerlingen	80%	91%	90%	79%	86%	83%	84%	88%	85%
1 leerlingen	8%	6%	4%	12%	3%	5%	3%	4%	6%
2 leerlingen	5%	1%	4%	3%	5%	3%	3%	3%	3%
3 leerlingen	3%	0%	1%	3%	0%	2%	3%	1%	2%
4 leerlingen	3%	1%	2%	0%	0%	3%	3%	1%	2%
5+ leerlingen	1%	1%	0%	4%	6%	3%	4%	2%	3%
n	77	83	78	76	86	93	74	565	

Tabel 2.3b Aantal leerlingen dat langdurig(er) thuiszit, omdat zij zelf tot de risicogroep (corona-gerelateerd) behoren of gezinsleden hebben die tot deze risicogroep behoren (percentage vestigingen); meting november

	Groep 1	Groep 2	Groep 3	Groep 4	Groep 5	Groep 6	Groep 7	Groep 8	Totaal
0 leerlingen	92%	90%	92%	91%	87%	85%	95%	88%	90%
1 leerlingen	1%	3%	6%	3%	3%	3%	4%	4%	4%
2 leerlingen	2%	3%	0%	3%	2%	3%	1%	2%	2%
3 leerlingen	4%	2%	0%	0%	2%	4%	0%	2%	2%
4 leerlingen	1%	0%	1%	1%	0%	2%	0%	2%	1%
5+ leerlingen	0%	1%	0%	1%	5%	3%	0%	2%	2%
n	83	90	79	90	87	99	79	606	

Uit Tabel 2.4a blijkt dat in een ruime meerderheid van de groepen in het basisonderwijs weinig tot geen leerlingen langdurig(er) afwezig zijn vanwege corona-angst. Het gemiddeld aantal leerlingen dat in de groepen 1 tot en met 8 langdurig(er) niet naar school gaat vanwege angst voor corona bedraagt per leerjaar 0,11 leerling per vestiging. In november betrof dit 0,08 leerlingen per vestiging. Het verschil tussen de meting in november en de huidige meting is niet significant.

Uit aanvullende analyses blijkt dat op scholen uit overige gemeenten minder vaak één of meer leerlingen langdurig(er) thuiszitten wegens corona-angst (3,5%) dan op scholen uit gemeenten in de G40 en G4 (resp. 8,2% en 12,7%).

Tabel 2.4a Aantal leerlingen dat langdurig(er) thuiszit vanwege corona-angst (percentage vestigingen); meting december

	Groep 1	Groep 2	Groep 3	Groep 4	Groep 5	Groep 6	Groep 7	Groep 8	Totaal
0 leerlingen	81%	98%	96%	87%	92%	95%	93%	94%	92%
1 leerlingen	9%	2%	4%	9%	5%	3%	3%	4%	5%
2 leerlingen	4%	0%	0%	3%	3%	2%	5%	1%	2%
3 leerlingen	5%	0%	0%	0%	1%	0%	0%	0%	1%
4 leerlingen	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
5+ leerlingen	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
n	77	83	78	76	86	93	74	565	

Tabel 2.4b Aantal leerlingen dat langdurig(er) thuiszit vanwege corona-angst (percentage vestigingen); meting november

	Groep 1	Groep 2	Groep 3	Groep 4	Groep 5	Groep 6	Groep 7	Groep 8	Totaal
0 leerlingen	92%	96%	100%	94%	98%	95%	100%	96%	96%
1 leerlingen	7%	2%	0%	2%	1%	4%	0%	3%	2%
2 leerlingen	0%	0%	0%	0%	1%	0%	0%	1%	0%
3 leerlingen	1%	1%	0%	0%	0%	1%	0%	1%	1%
4 leerlingen	0%	0%	0%	1%	0%	0%	0%	0%	0%
5+ leerlingen	0%	1%	0%	2%	0%	0%	0%	0%	0%
n	83	90	79	90	87	99	79	606	

2.3. Maatregelen 'kwetsbare' leerlingen

In deze paragraaf zoomen we in op achterstandsleerlingen en leerlingen die van huis uit minder ondersteuning krijgen. We hebben de vestigingen gevraagd of zij extra maatregelen treffen wanneer deze leerlingen lessen hebben gemist omdat de school lesuitval heeft gehad en/of omdat deze leerlingen zelf (corona-gerelateerd) afwezig zijn geweest.

Figuur 2.3a Percentage vestigingen met maatregelen voor achterstandsleerlingen/leerlingen die van huis uit minder ondersteuning krijgen wanneer deze lessen missen (meting december)

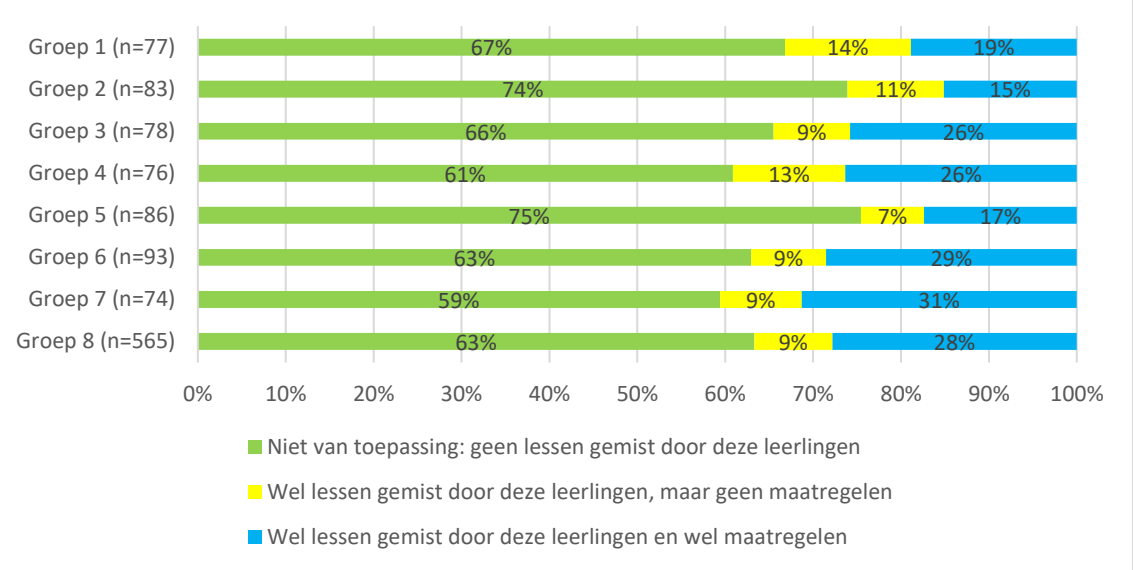

Figuur 2.3b Percentage vestigingen met maatregelen voor achterstandsleerlingen/leerlingen die van huis uit minder ondersteuning krijgen wanneer deze lessen missen (meting november)

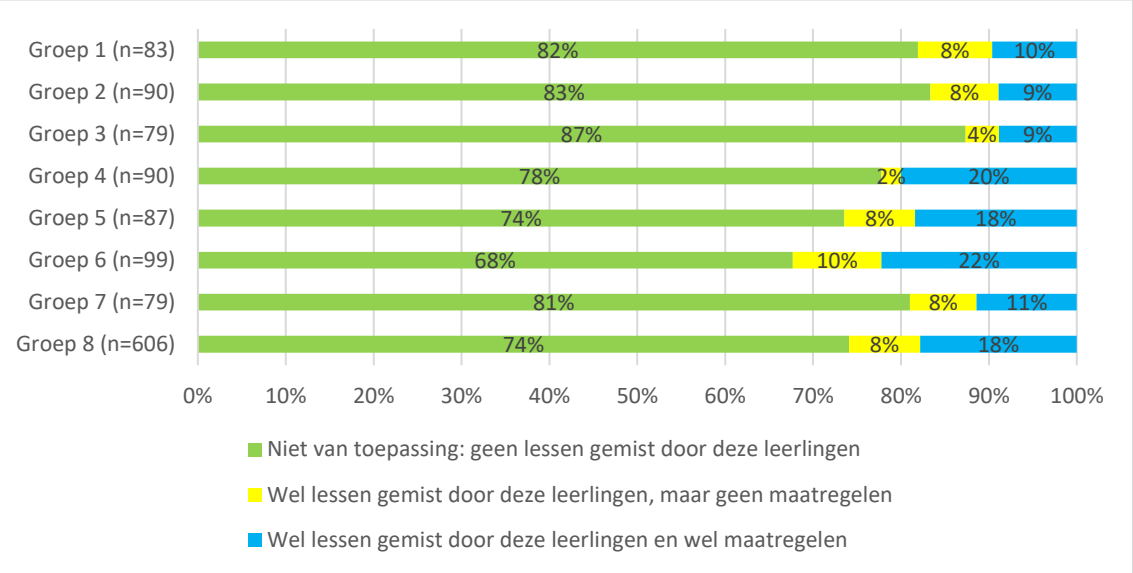

Zoals in Figuur 2.3a is te zien, geeft een meerderheid van de vestigingen aan dat het treffen van maatregelen niet nodig is, omdat er geen lessen zijn gemist door achterstandsleerlingen en/of leerlingen die van huis uit minder ondersteuning krijgen. Gemiddeld geeft 66 procent van de vestigingen dit aan. Dit percentage is significant lager in vergelijking met de vorige meting in november, toen betrof dit 78 procent van de vestigingen. In december zijn er dus meer lessen gemist door achterstandsleerlingen en/of leerlingen die van huis uit minder ondersteuning krijgen dan in november.

In december heeft 10 procent van de vestigingen aangegeven dat er geen maatregelen genomen zijn ondanks dat er lessen gemist zijn door achterstandsleerlingen. In november betrof dit 7 procent van de vestigingen. Het verschil tussen de metingen is significant. Er zijn in december meer vestigingen waar achterstandsleerlingen lessen gemist hebben zonder dat er maatregelen zijn genomen om deze te ondervangen dan in november.

Aan de vestigingen die aangeven maatregelen te hebben genomen, hebben we vervolgens gevraagd of uit evaluatie blijkt dat de maatregelen achterstanden effectief verminderen/opheffen. Uit Figuur 2.4a blijkt dat 44 procent van de vestigingen nog niet weet of de maatregelen effectief zijn. Daarnaast geeft 48 procent van de vestigingen aan dat ze denken dat de maatregelen die zij nemen (een licht tot sterk) effect hebben. Er zijn twee vestigingen die aangeven de maatregelen niet te evalueren, in de vorige meting van november (Figuur 2.4b) gaf geen van de vestigingen dit aan.

Figuur 2.4a In hoeverre blijkt uit evaluatie dat deze maatregelen achterstanden effectief verminderen/opheffen bij achterstandsleerlingen/leerlingen die van thuis uit minder ondersteuning krijgen?(n=132 groep 1 t/m 7 en n=157 groep 8); meting december

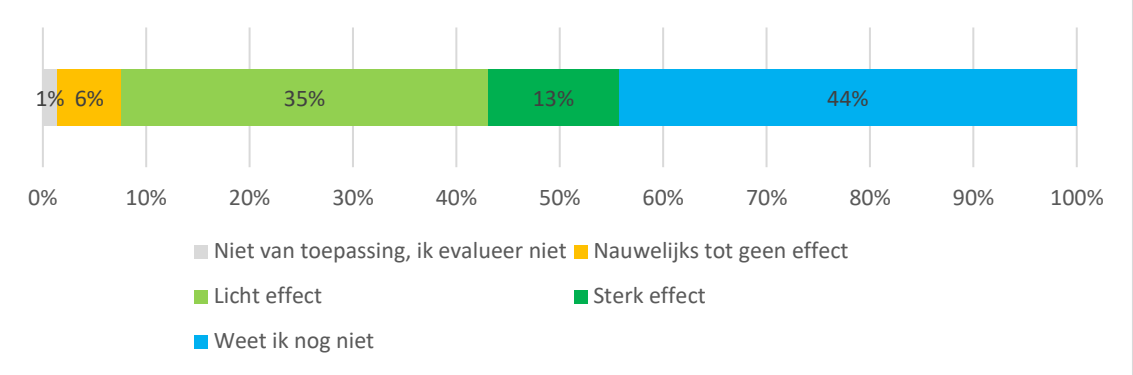

Figuur 2.4b In hoeverre blijkt uit evaluatie dat deze maatregelen achterstanden effectief verminderen/opheffen bij achterstandsleerlingen/leerlingen die van thuis uit minder ondersteuning krijgen?(n=88 groep 1 t/m 7 en n=108 groep 8); meting november

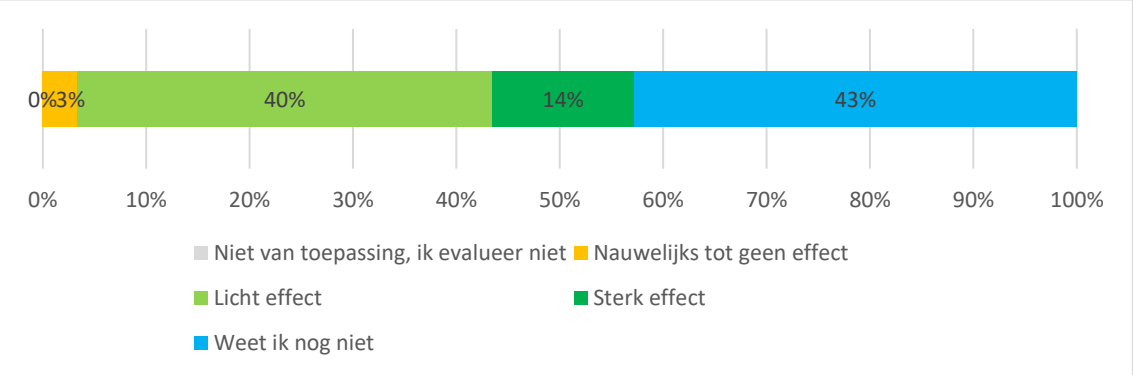

2.4. Afname van LVS-toetsen

In deze paragraaf gaan we in op continuïteit in de afname van LVS-toetsen in het basisonderwijs.

Tabel 2.5a Is methode-onafhankelijke LVS-toetsing die gepland was voor de periode van 15 november tot en met 10 december doorgegaan bij leerlingen? (percentage vestigingen)

	Groep 1	Groep 2	Groep 3	Groep 4	Groep 5	Groep 6	Groep 7	Groep 8	Totaal
LVS-toetsing is volledig doorgegaan in deze periode	1%	5%	25%	12%	22%	12%	16%	21%	14%
Een deel van de geplande LVS-toetsen is niet doorgegaan	0%	0%	5%	1%	2%	1%	0%	2%	1%
Geen van de geplande LVS-toetsen is doorgegaan	0%	0%	0%	3%	1%	3%	0%	2%	1%
Niet van toepassing, er stond in deze periode (nog) geen LVS-toetsing gepland	23%	42%	69%	83%	73%	81%	82%	73%	66%
Niet van toepassing, wij nemen nooit LVS-toetsen af in deze groep	76%	53%	1%	1%	1%	3%	1%	2%	17%
n	77	83	78	76	86	93	74	565	

Tabel 2.5b Is methode-onafhankelijke LVS-toetsing die gepland was voor de periode van 11 oktober tot en met 12 november doorgegaan bij leerlingen? (percentage vestigingen)

	Groep 1	Groep 2	Groep 3	Groep 4	Groep 5	Groep 6	Groep 7	Groep 8	Totaal
LVS-toetsing is volledig doorgegaan in deze periode	6%	8%	28%	23%	24%	24%	24%	29%	21%
Een deel van de geplande LVS-toetsen is niet doorgegaan	1%	1%	1%	0%	0%	2%	0%	2%	1%
Geen van de geplande LVS-toetsen is doorgegaan	2%	0%	0%	3%	0%	0%	3%	1%	1%
Niet van toepassing, er stond in deze periode (nog) geen LVS-toetsing gepland	23%	39%	70%	73%	76%	74%	73%	67%	62%
Niet van toepassing, wij nemen nooit LVS-toetsen af in deze groep	67%	52%	1%	0%	0%	0%	0%	0%	15%
n	83	90	79	90	87	99	79	606	

Zoals te zien in Tabel 2.5a had het merendeel van de vestigingen (83%) geen LVS-toetsen gepland voor de periode van 15 november tot en met 10 december. In totaal heeft 14 procent van de vestigingen LVS-toetsen volgens planning kunnen afnemen, bij 1 procent van de vestigingen is geen enkele geplande

LVS-toets doorgegaan en bij 1 procent van de vestigingen is een deel van geplande toetsen niet doorgegaan.

Vergeleken met de vorige peiling over de periode van de periode van 11 oktober tot en met 12 november kwam het in de periode van 15 november tot en met 10 december minder vaak voor dat er LVS-toetsen gepland waren (17% tegenover 23% van de vestigingen). De toetsen die gepland stonden zijn in verhouding minder vaak doorgegaan in de huidige meting in vergelijking met de vorige meting. 85 procent van de vestigingen waar LVS-toetsen gepland stonden hebben deze volledig volgens planning kunnen afnemen in de periode van 15 november tot en met 10 december (Figuur 2.5a). In de meting over de periode van 11 oktober tot en met 12 november (Figuur 2.5b) betrof dit 91 procent.

Figuur 2.5a Is methode-onafhankelijke LVS-toetsing die gepland was voor de periode van 15 november tot en met 10 december doorgegaan bij leerlingen? (percentage vestigingen) (exclusief antwoorden 'niet van toepassing')

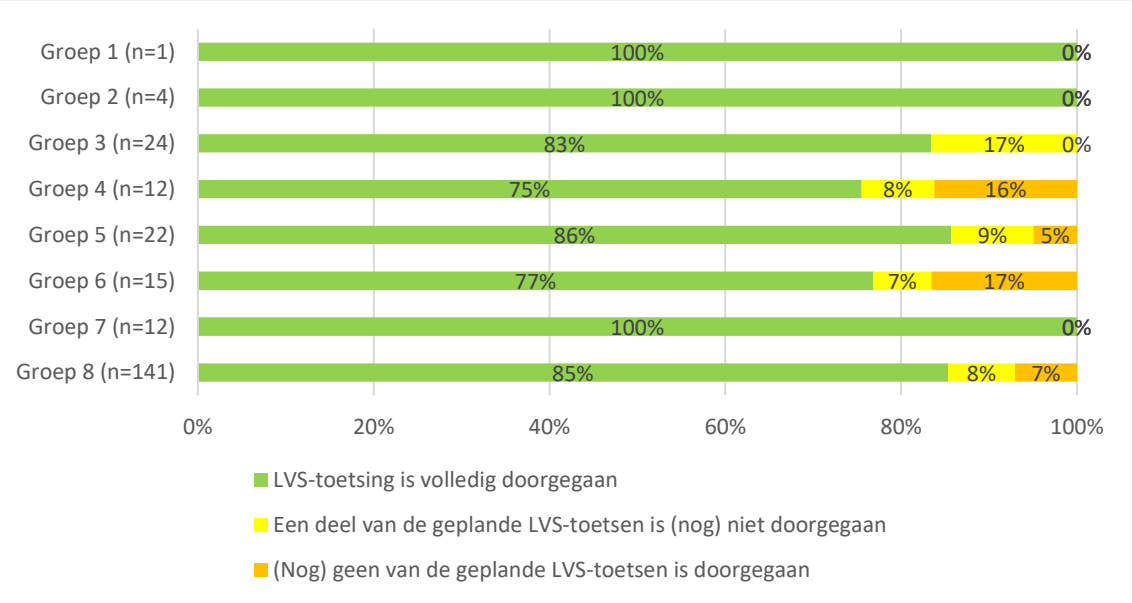

Figuur 2.5b Is methode-onafhankelijke LVS-toetsing die gepland was voor de periode van 11 oktober tot en met 12 november doorgegaan bij leerlingen? (percentage vestigingen) (exclusief antwoorden 'niet van toepassing')

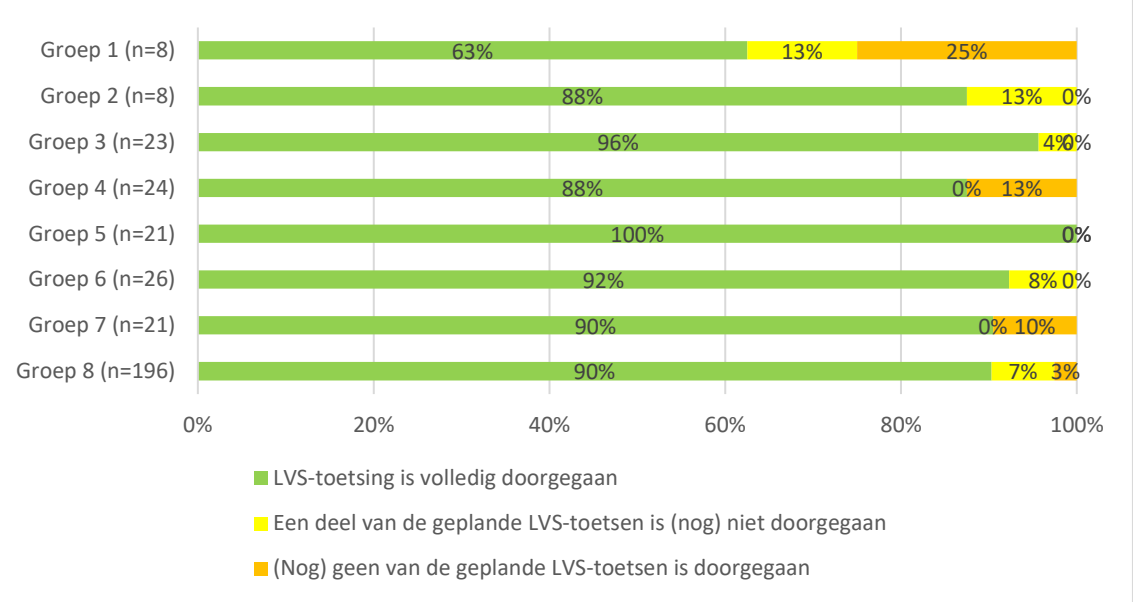

Aan de relatief kleine groep van 34 vestigingen waarbij de geplande LVS-toetsing (deels) niet is doorgegaan, hebben we gevraagd welke maatregelen zij hebben genomen om toch de ontwikkeling van leerlingen te kunnen volgen (Figuur 2.6a). Daaruit blijkt dat op 94 procent van de vestigingen waarbij de LVS-toetsing (deels) niet is doorgegaan, één of meerdere maatregelen nemen om de ontwikkeling van leerlingen te volgen. In de vorige meting van november nam twee derde van de vestigingen waarbij de LVS-toetsing (deels) niet is doorgegaan, één of meerdere maatregelen (Figuur 2.6b). In de huidige meting gebruiken de meeste vestigingen methode(gebonden) toetsen (25 vestigingen), observaties (20 vestigingen), gesprekken met leerlingen (19 vestigingen) en/of gemaakte opdrachten tijdens de periode van afstandsonderwijs (16 vestigingen) om de ontwikkeling van leerlingen te volgen. Hiernaast maken 7 vestigingen gebruik van andere maatregelen om de ontwikkeling van leerlingen te volgen.

Figuur 2.6a Welke maatregelen heeft u genomen om ondanks het niet doorgaan van LVS-toetsen de ontwikkeling van leerlingen te kunnen volgen? (n=13 groep 1 t/m 7 en n=21 groep 8); meting december

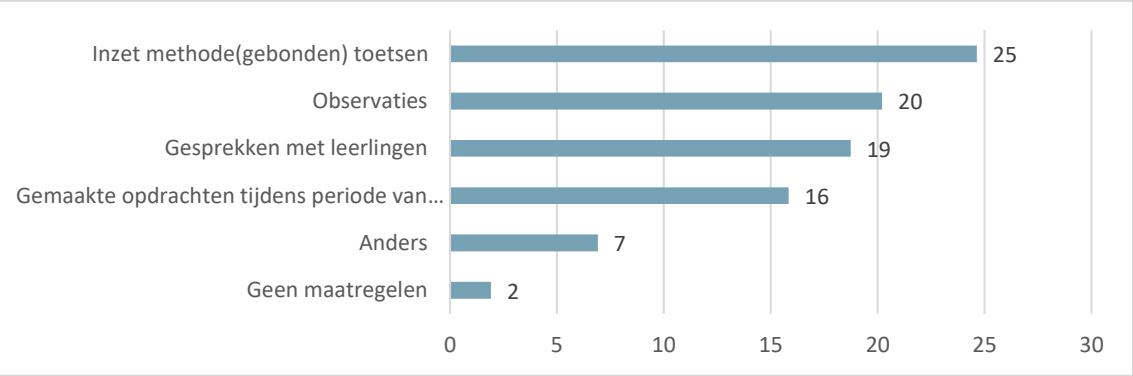

Figuur 2.6b Welke maatregelen heeft u genomen om ondanks het niet doorgaan van LVS-toetsen de ontwikkeling van leerlingen te kunnen volgen? (n=12 groep 1 t/m 7 en n=19 groep 8); meting november

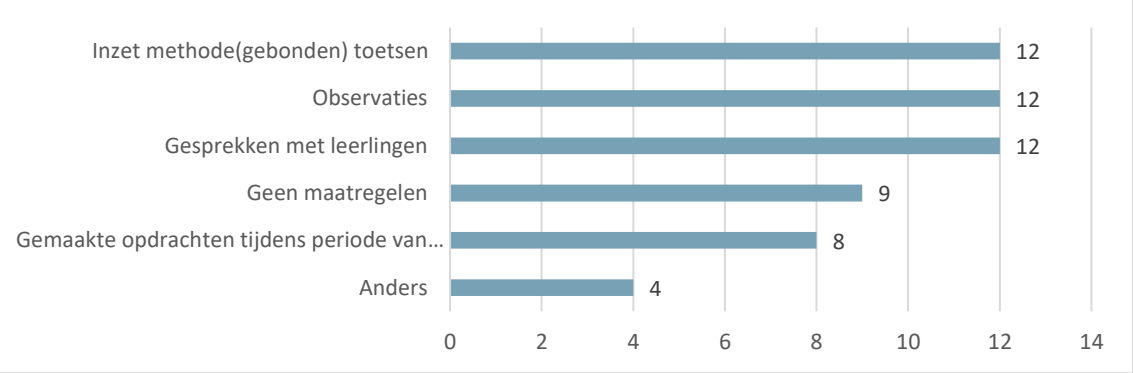

2.5. Bereidheid tot zelftesten

In deze laatste paragraaf gaan we in op de bereidheid van het personeel in het basisonderwijs om zich twee keer per week thuis preventief te testen.

Figuur 2.7a Hoe groot schat u ongeveer het aandeel van uw personeelsleden dat bereid is om zich twee keer per week thuis preventief te testen? (n=567); meting december

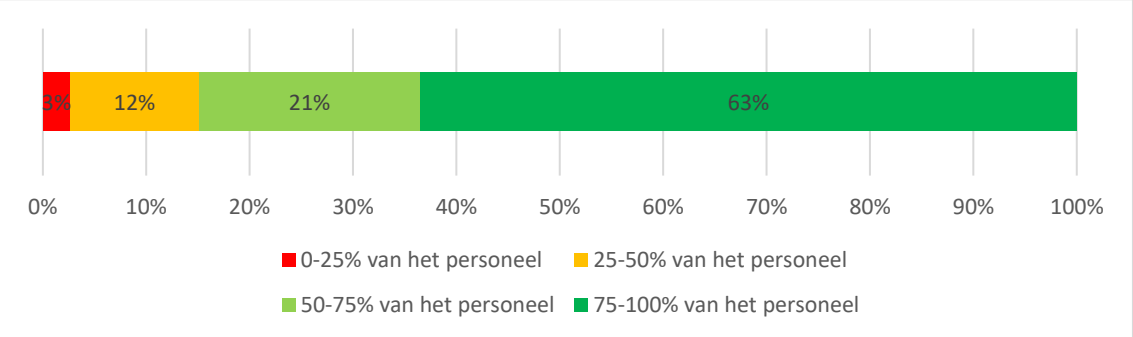

Figuur 2.7b Hoe groot schat u ongeveer het aandeel van uw personeelsleden dat bereid is om zich twee keer per week thuis preventief te testen? (n=607); meting november

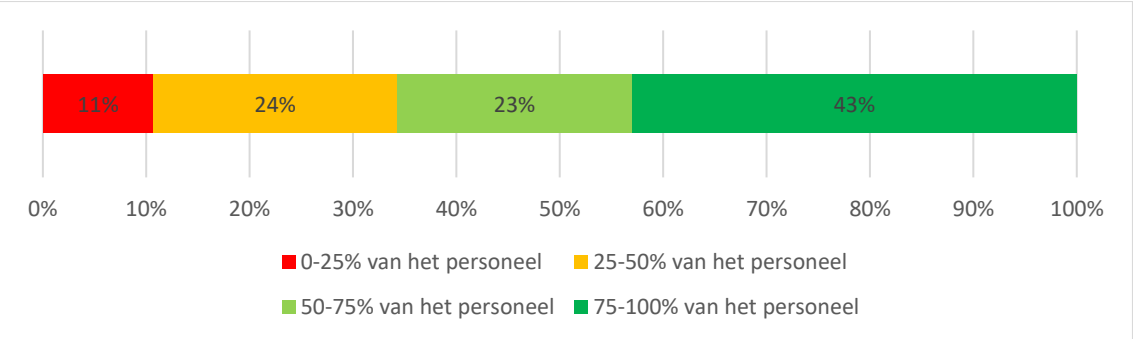

Zoals te zien in Figuur 2.7a, schat 15 procent van de respondenten in dat minder dan de helft van het personeel bereid is zich twee keer per week thuis preventief te testen. Daarnaast schat 63 procent van

de respondenten in dat meer dan driekwart van het personeel bereid is zich twee keer per week thuis preventief te testen. Gemiddeld wordt ongeveer 78 procent van het personeel bereid geschat om zich twee keer per week te laten testen. In november bedroeg dit percentage 65 procent.
Het verschil tussen de huidige en de vorige meting in november is significant. De schatting van het aantal personeelsleden dat bereid is zichzelf te testen ligt in december dus hoger dan in november.

Uit aanvullende analyses blijkt dat het percentage personeel dat bereid wordt geschat om zich twee keer per week thuis preventief te testen, verschilt tussen scholen met verschillende denominaties. Op openbare scholen en Rooms-katholieke scholen wordt meer personeel bereid geschat om zich twee keer per week thuis preventief te testen (resp. 80% en 81,3%) dan op scholen met een overige denominatie (67,5%). Op scholen met een Protestants-christelijke denominatie wordt 75,7 procent van het personeel bereid geschat zich twee keer per week thuis preventief te testen. Dit percentage verschilt niet significant van de percentages op openbare scholen, Rooms-katholieke scholen en scholen met overige denominaties.

3 Speciaal basisonderwijs

In dit hoofdstuk presenteren we de bevindingen van de twaalfde periodieke peiling voor het speciaal basisonderwijs (sbo). We besteden daarbij achtereenvolgens aandacht aan de volgende onderwerpen:

- continuïteit van fysiek onderwijs;
- leerlingen die langdurig(er) niet naar school gaan;
- maatregelen voor 'kwetsbare' leerlingen;
- afname van LVS-toetsen;
- bereidheid tot zelftesten van het personeel.

3.1. Continuïteit fysiek onderwijs

In deze paragraaf staat fysieke lesuitval in de week van 6 tot en met 10 december als gevolg van corona-gerelateerde aspecten centraal. Vestigingen die tijdelijk gesloten waren in deze periode in verband met een corona-uitbraak blijven daarbij buiten beschouwing. Informatie over die tijdelijke schoolsluitingen is opgenomen in de gelijktijdig met dit rapport te verschijnen rapportage van het 'meldpunt schoolsluiting'.

Fysieke lesuitval

Figuur 3.1a Percentage vestigingen met fysieke lesuitval in de week van 6 tot en met 10 december vanwege corona-gerelateerde aspecten (thuisquarantaine van klas en/of leerkracht, verkoudheidverschijnselen leerkracht, leerkracht in afwachting van testuitslag, leerkracht met een kwetsbare gezondheid)

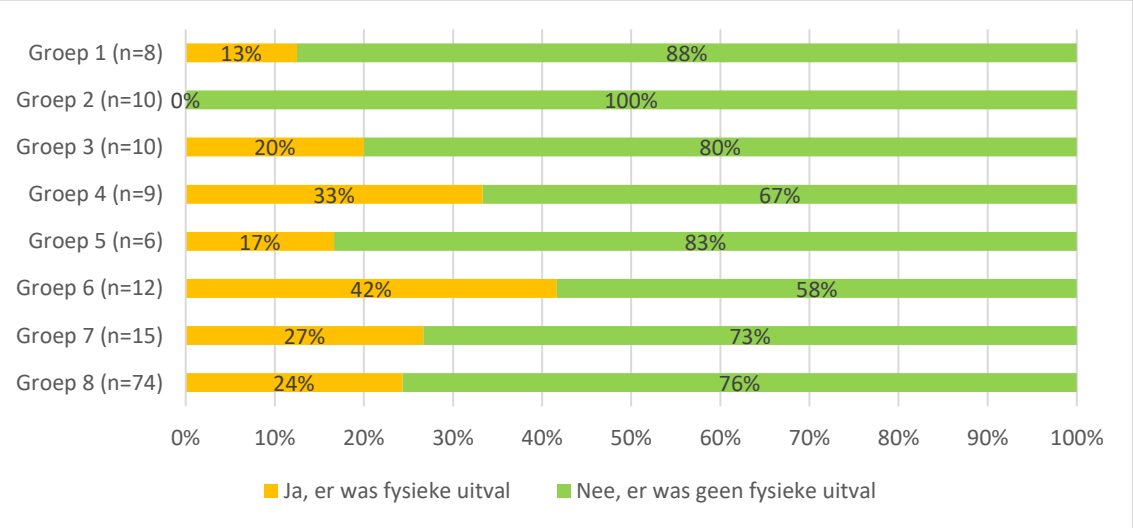

Figuur 3.1b Percentage vestigingen met fysieke lesuitval in de week van 8 tot en met 12 november vanwege corona-gerelateerde aspecten (thuisquarantaine van klas en/of leerkracht, verkoudheidverschijnselen leerkracht, leerkracht in afwachting van testuitslag, leerkracht met een kwetsbare gezondheid)

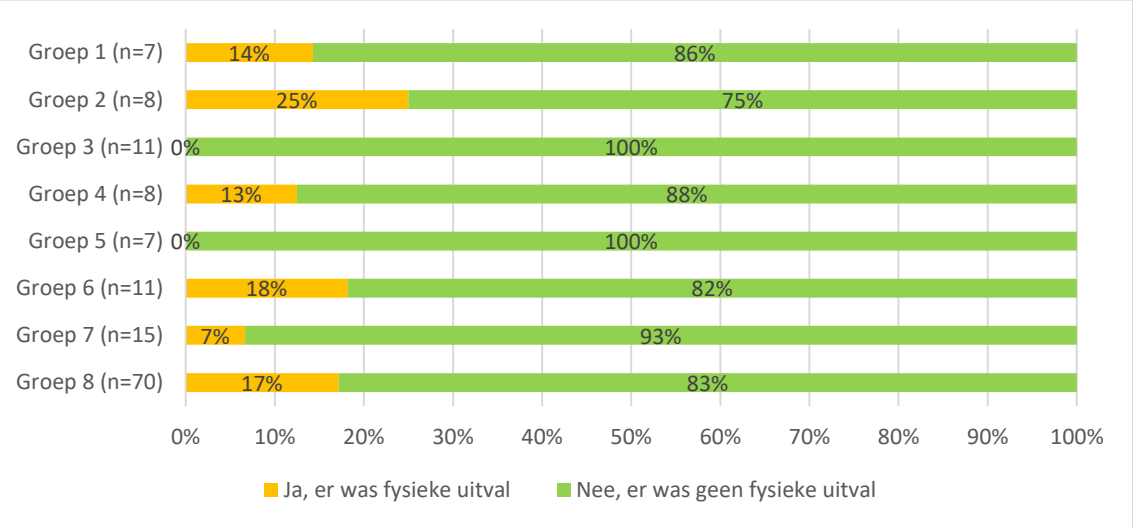

Uit bovenstaande Figuur 3.1a blijkt dat het percentage vestigingen met lesuitval in de week van 6 tot en met 10 december als gevolg van corona-gerelateerde aspecten in de groepen 1 tot en met 8 van het speciaal basisonderwijs ligt tussen de 0 en 42 procent. Het gemiddeld percentage groepen met lesuitval over alle leerjaren betreft 23 procent. Dat betekent dat op één vestiging in de week van 6 tot en met 10 december ieder leerjaar gemiddeld een kans van 23 procent heeft gehad op lesuitval vanwege Corona-gerelateerde aspecten. Het percentage vestigingen met fysieke lesuitval is significant toegenomen in vergelijking met de vorige meting in november, toen betrof dit percentage 11,3 procent.

Tabel 3.1a Hoeveel procent van de leerlingen betrof de fysieke lesuitval in week van 6 tot en met 10 december? (percentage vestigingen)

	Groep 1	Groep 2	Groep 3	Groep 4	Groep 5	Groep 6	Groep 7	Groep 8	totaal
0% (geen lesuitval)	88%	100%	80%	67%	83%	58%	73%	76%	77%
1-24% van de leerlingen	13%	0%	10%	11%	0%	25%	7%	4%	9%
25-49% van de leerlingen	0%	0%	10%	0%	0%	0%	13%	11%	5%
50-74% van de leerlingen	0%	0%	0%	0%	0%	17%	0%	1%	3%
75-100% van de leerlingen	0%	0%	0%	22%	17%	0%	7%	8%	6%
n	8	10	10	9	6	12	15	74	

Tabel 3.1b Hoeveel procent van de leerlingen betrof de fysieke lesuitval in week van 8 tot en met 12 november? (percentage vestigingen)

	Groep 1	Groep 2	Groep 3	Groep 4	Groep 5	Groep 6	Groep 7	Groep 8	totaal
0% (geen lesuitval)	86%	75%	100%	88%	100%	82%	93%	83%	89%
1-24% van de leerlingen	0%	0%	0%	0%	0%	9%	0%	4%	2%
25-49% van de leerlingen	0%	13%	0%	0%	0%	0%	0%	1%	1%
50-74% van de leerlingen	0%	13%	0%	0%	0%	0%	0%	3%	2%
75-100% van de leerlingen	14%	0%	0%	13%	0%	9%	7%	9%	6%
n	7	8	11	8	7	11	15	70	

Bij de vestigingen waar sprake is geweest van fysieke lesuitval hebben we gevraagd hoeveel procent van de leerlingen te maken heeft gehad met deze uitval en welk percentage van de lessen is uitgevallen (Tabellen 3.1a en 3.2a). Bij vestigingen waar geen lesuitval was, zijn beide percentages uiteraard 0. Bij de meeste vestigingen waar sprake is van lesuitval betrof dit maximaal een kwart van alle leerlingen (9%). Het totale gemiddelde percentage leerlingen met fysieke lesuitval bedraagt 10 procent per leerjaar. Bij de vorige meting in november bedroeg dit 7,4 procent per leerjaar. Het verschil in percentages tussen de huidige en de vorige meting is niet significant. In december trof fysieke lesuitval gemiddeld evenveel leerlingen als in november.

Tabel 3.2a Hoeveel procent van de lestijd van de leerlingen betrof de fysieke lesuitval in week van 6 tot en met 10 december? (percentage vestigingen)

	Groep 1	Groep 2	Groep 3	Groep 4	Groep 5	Groep 6	Groep 7	Groep 8	totaal
0% (geen lesuitval)	88%	100%	80%	67%	83%	58%	73%	76%	77%
1-25% (maximaal een kwart) van hun lestijd	13%	0%	10%	22%	0%	17%	20%	18%	13%
26-50% (een kwart tot de helft) van hun lestijd	0%	0%	0%	0%	0%	17%	7%	1%	4%
51-75% (de helft tot driekwart) van hun lestijd	0%	0%	10%	0%	0%	0%	0%	3%	2%
76-100% (meer dan driekwart) van hun lestijd	0%	0%	0%	11%	17%	8%	0%	3%	4%
n	8	10	10	9	6	12	15	74	

Tabel 3.2b Hoeveel procent van de lestijd van de leerlingen betrof de fysieke lesuitval in week van 8 tot en met 12 november? (percentage vestigingen)

	Groep 1	Groep 2	Groep 3	Groep 4	Groep 5	Groep 6	Groep 7	Groep 8	totaal
0% (geen lesuitval)	86%	75%	100%	88%	100%	82%	93%	83%	89%
1-25% (maximaal een kwart) van hun lestijd	14%	0%	0%	0%	0%	18%	0%	10%	5%
26-50% (een kwart tot de helft) van hun lestijd	0%	13%	0%	13%	0%	0%	0%	1%	3%
51-75% (de helft tot driekwart) van hun lestijd	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	3%	0%
76-100% (meer dan driekwart) van hun lestijd	0%	13%	0%	0%	0%	0%	7%	3%	3%
n	7	8	11	8	7	11	15	70	

Fysieke lesuitval heeft in de betreffende week het vaakst geresulteerd in uitval die maximaal een kwart van de lestijd betreft, namelijk bij 13 procent van de vestigingen (zie Tabel 3.2a). Uitval betreffende meer dan driekwart van de lestijd komt bij 4 procent van de vestigingen voor. Het totale gemiddelde percentage uitgevallen lestijd bedraagt 7,7 procent per groep. Bij de vorige meting in november bedroeg dit 4,5 procent van de lestijd. Het verschil in percentage lestijd tussen de huidige en vorige meting is niet significant. In december betrof fysieke lesuitval gemiddeld evenveel lestijd als in november.

Maatregelen ter ondervanging van consequenties fysieke lesuitval

Aan de relatief kleine groep van 34 vestigingen met fysieke lesuitval als gevolg van corona-gerelateerde aspecten hebben we gevraagd of zij de consequenties van deze uitval hebben ondervangen. Zoals te zien in Figuur 3.2a, zijn bij elf vestigingen de consequenties volledig of grotendeels ondervangen. Bij negen vestigingen zijn de consequenties deels wel en deels niet ondervangen en bij tien vestigingen zijn de consequenties voor een klein deel ondervangen. Bij vier vestigingen zijn de consequenties helemaal niet ondervangen. Het beperkte aantal vestigingen dat maatregelen heeft genomen laat geen zinvolle vergelijking toe met de meting van november (Figuur 3.2b).

Figuur 3.2a Zijn de consequenties van die fysieke lesuitval ondervangen door maatregelen zoals het geven van afstandsonderwijs en/of zelfstandige opdrachten, e.d. in de week van 6 tot en met 10 december? (n=16 groep 1 t/m 7 en n=18 groep 8)

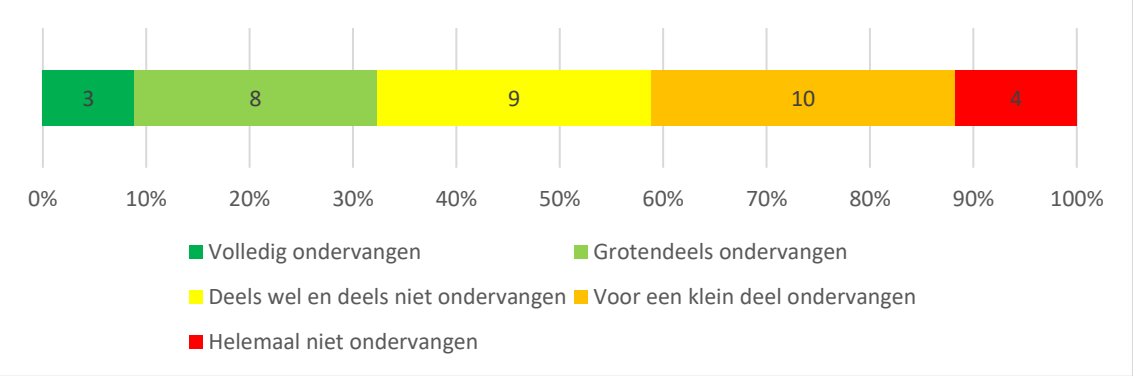

Figuur 3.2b Zijn de consequenties van die fysieke lesuitval ondervangen door maatregelen zoals het geven van afstandsonderwijs en/of zelfstandige opdrachten, e.d. in de week van 8 tot en met 12 november? (n=7 groep 1 t/m 7 en n=12 groep 8)

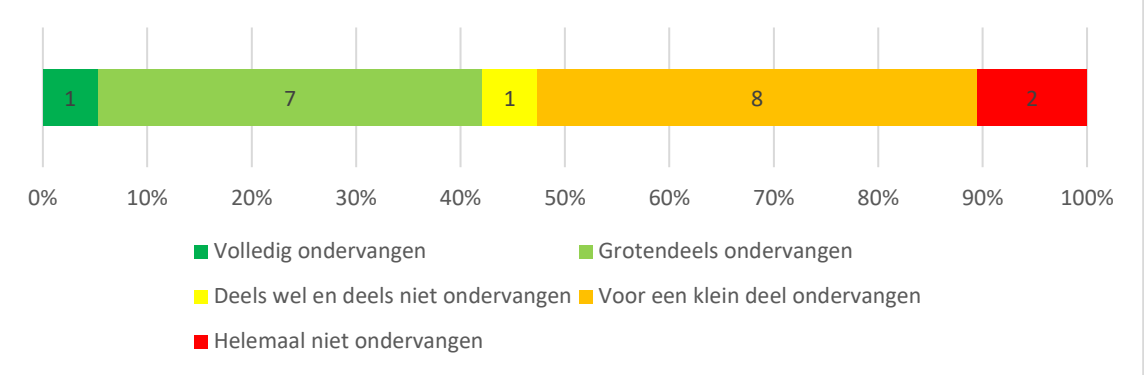

3.2. Leerlingen in risicogroep of met corona-angst

In deze paragraaf brengen we in beeld hoeveel leerlingen langdurig(er) thuiszitten. Dat kan zijn omdat zij zelf tot een (corona-gerelateerde) risicogroep behoren, gezinsleden hebben die tot de risicogroep behoren of vanwege angst voor corona. Tabel 3.3a laat zien dat in de periode 6 tot en met 10 december in de meeste groepen weinig tot geen leerlingen langdurig(er) thuis zitten omdat zij zelf of een gezinslid tot een (corona-gerelateerde) risicogroep behoren. Het gemiddeld aantal leerlingen dat in de groepen 1 tot en met 8 langdurig niet naar school gaat vanwege risico's bedraagt per leerjaar 0,37 leerling per vestiging. Dit aantal verschilt niet significant van het aantal in november, toen bedroeg dit gemiddeld 0,25 leerling per leerjaar per vestiging.

Tabel 3.3a Aantal leerlingen dat langdurig(er) thuiszit, omdat zij zelf tot de risicogroep (corona-gerelateerd) behoren of gezinsleden hebben die tot deze risicogroep behoren (percentage vestigingen); meting december

	Groep 1	Groep 2	Groep 3	Groep 4	Groep 5	Groep 6	Groep 7	Groep 8	Totaal
0 leerlingen	88%	60%	80%	89%	83%	92%	87%	86%	83%
1 leerlingen	13%	20%	20%	0%	0%	8%	13%	4%	10%
2 leerlingen	0%	10%	0%	0%	0%	0%	0%	4%	2%
3 leerlingen	0%	0%	0%	11%	17%	0%	0%	3%	3%
4 leerlingen	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
5+ leerlingen	0%	10%	0%	0%	0%	0%	0%	3%	2%
n	8	10	10	9	6	12	15	74	

Tabel 3.3b Aantal leerlingen dat langdurig(er) thuiszit, omdat zij zelf tot de risicogroep (corona-gerelateerd) behoren of gezinsleden hebben die tot deze risicogroep behoren (percentage vestigingen); meting november

	Groep 1	Groep 2	Groep 3	Groep 4	Groep 5	Groep 6	Groep 7	Groep 8	Totaal
0 leerlingen	100%	75%	91%	100%	100%	100%	80%	90%	91%
1 leerlingen	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	7%	1%
2 leerlingen	0%	13%	9%	0%	0%	0%	7%	1%	4%
3 leerlingen	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
4 leerlingen	0%	0%	0%	0%	0%	0%	13%	0%	3%
5+ leerlingen	0%	13%	0%	0%	0%	0%	0%	1%	1%
n	7	8	11	8	7	11	15	70	

Uit Tabel 3.4a blijkt dat in de meeste groepen in het speciaal basisonderwijs weinig tot geen leerlingen langdurig(er) afwezig zijn vanwege corona-angst. Wanneer er wel leerlingen langdurig thuis zitten vanwege corona-angst, gaat dat veelal om kleine aantallen leerlingen. Het gemiddeld aantal leerlingen dat in de groepen 1 tot en met 8 langdurig niet naar school gaat vanwege corona-angst per leerjaar bedraagt 0,26 leerling per vestiging. In november bedroeg dit gemiddeld 0,08 leerling per leerjaar per vestiging. Het verschil tussen de gemiddelden van november en december is niet significant. Ongeveer evenveel leerlingen per vestiging waren langduriger thuis vanwege corona-angst.

Tabel 3.4a Aantal leerlingen dat langdurig(er) thuiszit vanwege corona-angst (percentage vestigingen); meting december

	Groep 1	Groep 2	Groep 3	Groep 4	Groep 5	Groep 6	Groep 7	Groep 8	Totaal
0 leerlingen	88%	100%	90%	89%	100%	92%	87%	89%	91%
1 leerlingen	13%	0%	10%	0%	0%	0%	0%	8%	4%
2 leerlingen	0%	0%	0%	0%	0%	0%	13%	1%	3%
3 leerlingen	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%	0%
4 leerlingen	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
5+ leerlingen	0%	0%	0%	11%	0%	8%	0%	0%	2%
n	8	10	10	9	6	12	15	74	

Tabel 3.4b Aantal leerlingen dat langdurig(er) thuiszit vanwege corona-angst (percentage vestigingen); meting november

	Groep 1	Groep 2	Groep 3	Groep 4	Groep 5	Groep 6	Groep 7	Groep 8	Totaal
0 leerlingen	100%	88%	100%	100%	100%	91%	93%	97%	96%
1 leerlingen	0%	0%	0%	0%	0%	9%	7%	1%	3%
2 leerlingen	0%	13%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%
3 leerlingen	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
4 leerlingen	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
5+ leerlingen	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%	0%
n	7	8	11	8	7	11	15	70	

3.3. Maatregelen 'kwetsbare' leerlingen

In deze paragraaf zoomen we in op achterstandsleerlingen en leerlingen die van huis uit minder ondersteuning krijgen. We hebben de vestigingen gevraagd of zij extra maatregelen treffen wanneer deze leerlingen lessen hebben gemist omdat de school lesuitval heeft gehad en/of omdat deze leerlingen zelf (corona-gerelateerd) afwezig zijn geweest.

Figuur 3.3a Percentage vestigingen met maatregelen voor achterstandsleerlingen/leerlingen die van huis uit minder ondersteuning krijgen wanneer deze lessen missen (meting december)

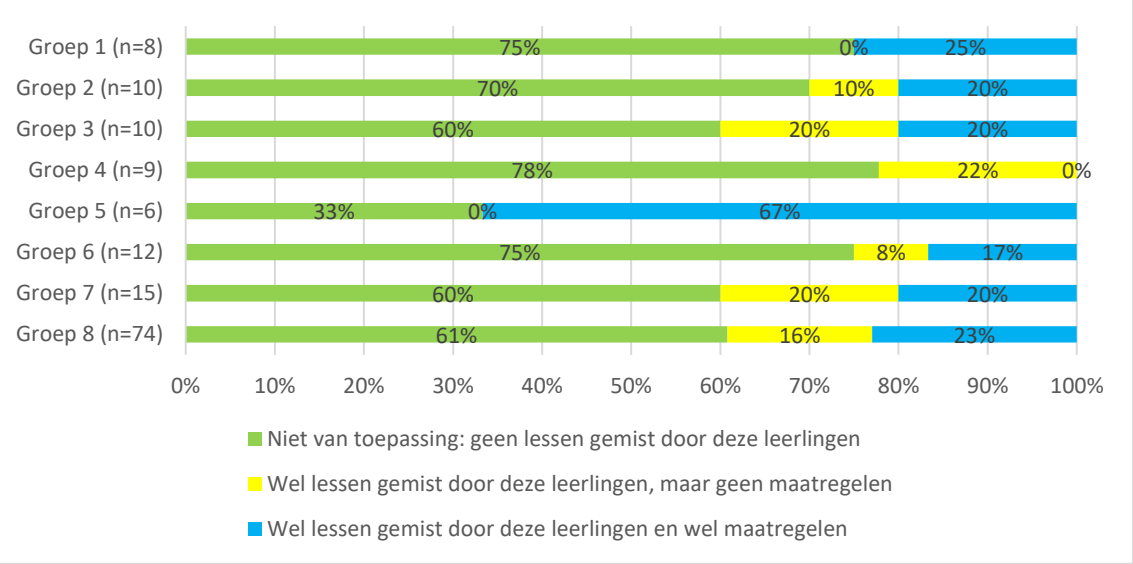

Figuur 3.3b Percentage vestigingen met maatregelen voor achterstandsleerlingen/leerlingen die van huis uit minder ondersteuning krijgen wanneer deze lessen missen (meting november)

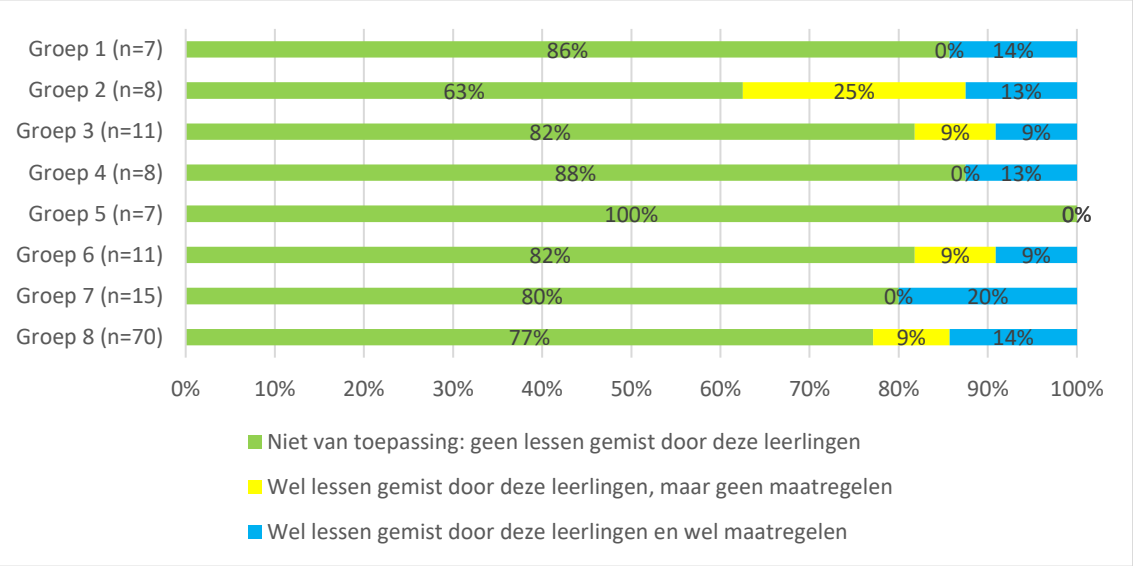

Zoals in Figuur 3.3a is te zien, geeft een meerderheid van de vestigingen aan dat het treffen van maatregelen niet nodig is, omdat er geen lessen zijn gemist door achterstandsleerlingen en/of leerlingen die van huis uit minder ondersteuning krijgen (gemiddeld 62%). Dit gemiddelde percentage is significant lager in vergelijking met de vorige meting in november, toen betrof dit 81 procent van de vestigingen. In december zijn er dus meer lessen gemist door achterstandsleerlingen en/of leerlingen die van huis uit minder ondersteuning krijgen dan in november.

In december heeft 13 procent van de vestigingen aangegeven dat er geen maatregelen genomen zijn ondanks dat er lessen gemist zijn door achterstandsleerlingen. In november was dit 6 procent van de vestigingen. Het verschil tussen de metingen is significant. Er zijn in december meer vestigingen waar achterstandsleerlingen lessen gemist hebben zonder dat er maatregelen zijn genomen om deze te ondervangen dan in november.

Aan de 32 vestigingen die aangeven maatregelen te hebben genomen, hebben we vervolgens gevraagd of uit evaluatie blijkt dat de maatregelen achterstanden effectief verminderen/opheffen. Uit Figuur 3.4a blijkt dat alle vestigingen die maatregelen hebben ondernomen, evalueren. Ongeveer de helft van de vestigingen geeft aan nog niet te weten of de maatregelen effectief zijn. Daarnaast geven 9 vestigingen aan dat ze denken dat de maatregelen die ze nemen een licht of sterk effect hebben. Het beperkte aantal vestigingen dat maatregelen heeft genomen laat geen zinvolle vergelijking toe met de meting van november (Figuur 3.4b).

Figuur 3.4a In hoeverre blijkt uit evaluatie dat deze maatregelen achterstanden effectief verminderen/opheffen bij achterstandsleerlingen/leerlingen die van thuis uit minder ondersteuning krijgen?(n=15 groep 1 t/m 7 en n=17 groep 8); meting december

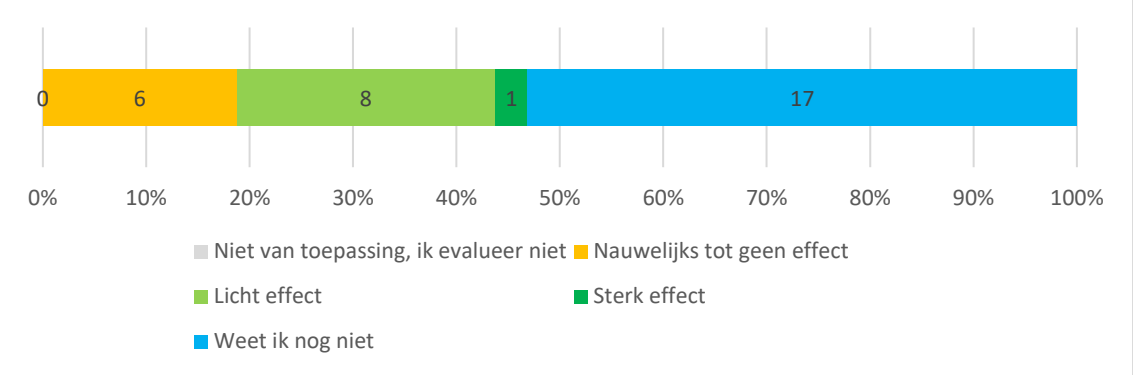

Figuur 3.4b In hoeverre blijkt uit evaluatie dat deze maatregelen achterstanden effectief verminderen/opheffen bij achterstandsleerlingen/leerlingen die van thuis uit minder ondersteuning krijgen?(n=8 groep 1 t/m 7 en n=2 groep 8); meting november

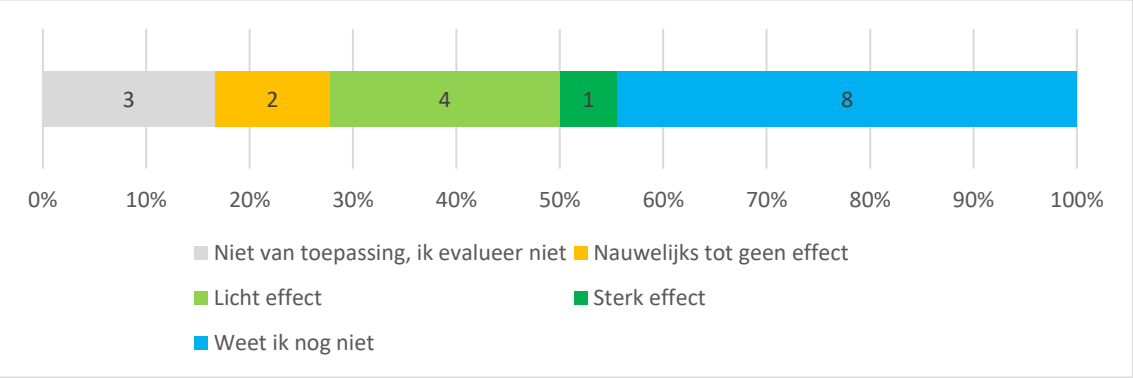

3.4. Afname van LVS-toetsen

In deze paragraaf gaan we in op continuïteit in de afname van LVS-toetsen in het speciaal basisonderwijs.

Tabel 3.5a Is methode-onafhankelijke LVS-toetsing die gepland was voor de periode van 15 november tot en met 10 december doorgegaan bij leerlingen? (percentage vestigingen)

	Groep 1	Groep 2	Groep 3	Groep 4	Groep 5	Groep 6	Groep 7	Groep 8	Totaal
LVS-toetsing is volledig doorgegaan in deze periode	0%	0%	50%	22%	33%	33%	33%	51%	29%
Een deel van de geplande LVS-toetsen is niet doorgegaan	0%	10%	0%	11%	0%	0%	7%	5%	4%
Geen van de geplande LVS-toetsen is doorgegaan	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Niet van toepassing, er stond in deze periode (nog) geen LVS-toetsing gepland	75%	50%	50%	67%	67%	58%	60%	42%	58%
Niet van toepassing, wij nemen nooit LVS-toetsen af in deze groep	25%	40%	0%	0%	0%	8%	0%	1%	9%
n	8	10	10	9	6	12	15	74	

Tabel 3.5b Is methode-onafhankelijke LVS-toetsing die gepland was voor de periode van 11 oktober tot en met 12 november doorgegaan bij leerlingen? (percentage vestigingen)

	Groep 1	Groep 2	Groep 3	Groep 4	Groep 5	Groep 6	Groep 7	Groep 8	Totaal
LVS-toetsing is volledig doorgegaan in deze periode	14%	0%	36%	25%	14%	18%	13%	30%	19%
Een deel van de geplande LVS-toetsen is niet doorgegaan	0%	0%	9%	0%	0%	0%	7%	1%	3%
Geen van de geplande LVS-toetsen is doorgegaan	0%	0%	9%	0%	0%	9%	0%	1%	3%
Niet van toepassing, er stond in deze periode (nog) geen LVS-toetsing gepland	43%	63%	45%	75%	86%	73%	80%	66%	67%
Niet van toepassing, wij nemen nooit LVS-toetsen af in deze groep	43%	38%	0%	0%	0%	0%	0%	1%	8%
n	7	8	11	8	7	11	15	70	

Zoals te zien in Tabel 3.5a had twee derde van de vestigingen (67%) geen LVS-toetsen gepland in de periode van 15 november tot en met 10 december. Op de meeste vestigingen waar wel LVS-toetsen gepland stonden, zijn deze volledig doorgegaan. Op 4 procent van de vestigingen is een deel van de geplande LVS-toetsen niet doorgegaan. Op geen van de vestigingen zijn alle de geplande LVS-toetsen afgelast.

Aan de relatief kleine groep van 6 vestigingen waar de geplande LVS-toetsing (deels) niet is doorgegaan, hebben we gevraagd welke maatregelen zij hebben genomen om toch de ontwikkeling van leerlingen te kunnen volgen. Van de 6 vestigingen gaven 3 vestigingen aan dat ze geen maatregelen hebben genomen om de ontwikkeling van de leerlingen te volgen. De overige 2 vestigingen hebben gebruik gemaakt van observaties (2 vestigingen), andere maatregelen (2 vestigingen), gemaakte opdrachten tijden de periode van afstandsonderwijs (1 vestiging), methode(gebonden) toetsen (1 vestiging) en/of gesprekken met leerlingen (1 vestiging) om de ontwikkeling van de leerlingen te volgen. In de meting van november waren er 5 vestigingen waar geen van de geplande LVS-toetsen afgenomen zijn, daarvan hadden 3 vestigingen geen maatregelen genomen.

3.5. Bereidheid tot zelftesten

In deze laatste paragraaf gaan we in op de bereidheid van het personeel in het speciaal basisonderwijs om zich twee keer per week thuis preventief te testen.

Figuur 3.5a Hoe groot schat u ongeveer het aandeel van uw personeelsleden dat bereid is om zich twee keer per week thuis preventief te testen? (n=75); meting december

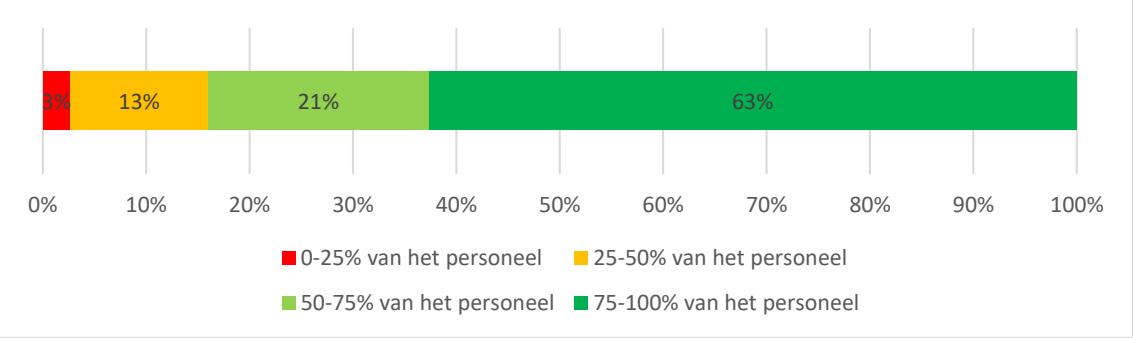

Figuur 3.5b Hoe groot schat u ongeveer het aandeel van uw personeelsleden dat bereid is om zich twee keer per week thuis preventief te testen? (n=72); meting november

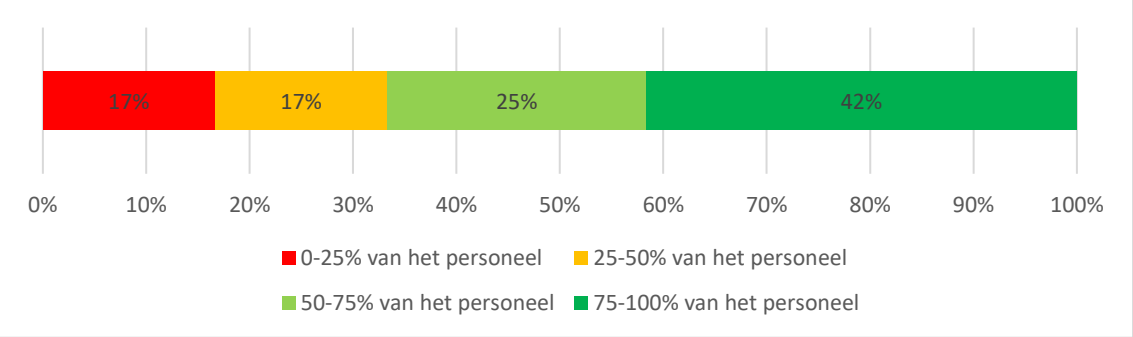

Zoals te zien in Figuur 3.5a, schat 16 procent van de respondenten in dat maximaal 50 procent van het personeel bereid is zich twee keer per week thuis preventief te testen. Daarnaast schat 63 procent van de respondenten in dat meer dan driekwart van het personeel bereid is zich twee keer per week thuis preventief te testen. Gemiddeld wordt ongeveer 78 procent van het personeel bereid geschat om zich twee keer per week te laten testen. In november bedroeg dit percentage 64 procent. Het verschil tussen de huidige meting en de meting van november is significant. De schatting van het aantal personeelsleden dat bereid is zichzelf te testen ligt in december dus hoger dan in november.

4 Speciaal onderwijs

In dit hoofdstuk presenteren we de bevindingen van de twaalfde periodieke peiling voor het speciaal onderwijs (so). We besteden daarbij achtereenvolgens aandacht aan de volgende onderwerpen:

- continuïteit van fysiek onderwijs;
- leerlingen die langdurig(er) niet naar school gaan;
- maatregelen voor 'kwetsbare' leerlingen;
- afname van LVS-toetsen;
- bereidheid tot zelftesten van het personeel.

4.1. Continuïteit fysiek onderwijs

In deze paragraaf staat fysieke lesuitval in de week van 6 tot en met 10 december als gevolg van corona-gerelateerde aspecten centraal. Vestigingen die tijdelijk gesloten waren in deze periode in verband met een corona-uitbraak blijven daarbij buiten beschouwing. Informatie over die tijdelijke schoolsluitingen is opgenomen in de gelijktijdig met dit rapport te verschijnen rapportage van het 'meldpunt schoolsluiting'.

Fysieke lesuitval

Tabel 4.1a Percentage vestigingen met fysieke lesuitval in de week van 6 tot en met 10 december vanwege corona-gerelateerde aspecten (thuisquarantaine van klas en/of leerkracht, verkoudheidverschijnselen leerkracht, leerkracht in afwachting van testuitslag zijn, leerkracht met een kwetsbare gezondheid)

	percentage
Ja, er was fysieke uitval	58%
Nee, er was geen fysieke uitval	42%
n	103

Tabel 4.1b Percentage vestigingen met fysieke lesuitval in de week van 8 tot en met 12 november vanwege corona-gerelateerde aspecten (thuisquarantaine van klas en/of leerkracht, verkoudheidverschijnselen leerkracht, leerkracht in afwachting van testuitslag zijn, leerkracht met een kwetsbare gezondheid)

	percentage
Ja, er was fysieke uitval	32%
Nee, er was geen fysieke uitval	68%
n	116

Uit bovenstaande Tabel 4.1a blijkt dat in de week van 6 tot en met 10 december op 58 procent van de vestigingen voor speciaal onderwijs sprake was van lesuitval als gevolg van corona-gerelateerde aspecten[3]. Dit percentage vestigingen is significant hoger in vergelijking met de meting van november,

[3] We hebben hier in de vragenlijst niet uitgesplitst naar leerjaren/groepen. In het speciaal onderwijs wordt daarvoor te veel met combinaties van leeftijden en groepen gewerkt.

toen was dit percentage 32 procent (Tabel 4.1b). Er is in december dus vaker sprake van fysieke lesuitval als gevolg van corona-gerelateerde aspecten dan in november.

Aan de vestigingen waar sprake is geweest van fysieke lesuitval hebben we gevraagd hoeveel procent van de leerlingen te maken heeft gehad met deze uitval en welk percentage van de lessen is uitgevallen. Bij vestigingen waar geen lesuitval was, zijn beide percentages uiteraard 0 procent. De bevindingen presenteren we in de onderstaande Tabellen 4.2a en 4.3a.

Tabel 4.2a Hoeveel procent van de leerlingen betrof de fysieke lesuitval in week van 6 tot en met 10 december? (percentage vestigingen)

	percentage
0% (geen lesuitval)	42%
1-24% van de leerlingen	42%
25-49% van de leerlingen	13%
50-74% van de leerlingen	2%
75-100% van de leerlingen	1%
n	103

Tabel 4.2b Hoeveel procent van de leerlingen betrof de fysieke lesuitval in week van 8 tot en met 12 november? (percentage vestigingen)

	percentage
0% (geen lesuitval)	68%
1-24% van de leerlingen	25%
25-49% van de leerlingen	4%
50-74% van de leerlingen	2%
75-100% van de leerlingen	1%
n	116

Fysieke lesuitval treft bij 42 procent van de vestigingen tussen de 1-24 procent van de leerlingen. Bij 3 procent van de vestigingen bedraagt de fysieke lesuitval meer dan de helft van de leerlingen. Het totale gemiddelde percentage leerlingen met fysieke lesuitval bedraagt 12,2 procent per vestiging. In de vorige meting in november bedroeg het totale gemiddelde percentage leerlingen met fysieke lesuitval 6,6 procent per vestiging. Het verschil in percentage leerlingen met fysieke lesuitval tussen de huidige en vorige meting is niet significant.

Tabel 4.3a Hoeveel procent van de lestijd van de leerlingen betrof de fysieke lesuitval in week 6 tot en met 10 december? (percentage vestigingen)

	percentage
0% (geen lesuitval)	42%
1-25% (maximaal een kwart) van hun lestijd	33%
26-50% (een kwart tot de helft) van hun lestijd	9%
51-75% (de helft tot driekwart) van hun lestijd	5%
76-100% (meer dan driekwart) van hun lestijd	11%
n	103

Tabel 4.3b Hoeveel procent van de lestijd van de leerlingen betrof de fysieke lesuitval in week van 8 tot en met 12 november? (percentage vestigingen)

	percentage
0% (geen lesuitval)	68%
1-25% (maximaal een kwart) van hun lestijd	18%
26-50% (een kwart tot de helft) van hun lestijd	6%
51-75% (de helft tot driekwart) van hun lestijd	3%
76-100% (meer dan driekwart) van hun lestijd	5%
n	116

Fysieke lesuitval heeft in de periode van 6 tot en met 10 december meestal geresulteerd in uitval die maximaal een kwart van de lestijd betreft (33% van de vestigingen; zie Tabel 4.3a). Lesuitval van driekwart of meer van de lestijd komt bij 11 procent van de vestigingen voor. Het totale gemiddelde percentage uitgevallen lestijd in het speciaal onderwijs bedraagt 20,4 procent per vestiging. Dit percentage is significant hoger dan het percentage uitgevallen lestijd in het speciaal onderwijs in november (10,7%).

Maatregelen ter ondervanging van consequenties fysieke lesuitval

Aan de groep vestigingen met fysieke lesuitval als gevolg van corona-gerelateerde aspecten hebben we gevraagd of zij de consequenties van deze uitval hebben ondervangen. 27 van de 60 vestigingen geven aan dat de consequenties volledig of grotendeels zijn ondervangen (zie Figuur 4.1a). 18 vestigingen hebben de uitval deels wel en deels niet ondervangen. Er zijn 15 vestigingen waar de fysieke lesuitval voor een klein deel of helemaal niet is ondervangen.

Figuur 4.1a Zijn de consequenties van die fysieke lesuitval ondervangen door maatregelen zoals het geven van afstandsonderwijs en/of zelfstandige opdrachten, e.d.? (n=60) (meting december)

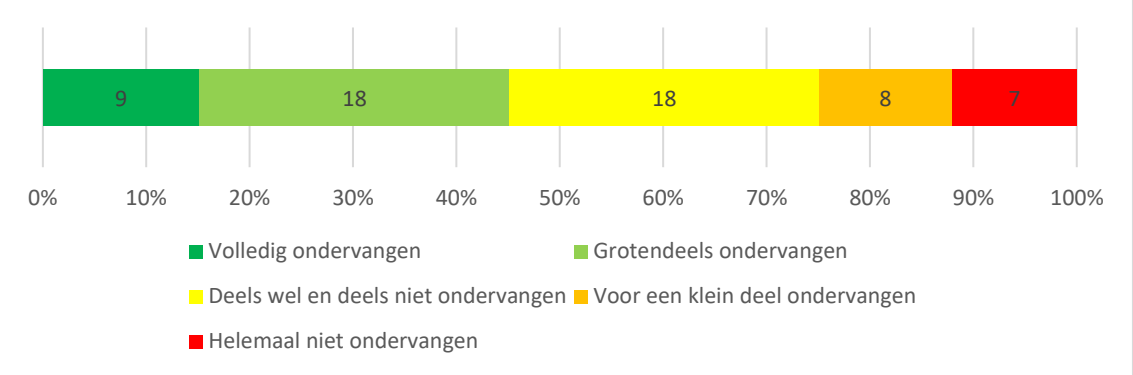

Figuur 4.1b Zijn de consequenties van die fysieke lesuitval ondervangen door maatregelen zoals het geven van afstandsonderwijs en/of zelfstandige opdrachten, e.d.? (n=37) (meting november)

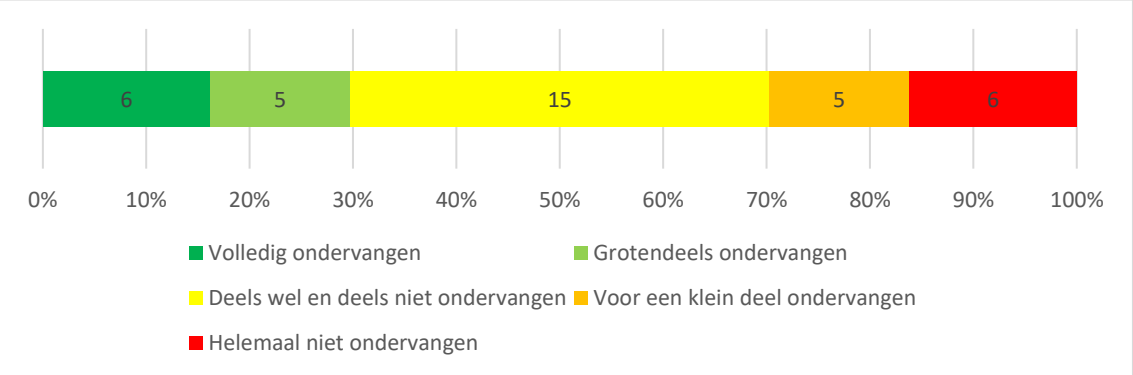

4.2. Leerlingen in risicogroep of met corona-angst

In deze paragraaf brengen we in beeld hoeveel leerlingen langdurig(er) thuiszitten. Dat kan zijn omdat zij zelf tot een (corona-gerelateerde) risicogroep behoren, gezinsleden hebben die tot de risicogroep behoren of vanwege angst voor corona.

Tabel 4.4a Aantal leerlingen dat langdurig(er) thuiszit, omdat zij zelf tot de risicogroep (corona-gerelateerd) behoren of gezinsleden hebben die tot deze risicogroep behoren (percentage vestigingen); meting december

	percentage
0 leerlingen	82%
1 leerlingen	7%
2 leerlingen	1%
3 leerlingen	3%
4 leerlingen	1%
5+ leerlingen	6%
n	106

Tabel 4.4b Aantal leerlingen dat langdurig(er) thuiszit, omdat zij zelf tot de risicogroep (corona-gerelateerd) behoren of gezinsleden hebben die tot deze risicogroep behoren (percentage vestigingen); meting november

	percentage
0 leerlingen	87%
1 leerlingen	5%
2 leerlingen	3%
3 leerlingen	1%
4 leerlingen	0%
5+ leerlingen	4%
n	117

Zoals te zien in Tabel 4.4a, zijn er op 18 procent van de vestigingen leerlingen langdurig(er) thuis omdat zij zelf of een gezinslid tot een (corona-gerelateerde) risicogroep behoren. Het gemiddeld aantal leerlingen dat in het speciaal onderwijs niet naar school gaat vanwege risico's bedraagt gemiddeld 0,98 leerling per vestiging. Bij de vorige meting in november betrof dit gemiddeld 0,54 leerling per vestiging. Het verschil tussen de gemiddelden van november en december is niet significant.

Tabel 4.5a Aantal leerlingen dat langdurig(er) thuiszit vanwege corona-angst (percentage vestigingen); meting december

	percentage
0 leerlingen	85%
1 leerlingen	9%
2 leerlingen	3%
3 leerlingen	3%
4 leerlingen	0%
5+ leerlingen	1%
n	106

Tabel 4.5b Aantal leerlingen dat langdurig(er) thuiszit vanwege corona-angst (percentage vestigingen); meting november

	percentage
0 leerlingen	87%
1 leerlingen	8%
2 leerlingen	3%
3 leerlingen	0%
4 leerlingen	0%
5+ leerlingen	3%
n	117

Op de meeste vestigingen (85%) zijn geen leerlingen langdurig(er) afwezig vanwege corona-angst (zie Tabel 4.5a). Wanneer er vanwege een dergelijke angst wel leerlingen langdurig thuis zitten, gaat dat vaak om één leerling (9%), maar het kan ook gaan om vijf of meer leerlingen (1%). Het gemiddeld aantal leerlingen dat in het speciaal onderwijs langdurig niet naar school gaat vanwege angst voor corona bedraagt 0,29 leerling per vestiging. In november bedroeg dit 0,37 leerling per vestiging. Het verschil tussen de gemiddelden van november en december is niet significant. Ongeveer evenveel leerlingen per vestiging waren langduriger thuis vanwege corona-angst.

4.3. Maatregelen ‘kwetsbare’ leerlingen

In deze paragraaf zoomen we in op achterstandsleerlingen en leerlingen die van huis uit minder ondersteuning krijgen. We hebben de vestigingen gevraagd of zij extra maatregelen treffen als deze leerlingen lessen hebben gemist omdat de school lesuitval heeft gehad en/of omdat deze leerlingen zelf (corona-gerelateerd) afwezig zijn geweest.

Figuur 4.2a Percentage vestigingen met maatregelen voor achterstandsleerlingen/leerlingen die van huis uit minder ondersteuning krijgen als deze lessen missen (n=106); meting december

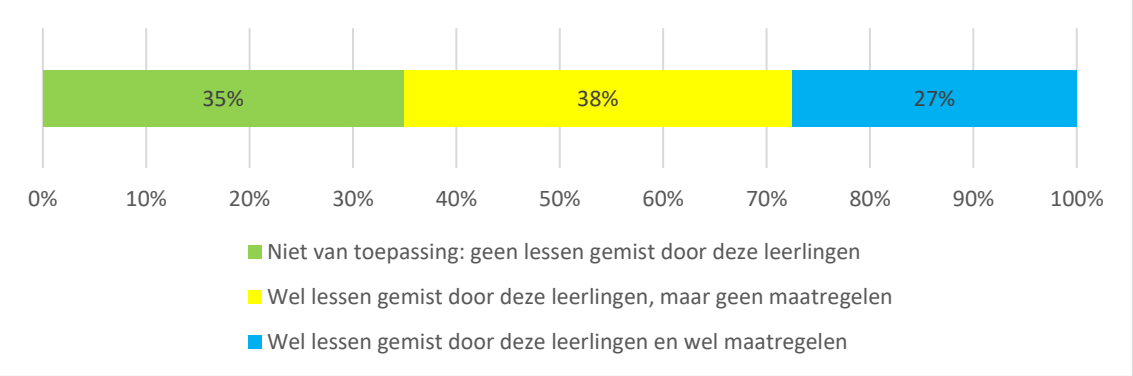

Figuur 4.2b Percentage vestigingen met maatregelen voor achterstandsleerlingen/leerlingen die van huis uit minder ondersteuning krijgen als deze lessen missen (n=117); meting november

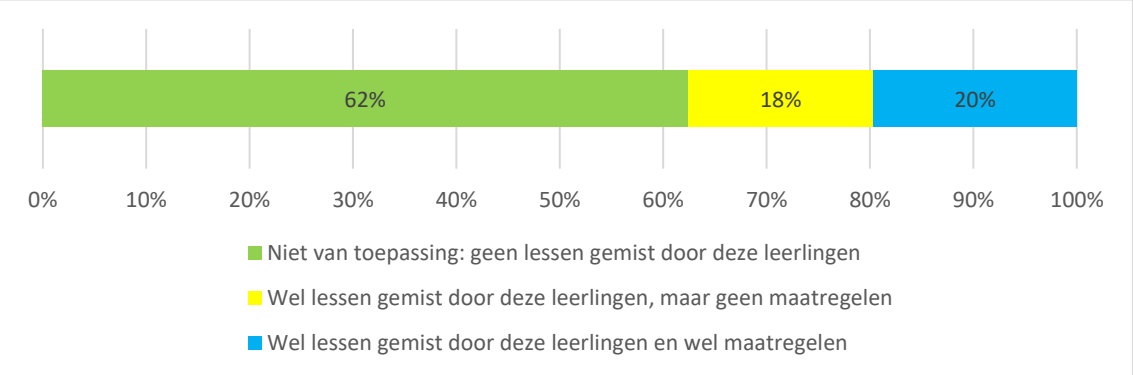

Zoals te zien in Figuur 4.2a geven de meeste vestigingen aan dat het treffen van maatregelen nodig is, omdat er lessen zijn gemist door achterstandsleerlingen en/of leerlingen die van huis uit minder ondersteuning krijgen (65%). Bijna drie vijfde van deze vestigingen neemt geen maatregelen voor deze leerlingen. Ruim twee vijfde van de vestigingen neemt wel maatregelen.

Het aandeel vestigingen dat in de huidige meting aangeeft dat het treffen van maatregelen niet nodig is, omdat er geen lessen zijn gemist door achterstandsleerlingen en/of leerlingen die van huis uit minder ondersteuning krijgen, is significant lager dan het percentage vestigingen tijdens de vorige meting in november, toen betrof dit 62 procent (zie Figuur 4.2b).

In november heeft 18 procent van de vestigingen aangegeven dat er geen maatregelen genomen zijn ondanks dat er lessen gemist zijn door achterstandsleerlingen. In december betrof dit 38 procent van de vestigingen. Het verschil tussen de metingen is significant. Er zijn in december zijn meer vestigingen waar achterstandsleerlingen lessen gemist hebben zonder dat er maatregelen zijn genomen om deze te ondervangen dan in november.

Scholen gevestigd in de G4 en de G40 hebben vaker te maken met kwetsbare leerlingen die lessen hebben gemist dan scholen in overige gemeenten (G4: 72%, G40: 77% en overige gemeenten: 51%). Daarnaast worden op scholen in de G4 vaker maatregelen genomen dan op scholen in de G40 (G4: 62% en G40: 24%).

Aan de 29 vestigingen die maatregelen hebben getroffen, is vervolgens gevraagd of uit evaluatie blijkt dat de maatregelen achterstanden effectief verminderen/opheffen. Twee vestigingen geven aan dat ze nauwelijks tot geen effect van de genomen maatregelen zien, tien vestigingen zien een licht effect en twee vestigingen zien een sterk effect. Dertien vestigingen weten nog niet wat het effect van de genomen maatregelen is en drie vestigingen geven aan dit niet te evalueren.

4.4. Afname van LVS-toetsen

In deze paragraaf gaan we in op continuïteit in de afname van LVS-toetsen in het speciaal onderwijs.

Tabel 4.6a Is methode-onafhankelijke LVS-toetsing die gepland was voor de periode van 15 november tot en met 10 december doorgegaan? (percentage vestigingen)

	percentage
LVS-toetsing is volledig doorgegaan in deze periode	26%
Een deel van de geplande LVS-toetsen is (nog) niet doorgegaan	5%
(Nog) geen van de geplande LVS-toetsen is doorgegaan	1%
Niet van toepassing, er stond in deze periode (nog) geen LVS-toetsing gepland	56%
Niet van toepassing, wij nemen nooit LVS-toetsen af in deze groep	13%
n	106

Tabel 4.6b Is methode-onafhankelijke LVS-toetsing die gepland was voor de periode van 11 oktober tot en met 12 november doorgegaan? (percentage vestigingen)

	percentage
LVS-toetsing is volledig doorgegaan in deze periode	30%
Een deel van de geplande LVS-toetsen is (nog) niet doorgegaan	3%
(Nog) geen van de geplande LVS-toetsen is doorgegaan	0%
Niet van toepassing, er stond in deze periode (nog) geen LVS-toetsing gepland	57%
Niet van toepassing, wij nemen nooit LVS-toetsen af in deze groep	9%
n	117

Zoals te zien in Tabel 4.6a had 32 procent van de vestigingen LVS-toetsen gepland voor de periode van 15 november tot en met 10 december. In de periode van 11 oktober tot en met 12 november betrof dit percentage 33 procent.

Van de vestigingen waar LVS toetsen gepland stonden heeft 82 procent de LVS-toetsen volledig volgens planning kunnen afnemen (Figuur 4.3a). Bij 5 van de 33 vestigingen is een deel van de geplande toetsen niet doorgegaan en bij één vestiging is geen enkele geplande LVS-toets doorgegaan. Tijdens de vorige meting in november gaf geen enkele vestigingen aan dat geen enkele geplande LVS-toets doorgegaan was (zie Figuur 4.3b).

Figuur 4.3a Is methode-onafhankelijke LVS-toetsing die gepland was voor de periode van 15 november tot en met 10 december? (percentage vestigingen) (exclusief antwoorden 'niet van toepassing')

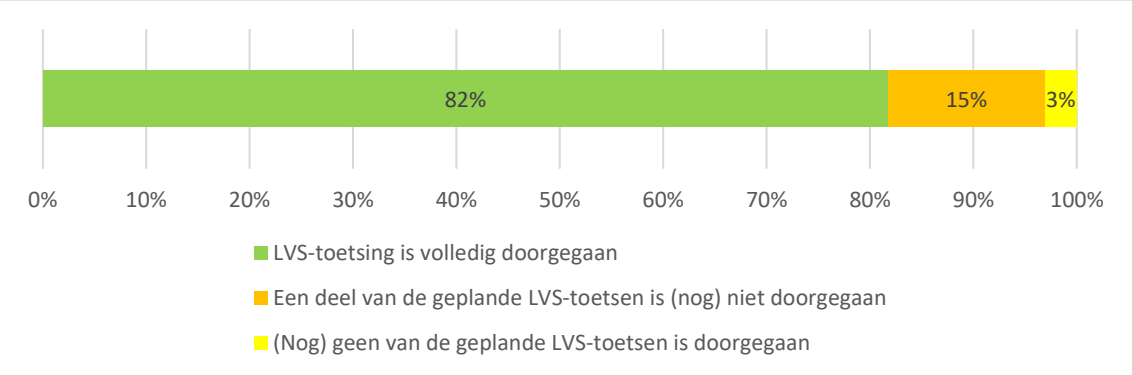

Figuur 4.3b Is methode-onafhankelijke LVS-toetsing die gepland was voor de periode van 11 oktober tot en met 12 november? (percentage vestigingen) (exclusief antwoorden 'niet van toepassing')

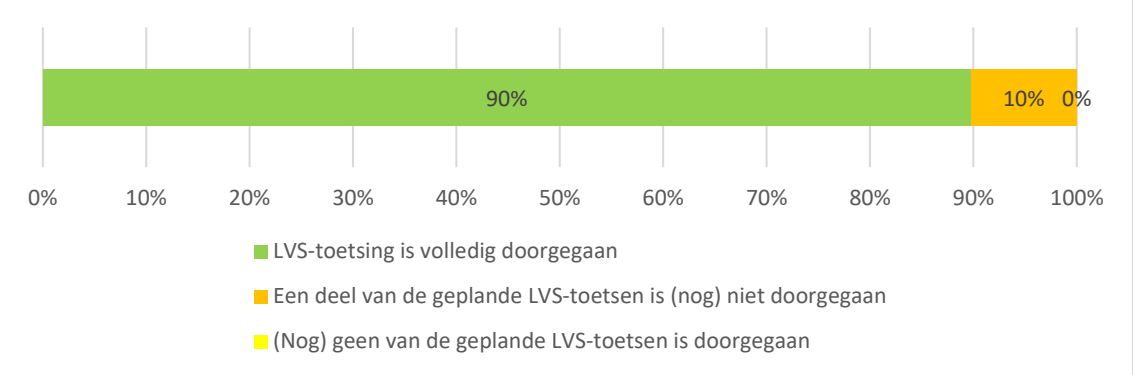

Aan de zes vestigingen waar een deel van de toetsen niet zijn doorgegaan hebben we gevraagd welke maatregelen zij hebben genomen. Twee vestigingen geven aan geen maatregelen te hebben genomen. Twee vestigingen zetten methode(gebonden) toetsen in om de ontwikkeling van leerlingen toch te kunnen volgen en twee vestigingen maken gebruik van observaties en voeren gesprekken met leerlingen. Een vestiging beoordeelt gemaakte opdrachten tijdens de periode van afstandsonderwijs en een vestiging heeft andere maatregelen genomen.

4.5. Bereidheid tot zelftesten

In deze laatste paragraaf gaan we in op de bereidheid van het personeel in het speciaal onderwijs om zich twee keer per week thuis preventief te testen.

Figuur 4.4a Hoe groot schat u ongeveer het aandeel van uw personeelsleden dat bereid is om zich twee keer per week thuis preventief te testen? (n=106); meting december

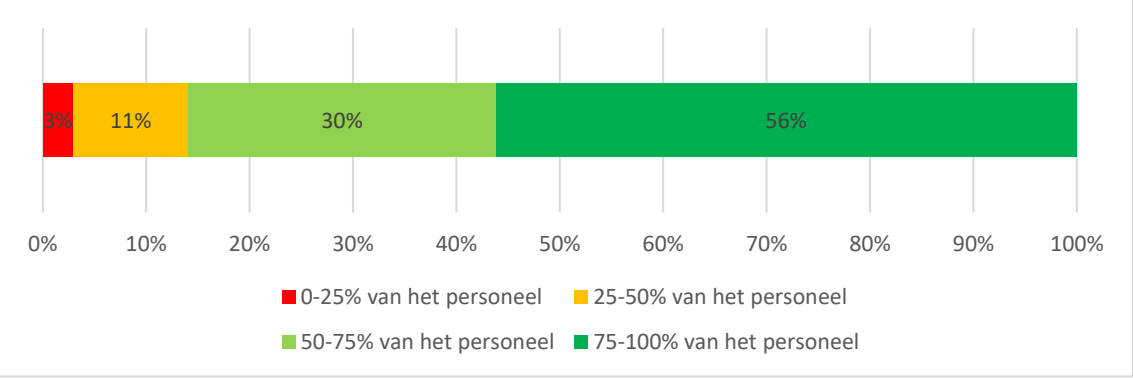

Figuur 4.4b Hoe groot schat u ongeveer het aandeel van uw personeelsleden dat bereid is om zich twee keer per week thuis preventief te testen? (n=117); meting november

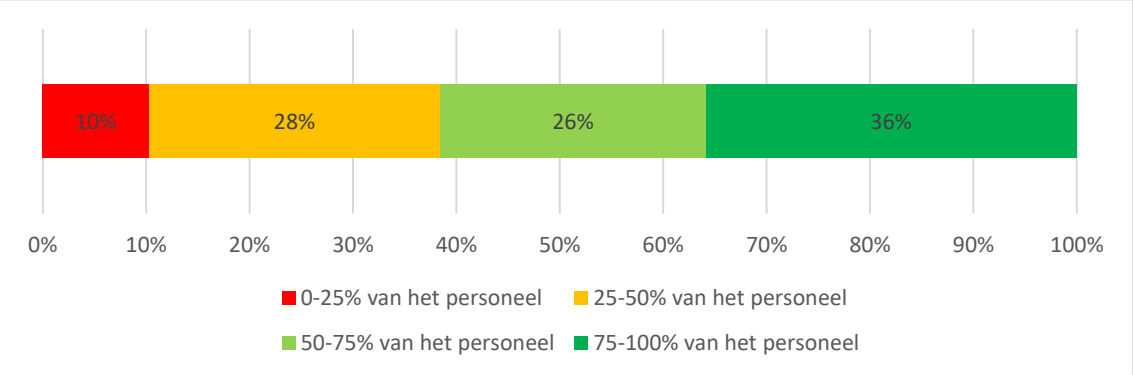

Zoals te zien in Figuur 4.4a, schat 14 procent van de respondenten in dat maximaal de helft van het personeel bereid is zich twee keer per week thuis preventief te testen. Iets meer dan de helft van de respondenten schat in dat meer dan driekwart van het personeel bereid is zich twee keer per week thuis preventief te testen. Gemiddeld wordt ongeveer 76 procent van het personeel bereid geschat om zich twee keer per week te laten testen. In november bedroeg dit percentage 61 procent. Het verschil tussen de huidig meting en de meting van november is significant. In december worden meer personeelsleden bereid geschat preventief zelftesten te gebruiken dan in november.

5 Voortgezet speciaal onderwijs

In dit hoofdstuk presenteren we de bevindingen van de twaalfde periodieke peiling voor het voortgezet speciaal onderwijs (vso). We besteden daarbij achtereenvolgens aandacht aan de volgende onderwerpen:

- continuïteit van fysiek onderwijs;
- leerlingen die langdurig(er) niet naar school gaan;
- maatregelen voor 'kwetsbare' leerlingen;
- afname toetsen in het kader van schoolexamens;
- bereidheid tot zelftesten van het personeel en de leerlingen.

5.1. Continuïteit fysiek onderwijs

In deze paragraaf staat fysieke lesuitval in de week van 6 tot en met 10 december als gevolg van corona-gerelateerde aspecten centraal. Vestigingen die tijdelijk gesloten waren in deze periode in verband met een corona-uitbraak blijven daarbij buiten beschouwing. Informatie over deze tijdelijke schoolsluitingen is opgenomen in de gelijktijdig met dit rapport te verschijnen rapportage van het 'meldpunt schoolsluiting'.

Fysieke lesuitval

Tabel 5.1a Percentage vestigingen met fysieke lesuitval in de week van 6 tot en met 10 december vanwege corona-gerelateerde aspecten (thuisquarantaine van klas en/of docent, verkoudheidverschijnselen docent, docent in afwachting van testuitslag zijn, docent met een kwetsbare gezondheid)

	percentage
Ja, er was fysieke uitval	55%
Nee, er was geen fysieke uitval	45%
n	96

Tabel 5.1b Percentage vestigingen met fysieke lesuitval in de week van 8 tot en met 12 november vanwege corona-gerelateerde aspecten (thuisquarantaine van klas en/of docent, verkoudheidverschijnselen docent, docent in afwachting van testuitslag zijn, docent met een kwetsbare gezondheid)

	percentage
Ja, er was fysieke uitval	50%
Nee, er was geen fysieke uitval	50%
n	86

Uit bovenstaande tabel 5.1a blijkt dat bij 55 procent van de vestigingen voor voortgezet speciaal onderwijs sprake was van fysieke lesuitval als gevolg van corona-gerelateerde aspecten. In november was dit percentage 50 procent. Het verschil tussen de metingen is niet significant. In december is er op ongeveer evenveel vestigingen sprake geweest van fysieke lesuitval als gevolg van corona-gerelateerde aspecten als in november. Uit aanvullende analyses blijkt dat vooral vestigingen met relatief veel leerlingen te maken hebben met fysieke lesuitval.

Aan de vestigingen waar sprake is geweest van fysieke lesuitval hebben we gevraagd hoeveel procent van de leerlingen te maken heeft gehad met deze uitval en welk percentage van de lessen is uitgevallen. Bij vestigingen waar geen lesuitval was, zijn beide percentages uiteraard 0 procent. De bevindingen presenteren we in de onderstaande tabellen 5.2a en 5.3a.

Tabel 5.2a Hoeveel procent van de leerlingen betrof de fysieke lesuitval in week van 6 tot en met 10 december? (percentage vestigingen)

	percentage
0% (geen lesuitval)	45%
1-24% van de leerlingen	40%
25-49% van de leerlingen	11%
50-74% van de leerlingen	2%
75-100% van de leerlingen	3%
n	96

Tabel 5.2b Hoeveel procent van de leerlingen betrof de fysieke lesuitval in week van 8 tot en met 12 november? (percentage vestigingen)

	percentage
0% (geen lesuitval)	50%
1-24% van de leerlingen	37%
25-49% van de leerlingen	7%
50-74% van de leerlingen	5%
75-100% van de leerlingen	1%
n	86

Fysieke lesuitval treft bij 40 procent van de vestigingen tussen de 1-24 procent van de leerlingen. Uitval voor 25-49 procent van de leerlingen komt bij 11 procent van de vestigingen voor. Voor 50-74 procent van de leerlingen komt dit bij 2 procent van de vestigingen en voor 75-100 procent van de leerlingen bij 3 procent van de vestigingen. Het totale gemiddelde percentage leerlingen met fysieke lesuitval bedraagt 12,6 procent per vestiging. Het gemiddeld percentage leerlingen met fysieke lesuitval is ongeveer even hoog als in november (11,2%).

Tabel 5.3a Hoeveel procent van de lestijd van de leerlingen betrof de fysieke lesuitval in week van 6 tot en met 10 december? (percentage vestigingen)

	percentage
0% (geen lesuitval)	45%
1-25% (maximaal een kwart) van hun lestijd	32%
26-50% (een kwart tot de helft) van hun lestijd	12%
51-75% (de helft tot driekwart) van hun lestijd	7%
76-100% (meer dan driekwart) van hun lestijd	4%
n	96

Tabel 5.3b Hoeveel procent van de lestijd van de leerlingen betrof de fysieke lesuitval in week van 8 tot en met 12 november? (percentage vestigingen)

	percentage
0% (geen lesuitval)	50%
1-25% (maximaal een kwart) van hun lestijd	31%
26-50% (een kwart tot de helft) van hun lestijd	12%
51-75% (de helft tot driekwart) van hun lestijd	1%
76-100% (meer dan driekwart) van hun lestijd	6%
n	86

Fysieke lesuitval heeft in de week van 6 tot en met 10 december meestal geresulteerd in uitval die maximaal een kwart van de lestijd betreft (32%). Lesuitval die meer dan een kwart van de lestijd betrof komt bij 23 procent van de vestigingen voor. Het totale gemiddelde percentage uitgevallen lestijd bedraagt 16,3 procent per vestiging. In de vorige meting in november betrof dit 14,1 procent per vestiging. Het verschil tussen de metingen is niet significant. Het percentage lestijd dat de fysieke lesuitval betrof is ongeveer gelijk gebleven tussen de metingen.

Maatregelen ter ondervanging van consequenties fysieke lesuitval

Aan de groep vestigingen met fysieke lesuitval als gevolg van corona-gerelateerde aspecten (55% van de vestigingen) hebben we gevraagd of zij de consequenties van deze uitval hebben ondervangen. In Figuur 5.1a zijn de aantallen per antwoordcategorie weergegeven. In totaal hebben 30 van de 53 vestigingen de consequenties van de fysieke lesuitval volledig of grotendeels ondervangen. Er zijn 7 vestigingen die de consequenties helemaal niet hebben ondervangen. Op het totaal gaat dat om 6,6 procent (van het totaal is er 55 procent uitval en 12 procent daarvan is helemaal niet ondervangen). In de meting van november (Figuur 5.1b) had 2,5 procent van de vestigingen te maken met uitval die helemaal niet is ondervangen. Het verschil tussen de metingen is niet significant.

Figuur 5.1a Zijn de consequenties van die fysieke lesuitval ondervangen door maatregelen zoals het geven van afstandsonderwijs en/of zelfstandige opdrachten, e.d.? (n=53); meting december

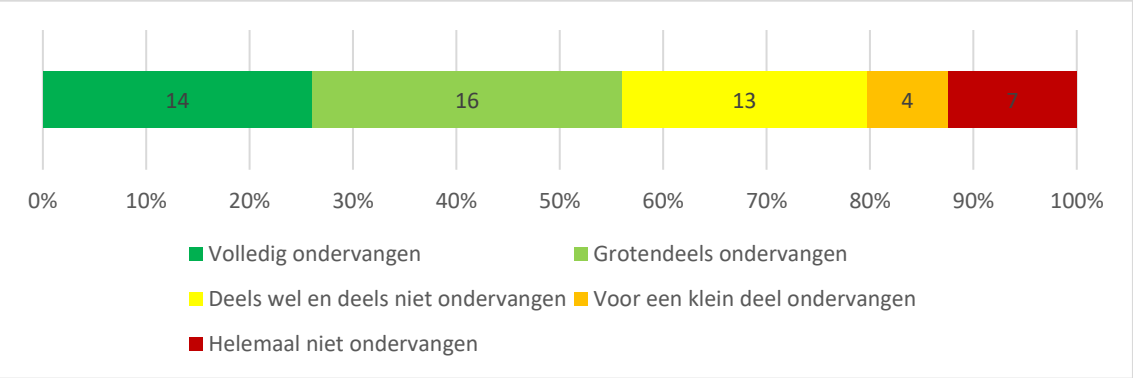

Figuur 5.1b Zijn de consequenties van die fysieke lesuitval ondervangen door maatregelen zoals het geven van afstandsonderwijs en/of zelfstandige opdrachten, e.d.? (n=43); meting november

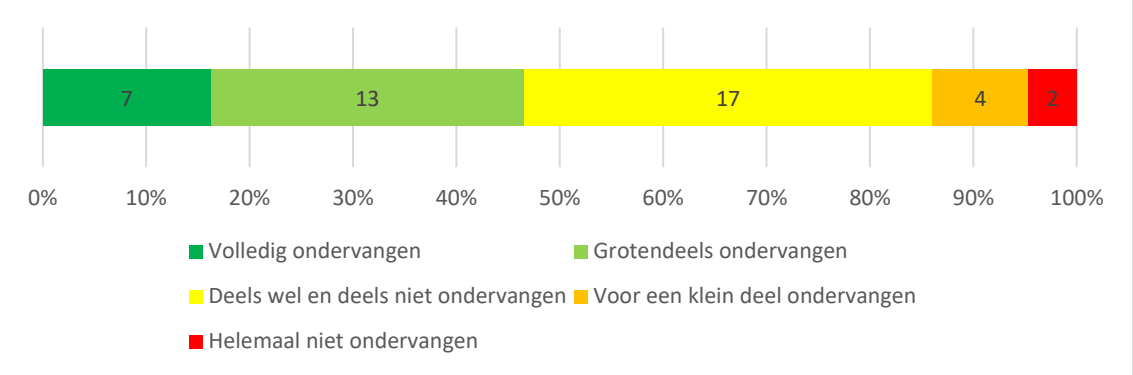

5.2. Leerlingen in risicogroep of met corona-angst

In deze paragraaf brengen we in beeld hoeveel leerlingen langdurig(er) thuiszitten. Dat kan zijn omdat zij zelf tot een (corona-gerelateerde) risicogroep behoren, gezinsleden hebben die tot de risicogroep behoren of vanwege angst voor corona.

Tabel 5.4a Aantal leerlingen dat langdurig(er) thuiszit, omdat zij zelf tot de risicogroep (corona-gerelateerd) behoren of gezinsleden hebben die tot deze risicogroep behoren (percentage vestigingen); meting december

	percentage
0 leerlingen	81%
1-5 leerlingen	17%
6-10 leerlingen	1%
11-50 leerlingen	1%
50+ leerlingen	0%
n	96

Tabel 5.4b Aantal leerlingen dat langdurig(er) thuiszit, omdat zij zelf tot de risicogroep (corona-gerelateerd) behoren of gezinsleden hebben die tot deze risicogroep behoren (percentage vestigingen); meting november

	percentage
0 leerlingen	92%
1-5 leerlingen	8%
6-10 leerlingen	0%
11-50 leerlingen	0%
50+ leerlingen	0%
n	86

Op 19 procent van de vestigingen zijn er leerlingen langdurig(er) thuis omdat zij zelf of een gezinslid tot een (corona-gerelateerde) risicogroep behoren (zie Tabel 5.4a). Dat gaat vaak om enkele leerlingen (1-5 leerlingen) per vestiging. Het aantal leerlingen dat in het voortgezet speciaal onderwijs langdurig niet naar school gaat vanwege risico's bedraagt gemiddeld 0,46 leerlingen per vestiging. In de meting van november (Tabel 5.4b) betrof dit gemiddeld 0,14 leerlingen per vestiging. Het verschil tussen de gemiddelden van november en december is niet significant. Ongeveer evenveel leerlingen per vestiging waren langduriger thuis omdat zij tot de risicogroep behoren. Het percentage vestigingen dat te maken heeft met leerlingen die langdurig(er) thuiszitten omdat zij tot de risicogroep behoren is tussen november en december wel significant toegenomen (van 8% naar 19%).

Tabel 5.5a Aantal leerlingen dat langdurig(er) thuiszit vanwege corona-angst (percentage vestigingen); meting december

	percentage
0 leerlingen	85%
1-5 leerlingen	15%
6-10 leerlingen	0%
11-50 leerlingen	0%
50+ leerlingen	0%
n	96

Tabel 5.5b Aantal leerlingen dat langdurig(er) thuiszit vanwege corona-angst (percentage vestigingen); meting november

	percentage
0 leerlingen	92%
1-5 leerlingen	8%
6-10 leerlingen	0%
11-50 leerlingen	0%
50+ leerlingen	0%
n	86

Op 15 procent van de vestigingen zitten leerlingen langdurig(er) thuis vanwege corona-angst. Dat gaat om enkele leerlingen (1-5 leerlingen) per vestiging. Het aantal leerlingen dat in het voortgezet speciaal onderwijs langdurig niet naar school gaat vanwege angst voor corona bedraagt gemiddeld 0,23 leerling per vestiging. In de meting van november betrof dit gemiddeld 0,20 leerling per vestiging. Het verschil tussen de gemiddelden van november en december is niet significant. Ongeveer evenveel leerlingen per vestiging waren langduriger thuis vanwege corona-angst. Er zijn ook ongeveer evenveel vestigingen die te maken hebben met leerlingen die langdurig(er) thuis zijn vanwege corona-angst.

5.3. Maatregelen 'kwetsbare' leerlingen

In deze paragraaf zoomen we in op achterstandsleerlingen en leerlingen die van huis uit minder ondersteuning krijgen. We hebben de vestigingen gevraagd of zij extra maatregelen treffen als deze leerlingen lessen hebben gemist omdat de school lesuitval heeft gehad en/of omdat deze leerlingen zelf (corona-gerelateerd) afwezig zijn geweest.

Figuur 5.2a Percentage vestigingen met maatregelen voor achterstandsleerlingen/leerlingen die van huis uit minder ondersteuning krijgen als deze lessen missen (n=96); meting december

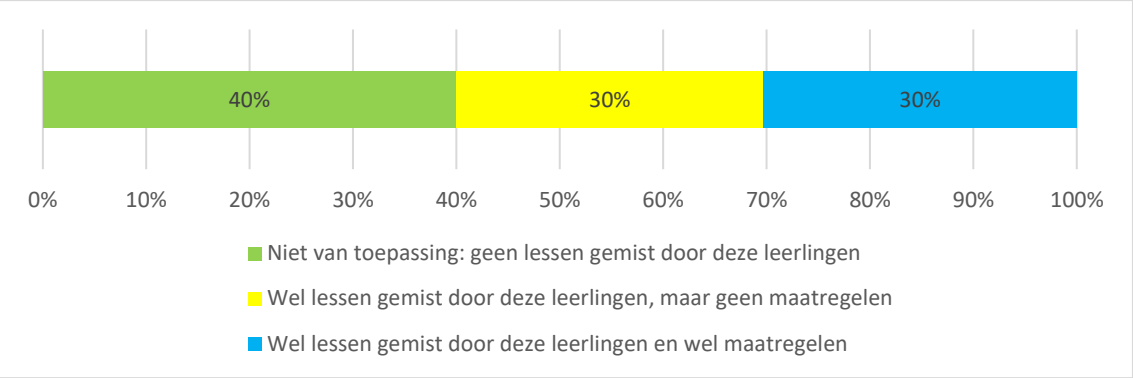

Figuur 5.2b Percentage vestigingen met maatregelen voor achterstandsleerlingen/leerlingen die van huis uit minder ondersteuning krijgen als deze lessen missen (n=86); meting november

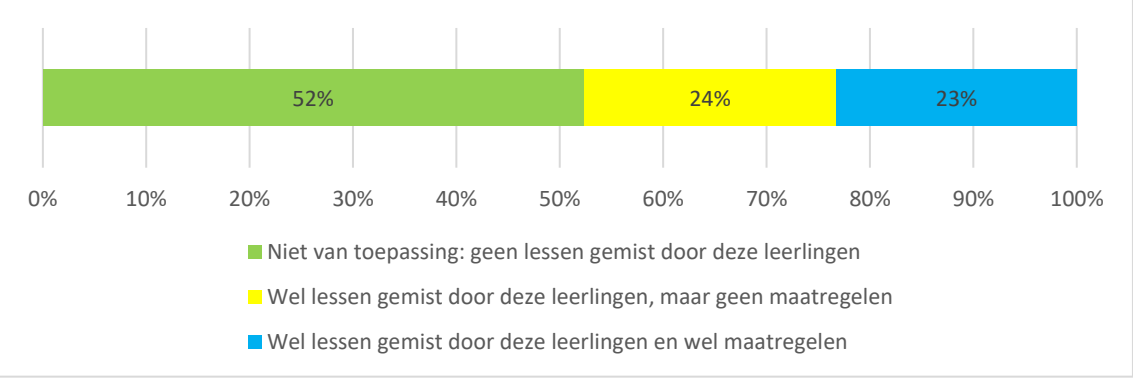

Op 40 procent van de vestigingen wordt aangegeven dat het treffen van maatregelen niet nodig is, omdat er geen lessen zijn gemist door achterstandsleerlingen en/of leerlingen die van huis uit minder ondersteuning krijgen (Figuur 5.2a). Bij de meting van november werd door 52 procent van de vestigingen aangegeven dat het treffen van maatregelen niet nodig was, omdat er geen lessen gemist waren door achterstandsleerlingen en/of leerlingen die van huis uit minder ondersteuning krijgen (Figuur 5.2b). Het verschil tussen de metingen is niet significant. Dit betekent dat er in november op ongeveer evenveel scholen lessen zijn gemist zijn door achterstandsleerlingen en/of leerlingen die van huis uit minder ondersteuning krijgen.

In december heeft 30 procent van de vestigingen aangegeven dat er geen maatregelen genomen zijn ondanks dat er lessen gemist zijn door achterstandsleerlingen. In november betrof dit 24 procent van de vestigingen. Het verschil tussen de metingen is niet significant. Er zijn in december ongeveer evenveel

vestigingen waar achterstandsleerlingen lessen gemist hebben zonder dat er maatregelen zijn genomen om deze te ondervangen als in november.

Aanvullende analyses tonen aan dat er significante verschillen zijn in de omvang van vestigingen en de mate waarin zij maatregelen voor kwetsbare leerlingen treffen. Het zijn namelijk vooral de kleine vestigingen waar lessen aan achterstandsleerlingen door zijn gegaan of maatregelen ter compensatie van de fysieke lesuitval zijn genomen. Op relatief grote vestigingen worden vaker fysieke lessen gemist door kwetsbare leerlingen zonder dat er maatregelen worden genomen.

Aan de relatief kleine groep vestigingen die maatregelen heeft getroffen (30%) hebben we vervolgens gevraagd of uit evaluatie blijkt dat de maatregelen achterstanden effectief verminderen/opheffen (Figuur 5.3a). Van de 30 vestigingen die maatregelen hebben getroffen geven 13 vestigingen aan nog niet te weten of de maatregelen effectief zijn, 13 vestigingen geven aan dat de maatregelen die zij nemen een licht tot sterk effect hebben en 4 vestigingen geven aan dat de maatregelen nauwelijks tot geen effect hebben. Het beperkte aantal vestigingen dat maatregelen heeft genomen laat geen zinvolle vergelijking toe met de meting van november (Figuur 5.3b).

Figuur 5.3a In hoeverre blijkt uit evaluatie dat deze maatregelen achterstanden effectief verminderen/opheffen bij achterstandsleerlingen/leerlingen die van huis uit minder ondersteuning krijgen? (n=29); meting december

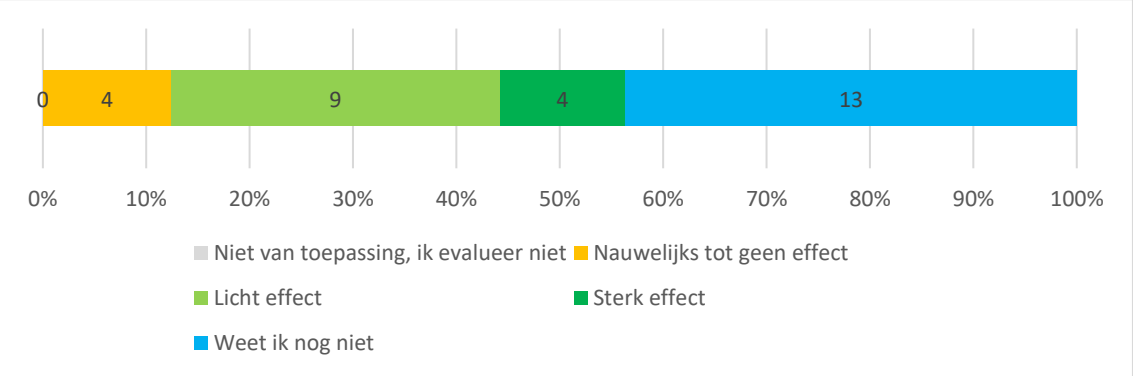

Figuur 5.3b In hoeverre blijkt uit evaluatie dat deze maatregelen achterstanden effectief verminderen/opheffen bij achterstandsleerlingen/leerlingen die van huis uit minder ondersteuning krijgen? (n=20); meting november

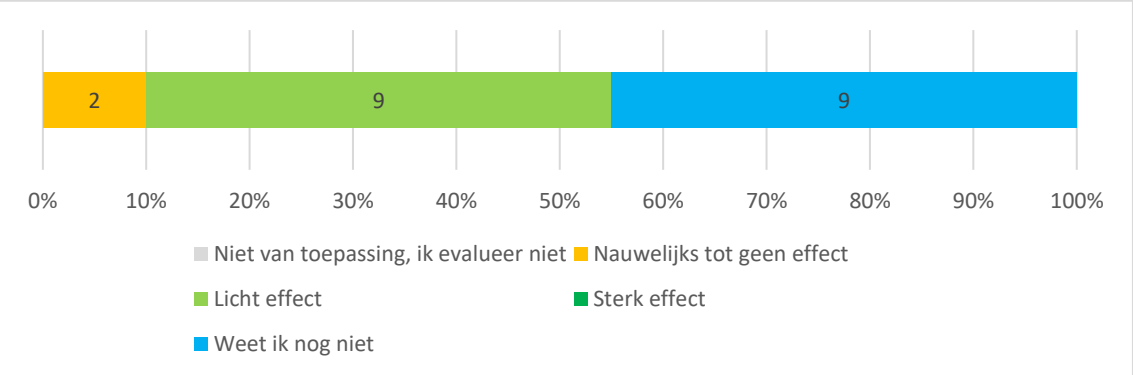

5.4. Afname van (toetsen in het kader van) schoolexamens

In deze paragraaf gaan we in op continuïteit in de afname van (toetsen in het kader van de) schoolexamens in het voortgezet speciaal onderwijs. We hebben alle vestigingen gevraagd of de geplande (toetsen meetellend voor) schoolexamens zijn doorgegaan bij de leerlingen in de periode van 15 november tot en met 10 december.

In Tabel 5.6a is te zien dat op 38 procent van de vestigingen geen schoolexamens gepland stonden in de periode van 15 november tot en met 10 december. Daarnaast geeft 45 procent van de vestigingen aan dat leerlingen deelnemen aan staatsexamens en er geen schoolexamens plaatsvinden. Op het grootste deel van de overige vestigingen zijn alle geplande schoolexamens doorgegaan (15%). Slechts twee vestigingen hebben aangegeven dat een deel van de geplande schoolexamens niet is doorgegaan. Deze examens worden op een later moment in dezelfde vorm afgenomen. Deze percentages zijn vergelijkbaar met de percentages in de vorige meting in november, zoals te zien is in Tabel 5.6b.

Tabel 5.6a Zijn geplande (toetsen meetellend voor) schoolexamens doorgegaan in de periode van 15 november tot en met 10 december? (percentage vestigingen)

	percentage
Ja, de schoolexamens zijn volledig doorgegaan in deze periode	15%
Nee, een deel van de geplande schoolexamens is niet doorgegaan	2%
Nee, geen van de geplande schoolexamens is doorgegaan	0%
Niet van toepassing, er stond in deze periode (nog) geen schoolexamen gepland	38%
Niet van toepassing, wij nemen geen schoolexamens af in verband met deelname van onze leerlingen aan staatsexamens	45%
n	96

Tabel 5.6b Zijn geplande (toetsen meetellend voor) schoolexamens doorgegaan in de periode van 11 oktober tot en met 12 november? (percentage vestigingen)

	percentage
Ja, de schoolexamens zijn volledig doorgegaan in deze periode	22%
Nee, een deel van de geplande schoolexamens is niet doorgegaan	0%
Nee, geen van de geplande schoolexamens is doorgegaan	0%
Niet van toepassing, er stond in deze periode (nog) geen schoolexamen gepland	38%
Niet van toepassing, wij nemen geen schoolexamens af in verband met deelname van onze leerlingen aan staatsexamens	40%
n	86

5.5. Bereidheid tot zelftesten

In deze laatste paragraaf gaan we in op de bereidheid van het personeel en de leerlingen in het voortgezet speciaal onderwijs om zich twee keer per week thuis preventief te testen.

Figuur 5.4a Hoe groot schat u ongeveer het aandeel van uw personeelsleden dat bereid is om zich twee keer per week thuis preventief te testen? (n=96); meting december

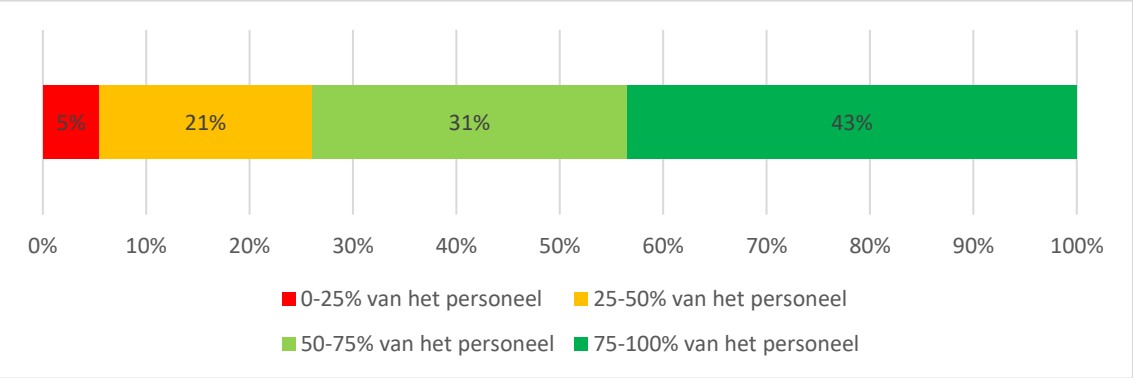

Figuur 5.4b Hoe groot schat u ongeveer het aandeel van uw personeelsleden dat bereid is om zich twee keer per week thuis preventief te testen? (n=86); meting november

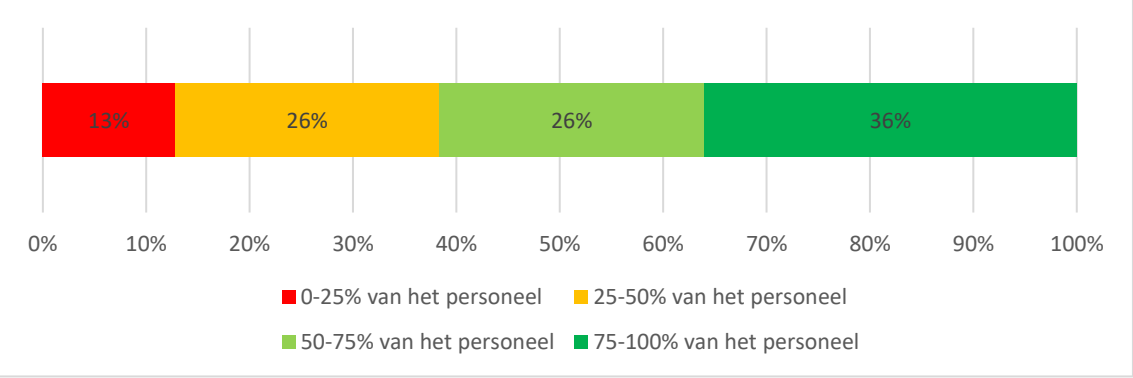

Zoals te zien in Figuur 5.4a schat 26 procent van de respondenten in dat maximaal 50 procent van het personeel bereid is zich twee keer per week thuis preventief te testen. Daarnaast schat 43 procent van de respondenten in dat meer dan driekwart van al het personeel bereid is zich twee keer per week thuis preventief te testen. Gemiddeld wordt 70 procent van het personeel bereid geschat om twee keer per week een zelftest te gebruiken. Bij de meting in november was dit percentage iets lager, toen werd 60 procent van het personeel bereid geschat om zichzelf te testen. Het verschil tussen de percentages van de metingen in november en december is niet significant.

Figuur 5.5a Hoe groot schat u ongeveer het aandeel van de leerlingen dat bereid is om zich twee keer per week thuis preventief te testen? (n=96); meting december

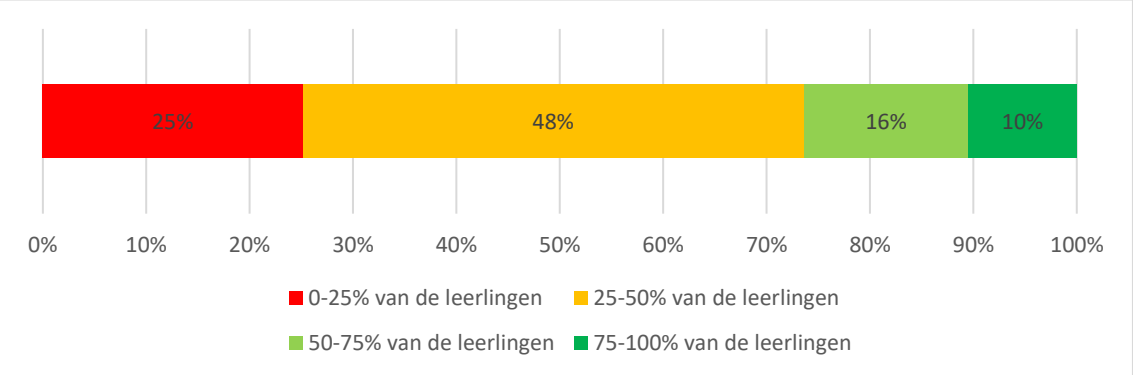

Figuur 5.5b Hoe groot schat u ongeveer het aandeel van de leerlingen dat bereid is om zich twee keer per week thuis preventief te testen? (n=86); meting november

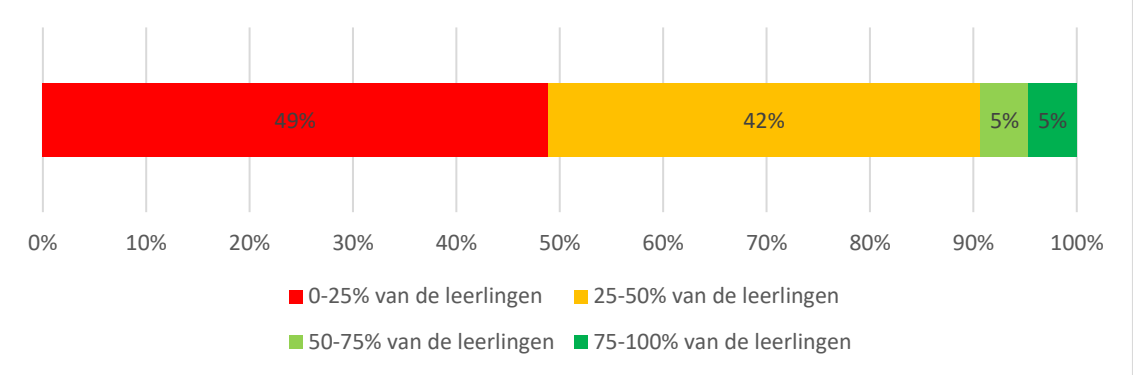

Het percentage leerlingen dat bereid wordt geschat om zichzelf twee keer per week preventief te testen is lager dan het percentage personeelsleden. Ongeveer een kwart van de scholen schat in dat minder dan 25 procent van de leerlingen zichzelf zou willen testen. Op slechts 26 procent van de scholen wordt meer dan de helft van de leerlingen bereid geschat om preventief zelftesten te gebruiken. Gemiddeld wordt 41 procent van de leerlingen bereid geschat om twee keer per week een zelftest te gebruiken. Bij de meting in november werd 28 procent van de leerlingen bereid geschat om zichzelf te testen. Het verschil tussen de meting in november en december is niet significant.

6 Voortgezet onderwijs

In dit hoofdstuk presenteren we de bevindingen van de twaalfde periodieke peiling voor het voortgezet onderwijs (vo). We besteden daarbij achtereenvolgens aandacht aan de volgende onderwerpen:

- continuïteit van fysiek onderwijs;
- leerlingen die langdurig(er) niet naar school gaan;
- maatregelen voor 'kwetsbare' leerlingen;
- afname toetsen in het kader van schoolexamens;
- bereidheid tot zelftesten van het personeel en de leerlingen.

6.1. Continuïteit fysiek onderwijs

In deze paragraaf staat fysieke lesuitval in de week van 6 tot en met 10 december als gevolg van corona-gerelateerde aspecten centraal. Vestigingen die tijdelijk gesloten waren in deze periode in verband met een corona-uitbraak blijven daarbij buiten beschouwing. Informatie over die tijdelijke schoolsluitingen is opgenomen in de gelijktijdig met dit rapport te verschijnen rapportage van het 'meldpunt schoolsluiting'.

Fysieke lesuitval

Figuur 6.1a Percentage vestigingen met fysieke lesuitval in de week van 6 tot en met 10 december vanwege corona-gerelateerde aspecten (thuisquarantaine van klas en/of docent, verkoudheidverschijnselen docent, docent in afwachting van testuitslag zijn, docent met een kwetsbare gezondheid)

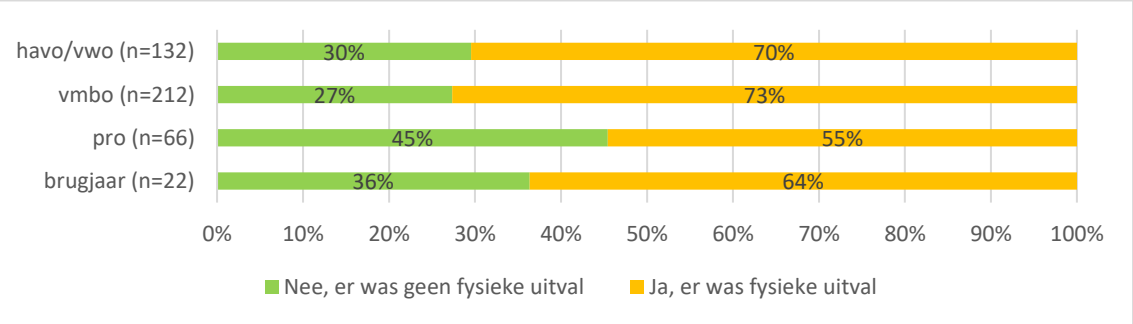

Figuur 6.1b Percentage vestigingen met fysieke lesuitval in de week van 8 tot en met 12 november vanwege corona-gerelateerde aspecten (thuisquarantaine van klas en/of docent, verkoudheidverschijnselen docent, docent in afwachting van testuitslag zijn, docent met een kwetsbare gezondheid)

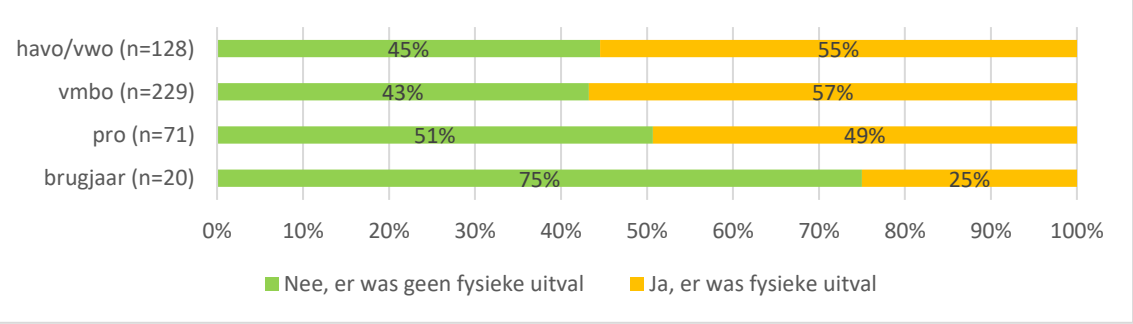

Uit bovenstaande Figuur 6.1a blijkt dat het percentage vestigingen met lesuitval als gevolg van corona-gerelateerde aspecten ligt tussen de 55 en 73 procent. In totaal was er bij 69 procent van de vestigingen in het voortgezet onderwijs sprake van lesuitval als gevolg van corona-gerelateerde aspecten. Dit percentage is significant hoger dan bij de vorige meting in november (Figuur 5.1b), toen was dit percentage 54 procent. In december was er dus meer fysieke lesuitval dan in november.

Uit aanvullende analyses blijkt dat er significante verschillen tussen de schooltypen zijn. Op vmbo en havo/vwo vestigingen is vaker sprake van fysieke lesuitval (resp. 73% en 70%) dan op vestigingen met alleen brugjaren of praktijkonderwijs (resp. 64% en 55%).

Aan de vestigingen waar sprake is geweest van fysieke lesuitval hebben we gevraagd hoeveel procent van de leerlingen te maken heeft gehad met deze uitval en welk percentage van de lessen is uitgevallen. Bij vestigingen waar geen lesuitval was, zijn beide percentages uiteraard 0 procent. De bevindingen presenteren we in de onderstaande tabellen 6.1a en 6.2a.

Tabel 6.1a Hoeveel procent van de leerlingen betrof de fysieke lesuitval in week van 6 tot en met 10 december? (percentage vestigingen)

	brugjaar	pro	vmbo	havo/vwo	totaal
0% van de leerlingen	36%	45%	27%	30%	31%
1-24% van de leerlingen	41%	45%	42%	53%	46%
25-49% van de leerlingen	14%	8%	14%	11%	12%
50-74% van de leerlingen	5%	2%	10%	2%	6%
75-100% van de leerlingen	5%	0%	6%	5%	5%
n	22	66	212	132	432

Tabel 6.1 Hoeveel procent van de leerlingen betrof de fysieke lesuitval in week van 8 tot en met 12 november? (percentage vestigingen)

	brugjaar	pro	vmbo	havo/vwo	totaal
0% van de leerlingen	75%	51%	43%	45%	46%
1-24% van de leerlingen	25%	38%	43%	40%	41%
25-49% van de leerlingen	0%	8%	8%	11%	9%
50-74% van de leerlingen	0%	1%	4%	3%	3%
75-100% van de leerlingen	0%	1%	1%	2%	1%
n	20	71	229	128	448

Fysieke lesuitval treft het vaakst tussen de 1-24 procent van de leerlingen (46% van de vestigingen). Uitval voor 25-74 procent van de leerlingen treft 18 procent van de vestigingen. Uitval voor meer dan driekwart van de leerlingen komt op 5 procent van de vestigingen voor. Het totale gemiddelde percentage leerlingen met fysieke lesuitval bedraagt 18,1 procent per vestiging. Dit percentage is significant hoger in vergelijking met de meting in november (Figuur 6.1b), toen betrof het gemiddelde percentage leerlingen met fysieke lesuitval 11,4 procent per vestiging.

Het percentage leerlingen dat de fysieke lesuitval betrof, verschilt significant tussen de verschillende onderwijstypen. Op vmbo-vestigingen is dit percentage bijna 20 procent, op vestigingen met alleen

brugklassen 17 procent, op havo-vwo vestigingen 14 procent en op vestigingen met praktijkonderwijs 9 procent.

Tabel 6.2a Hoeveel procent van de lestijd van de leerlingen betrof de fysieke lesuitval in week van 6 tot en met 10 december? (percentage vestigingen)

	brugjaar	pro	vmbo	havo/vwo	totaal
0% (geen lesuitval)	36%	45%	27%	30%	31%
1-25% (maximaal een kwart) van hun lestijd	55%	36%	64%	63%	59%
26-50% (een kwart tot de helft) van hun lestijd	5%	11%	5%	2%	5%
51-75% (de helft tot driekwart) van hun lestijd	0%	2%	2%	3%	2%
76-100% (meer dan driekwart) van hun lestijd	5%	6%	2%	2%	3%
n	22	66	212	132	432

Tabel 6.2b Hoeveel procent van de lestijd van de leerlingen betrof de fysieke lesuitval in week van 8 tot en met 12 november? (percentage vestigingen)

	brugjaar	pro	vmbo	havo/vwo	totaal
0% (geen lesuitval)	75%	51%	43%	45%	46%
1-25% (maximaal een kwart) van hun lestijd	25%	42%	50%	52%	48%
26-50% (een kwart tot de helft) van hun lestijd	0%	4%	3%	2%	3%
51-75% (de helft tot driekwart) van hun lestijd	0%	1%	1%	1%	1%
76-100% (meer dan driekwart) van hun lestijd	0%	1%	2%	1%	1%
n	20	71	229	128	448

Fysieke lesuitval heeft in de betreffende week het vaakst geresulteerd in uitval die maximaal een kwart van de lestijd betreft (59%). Het totale gemiddelde percentage uitgevallen lestijd bedraagt 13,0 procent per vestiging. In november betrof de fysieke lesuitval 9,1 procent van de lestijd per vestiging. Het verschil in uitgevallen fysieke lestijd tussen december en november is niet significant.

Maatregelen ter ondervanging van consequenties fysieke lesuitval

Aan de vestigingen met fysieke lesuitval als gevolg van corona-gerelateerde aspecten (69% van de vestigingen) hebben we gevraagd of zij de consequenties van deze uitval hebben ondervangen. In Figuur 6.2a zijn de percentages per antwoordcategorie weergegeven. Van deze vestigingen heeft 45 procent de consequenties van de fysieke lesuitval volledig of grotendeels ondervangen, 15 procent heeft de consequenties slechts voor een klein deel ondervangen en 5 procent heeft de consequenties helemaal niet ondervangen. Op het totaal gaat het om 3,5 procent van de vestigingen waar de fysieke lesuitval helemaal niet is ondervangen (5% van de 69% vestigingen met fysieke lesuitval). In november bedroeg het percentage vestigingen waar de fysieke lesuitval niet is ondervangen 1,6 procent. Er is geen significant verschil tussen deze metingen; het percentage vestigingen die de lesuitval niet hebben ondervangen is vergelijkbaar.

Uit aanvullende analyses blijkt dat vestigingen met relatief veel leerlingen vaker de lesuitval volledig of grotendeels ondervangen. Kleinere vestigingen ondervangen de lesuitval deels of voor een klein deel. De groep vestigingen die de uitval helemaal niet ondervangt, verschilt sterk in het aantal leerlingen op de vestiging.

Figuur 6.2a Zijn de consequenties van die fysieke lesuitval ondervangen door maatregelen zoals het geven van afstandsonderwijs en/of zelfstandige opdrachten, e.d.? (n=297); meting december

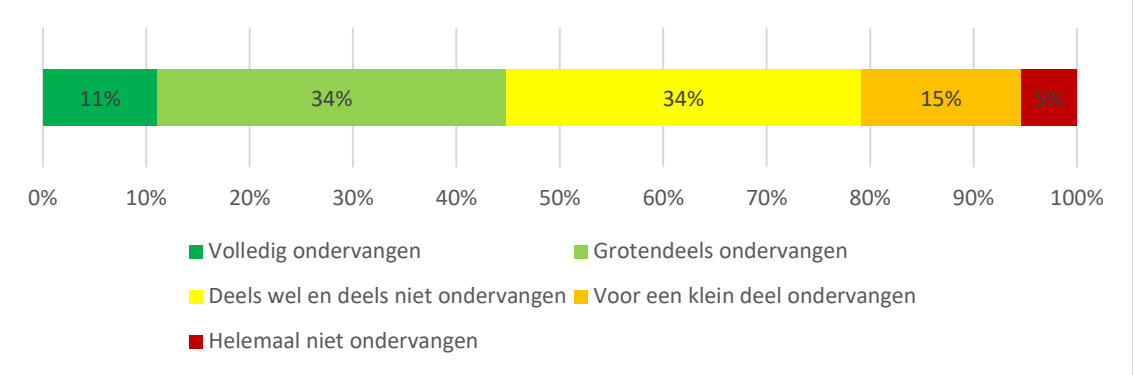

Figuur 6.2b Zijn de consequenties van die fysieke lesuitval ondervangen door maatregelen zoals het geven van afstandsonderwijs en/of zelfstandige opdrachten, e.d.? (n=241); meting november

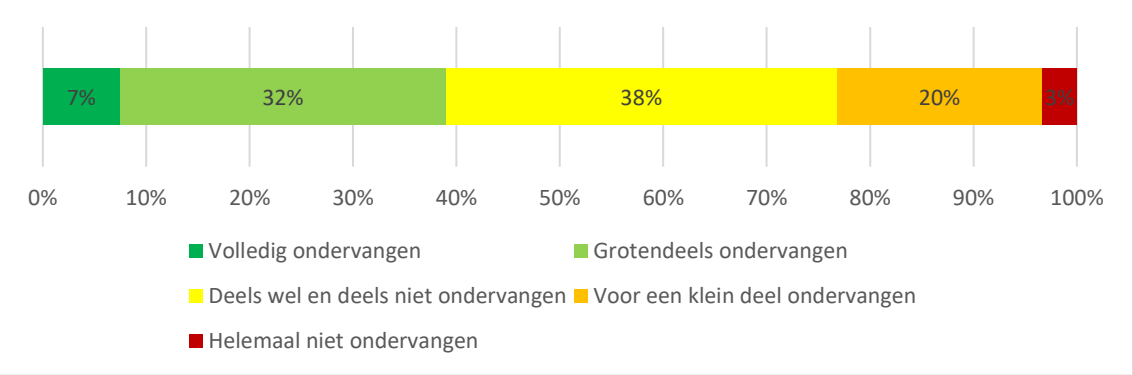

6.2. Leerlingen in risicogroep of met corona-angst

In deze paragraaf brengen we in beeld hoeveel leerlingen langdurig(er) thuiszitten. Dat kan zijn omdat zij zelf tot een (corona-gerelateerde) risicogroep behoren, gezinsleden hebben die tot de risicogroep behoren of vanwege angst voor corona.

Tabel 6.3a Aantal leerlingen dat langdurig(er) thuiszit, omdat zij zelf tot de risicogroep (corona-gerelateerd) behoren of gezinsleden hebben die tot deze risicogroep behoren (percentage vestigingen); meting december

	brugjaar	pro	vmbo	havo/vwo	totaal
0 leerlingen	95%	77%	69%	65%	70%
1-5 leerlingen	5%	15%	25%	27%	23%
6-10 leerlingen	0%	0%	3%	2%	2%
11-50 leerlingen	0%	8%	3%	5%	4%
50+ leerlingen	0%	0%	0%	2%	0%
n	22	66	212	132	432

Tabel 6.3b Aantal leerlingen dat langdurig(er) thuiszit, omdat zij zelf tot de risicogroep (corona-gerelateerd) behoren of gezinsleden hebben die tot deze risicogroep behoren (percentage vestigingen); meting november

	brugjaar	pro	vmbo	havo/vwo	totaal
0 leerlingen	90%	83%	73%	74%	76%
1-5 leerlingen	5%	15%	20%	17%	18%
6-10 leerlingen	0%	0%	3%	5%	3%
11-50 leerlingen	5%	1%	4%	3%	3%
50+ leerlingen	0%	0%	0%	0%	0%
n	20	71	229	128	448

Op 30 procent van de vestigingen zijn er leerlingen langdurig(er) thuis omdat zij zelf of een gezinslid tot een (corona-gerelateerde) risicogroep behoren (Tabel 6.3a). Dat gaat veelal om kleine aantallen (1-5 leerlingen). Het aantal leerlingen dat in het voortgezet onderwijs langdurig niet naar school gaat vanwege risico's bedraagt gemiddeld 2,24 leerlingen per vestiging. In de meting van november betrof dit gemiddeld 1,45 leerlingen per vestiging. Het verschil tussen de gemiddelden van december en november is niet significant. In december en november waren dus ongeveer evenveel leerlingen langdurig(er) thuis omdat zij tot de risicogroep behoren.

Uit aanvullende analyses blijkt dat grote scholen meer leerlingen hebben die langdurig(er) thuis zitten omdat zij zelf of een gezinslid tot een (corona-gerelateerde) risicogroep behoren dan kleine scholen. Op havo/vwo- en vmbo-vestigingen komt het relatief vaak voor dat 1 of meer leerlingen in de risicogroep langdurig(er) niet naar school gaan (resp. 35% en 31%) dan op pro-vestigingen of vestigingen met alleen brugjaren (resp. 23% en 5%).

Tabel 6.4a Aantal leerlingen dat langdurig(er) thuiszit vanwege corona-angst (percentage vestigingen); meting december

	brugjaar	pro	vmbo	havo/vwo	totaal
0 leerlingen	91%	83%	79%	73%	78%
1-5 leerlingen	9%	17%	20%	24%	20%
6-10 leerlingen	0%	0%	0%	2%	1%
11-50 leerlingen	0%	0%	0%	1%	0%
50+ leerlingen	0%	0%	0%	0%	0%
n	22	66	212	132	432

Tabel 6.4a Aantal leerlingen dat langdurig(er) thuiszit vanwege corona-angst (percentage vestigingen); meting november

	brugjaar	pro	vmbo	havo/vwo	totaal
0 leerlingen	100%	89%	84%	84%	85%
1-5 leerlingen	0%	11%	15%	15%	14%
6-10 leerlingen	0%	0%	0%	2%	1%
11-50 leerlingen	0%	0%	0%	0%	0%
50+ leerlingen	0%	0%	0%	0%	0%
n	20	71	229	128	448

Op 21 procent van de vestigingen zitten leerlingen langdurig(er) thuis vanwege corona-angst (Tabel 6.4a). Dat gaat per vestiging vrijwel altijd om enkele leerlingen (1-5 leerlingen). Het aantal leerlingen dat in het voortgezet onderwijs langdurig niet naar school gaat vanwege angst voor corona bedraagt gemiddeld 0,58 leerlingen per vestiging. In de meting van november betrof dit gemiddeld 0,46 leerlingen per vestiging. Het verschil tussen de gemiddelden van december en november is niet significant. Ongeveer evenveel leerlingen per vestiging waren langdurig(er) thuis vanwege corona-angst.

Uit aanvullende analyses blijkt dat grote scholen meer leerlingen hebben die niet naar school komen vanwege corona-angst dan kleine scholen. Daarnaast hebben we ook significante verschillen tussen de verschillende onderwijstypen gevonden. Zoals in Tabel 6.4a te zien, hebben vmbo en havo/vwo-vestigingen vaker te maken met leerlingen die vanwege corona-angst langdurig(er) thuiszitten (resp. 21% en 27%) dan pro-vestigingen (17%) en vestigingen met alleen brugklassen (9%).

6.3. Maatregelen 'kwetsbare' leerlingen

In deze paragraaf zoomen we in op achterstandsleerlingen en leerlingen die van huis uit minder ondersteuning krijgen. We hebben de vestigingen gevraagd of zij extra maatregelen treffen als deze leerlingen lessen hebben gemist omdat de school lesuitval heeft gehad en/of omdat deze leerlingen zelf (corona-gerelateerd) afwezig zijn geweest.

Figuur 6.3a Percentage vestigingen met maatregelen voor achterstandsleerlingen/leerlingen die van huis uit minder ondersteuning krijgen als deze lessen missen, meting december

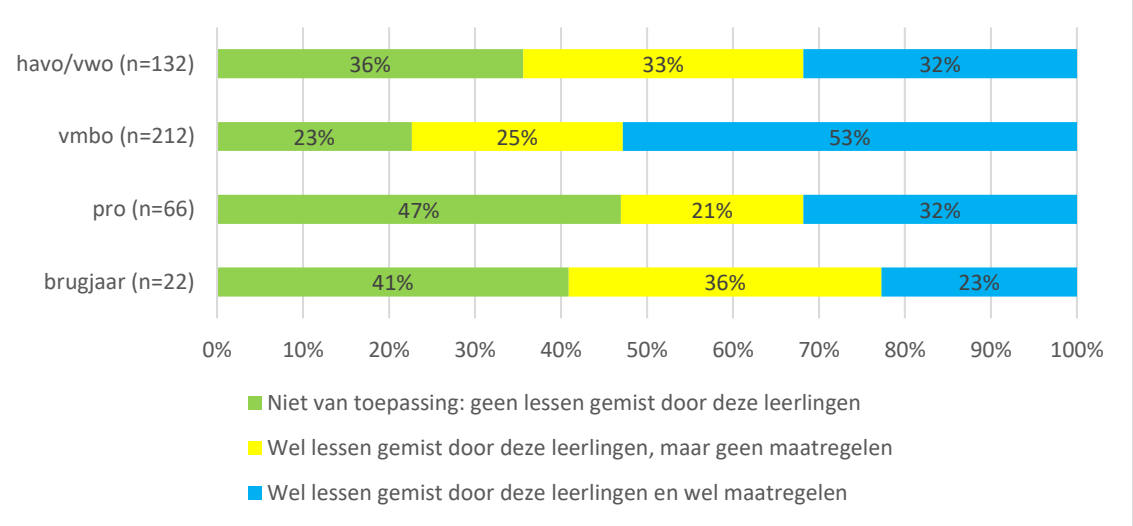

Figuur 6.3b Percentage vestigingen met maatregelen voor achterstandsleerlingen/leerlingen die van huis uit minder ondersteuning krijgen als deze lessen missen, meting november

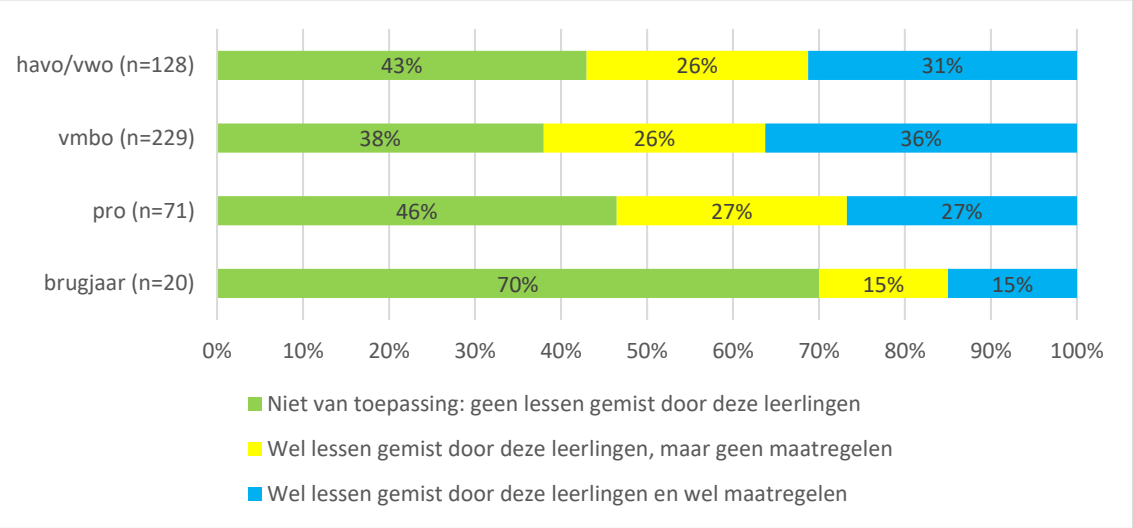

Bij de meeste vestigingen (69%) zijn er in december lessen gemist door achterstandsleerlingen en/of leerlingen die van huis uit minder ondersteuning krijgen (Figuur 6.3a). Dat zijn significant meer vestigingen dan bij de vorige meting in november (58%).
Daarbij heeft 27 procent van de vestigingen in december aangegeven dat er geen maatregelen genomen zijn ondanks dat er lessen gemist zijn door achterstandsleerlingen. In november betrof dit 25 procent van de vestigingen. Het verschil tussen de metingen is niet significant. Er zijn in december dus ongeveer evenveel vestigingen waar achterstandsleerlingen lessen gemist hebben zonder dat er maatregelen zijn genomen om deze te ondervangen als in november.

Uit aanvullende analyses blijkt dat de verschillen tussen de onderwijstypen significant zijn. In het vmbo worden het vaakst lessen gemist door 'kwetsbare' leerlingen, maar worden deze ook relatief vaak volledig ondervangen. In het praktijkonderwijs worden de minste lessen gemist door 'kwetsbare' leerlingen. Op vestigingen met alleen brugjaren worden relatief vaak de gemiste lessen door 'kwetsbare' leerlingen niet ondervangen.

In vergelijking met de meting van november (Figuur 6.3b) zijn er in de huidige meting significant meer vmbo-vestigingen die aangeven dat het treffen van maatregelen nodig is. Voor vestigingen met havo/vwo, pro en alleen brugklassen zijn er in december en november ongeveer evenveel vestigingen waar maatregelen nodig.

Aan de vestigingen die wel maatregelen hebben genomen, hebben we vervolgens gevraagd of uit evaluatie blijkt dat de maatregelen achterstanden effectief verminderen/opheffen (Figuur 6.4a). 47 procent van de vestigingen weet nog niet of de maatregelen effectief zijn, 46 procent denkt dat de maatregelen die zij nemen een (licht tot sterk) effect hebben, 7 procent geeft aan dat de maatregelen nauwelijks tot geen effect hebben en 1 procent van de vestigingen geeft aan niet te evalueren. Vergeleken met de meting in november (zie Figuur 6.4b) zijn er in december significant meer vestigingen die zicht hebben op de uitkomsten van de evaluatie. Ook zijn er in december significant meer vestigingen die rapporteren dat er een licht tot sterk effect is van de maatregelen. Tot slot zijn er meer

vestigingen in december die rapporteren dat maatregelen nauwelijks tot geen effect hebben dan in november.

Figuur 6.4a In hoeverre blijkt uit evaluatie dat deze maatregelen achterstanden effectief verminderen/opheffen bij achterstandsleerlingen/leerlingen die van huis uit minder ondersteuning krijgen? (n=180); meting december

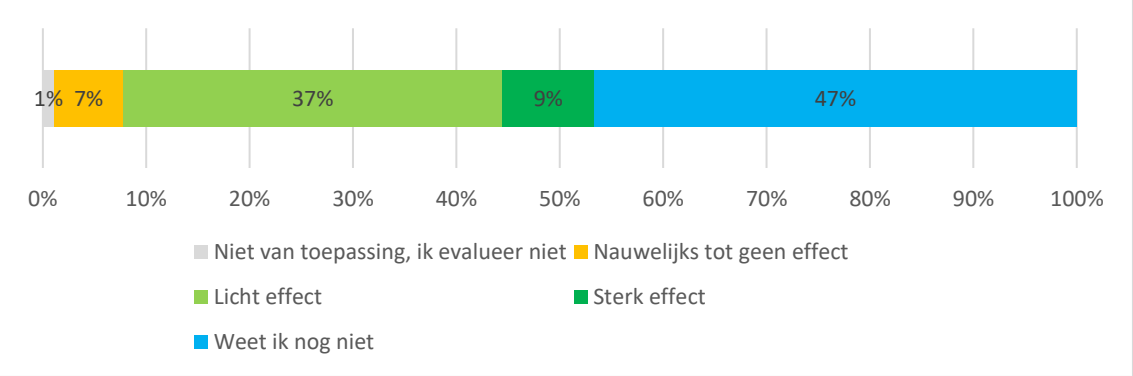

Figuur 6.4b In hoeverre blijkt uit evaluatie dat deze maatregelen achterstanden effectief verminderen/opheffen bij achterstandsleerlingen/leerlingen die van huis uit minder ondersteuning krijgen? (n=145); meting november

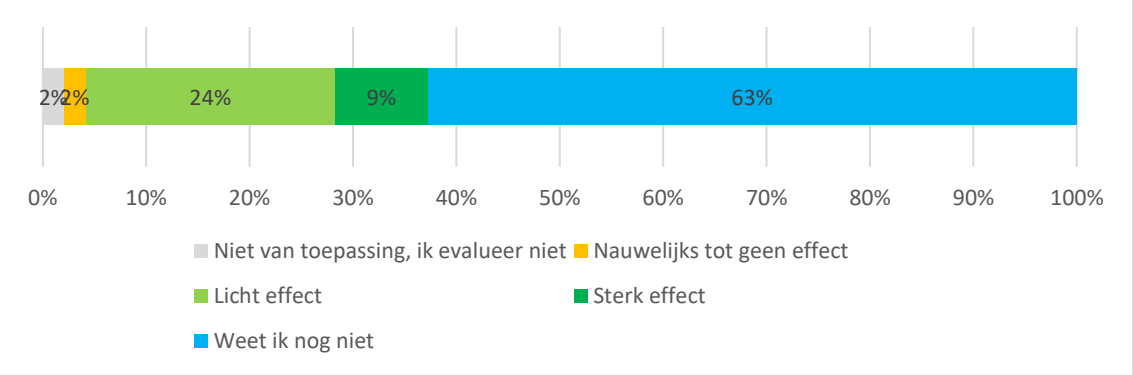

6.4. Afname van (toetsen in het kader van) schoolexamens

In deze paragraaf gaan we in op de continuïteit in de afname van (toetsen in het kader van de) schoolexamens in het voortgezet onderwijs. We hebben alle vestigingen waar normaliter schoolexamens worden afgenomen[4], gevraagd of de geplande (toetsen meetellend voor) schoolexamens zijn doorgegaan bij de leerlingen in de periode van 15 november tot en met 10 december.

In Tabel 6.5a is te zien dat bij 15 procent van vestigingen er geen schoolexamens gepland stonden in de periode van 15 november tot en met 10 december. Op nagenoeg alle vestigingen waar schoolexamens gepland stonden zijn deze volledig doorgegaan (94%). Deze resultaten zijn vergelijkbaar met de vorige meting in november (98% van de geplande schoolexamens is toen doorgegaan; Tabel 6.5b).

[4] Vestigingen met uitsluitend brugklassen of praktijkonderwijs zijn buiten beschouwing gelaten.

Tabel 6.5a Zijn geplande (toetsen meetellend voor) schoolexamens doorgegaan in de periode van 15 november tot en met 10 december? (percentage vestigingen)

	vmbo	havo/vwo	totaal
Ja, de schoolexamens zijn volledig doorgegaan in deze periode	80%	80%	80%
Nee, een deel van de geplande schoolexamens is niet doorgegaan	6%	4%	5%
Nee, geen van de geplande schoolexamens is doorgegaan	0%	0%	0%
Niet van toepassing, er stond in deze periode (nog) geen schoolexamen gepland	12%	16%	14%
Niet van toepassing, wij nemen geen schoolexamens af in verband met deelname van onze leerlingen aan staatsexamens	2%	0%	1%
n	212	132	344

Tabel 6.5b Zijn geplande (toetsen meetellend voor) schoolexamens doorgegaan in de periode van 11 oktober tot en met 12 november? (percentage vestigingen)

	vmbo	havo/vwo	totaal
Ja, de schoolexamens zijn volledig doorgegaan in deze periode	79%	88%	82%
Nee, een deel van de geplande schoolexamens is niet doorgegaan	2%	1%	1%
Nee, geen van de geplande schoolexamens is doorgegaan	0%	0%	0%
Niet van toepassing, er stond in deze periode (nog) geen schoolexamen gepland	17%	12%	15%
Niet van toepassing, wij nemen geen schoolexamens af in verband met deelname van onze leerlingen aan staatsexamens	1%	0%	1%
n	229	128	357

Aan de relatief kleine groep van zeventien vestigingen waarbij een deel van de schoolexamens niet is doorgegaan hebben we vervolgens gevraagd welke maatregelen zij hebben genomen. Alle vestigingen nemen één of meerdere maatregelen. Vijftien vestigingen geven aan schoolexamens op een later moment in dezelfde vorm af te zullen gaan nemen. Vier vestigingen geven aan (ook) schoolexamens in een andere vorm te zullen gaan afnemen, twee vestigingen geven aan (ook) het PTA aan te passen en twee vestigingen geven aan dat de maatregelen nog niet bekend zijn.

6.5. Bereidheid tot zelftesten

In deze laatste paragraaf gaan we in op de bereidheid van het personeel en de leerlingen in het voortgezet onderwijs om zich twee keer per week thuis preventief te testen.

Figuur 6.5a Hoe groot schat u ongeveer het aandeel van uw personeelsleden dat bereid is om zich twee keer per week thuis preventief te testen? (n=432); meting december

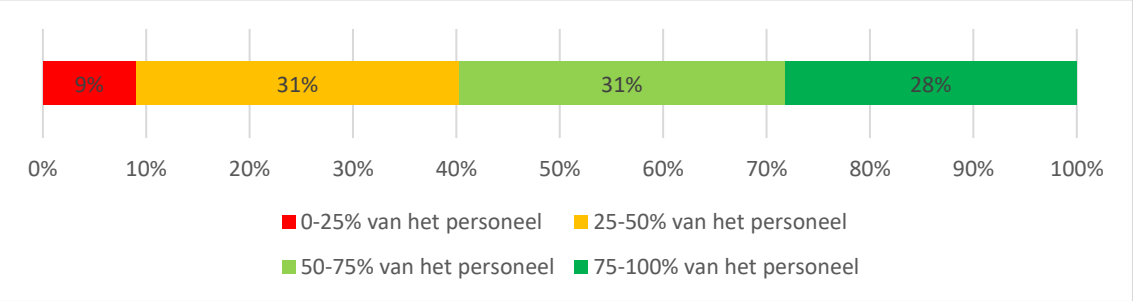

Figuur 6.5b Hoe groot schat u ongeveer het aandeel van uw personeelsleden dat bereid is om zich twee keer per week thuis preventief te testen? (n=448); meting november

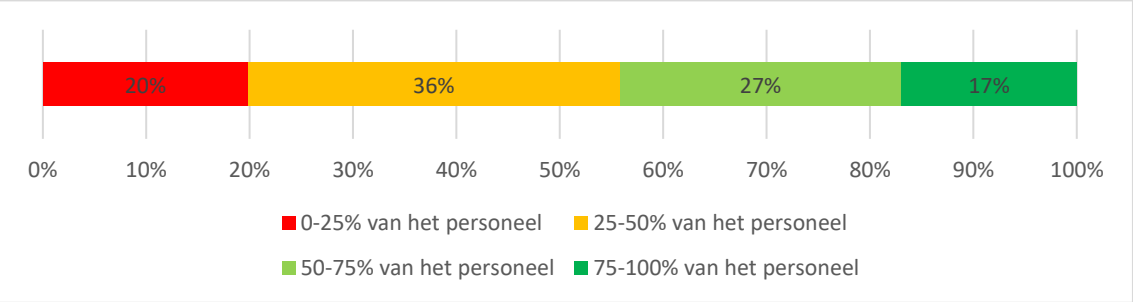

Zoals te zien in Figuur 6.5a schat 40 procent van de respondenten in dat maximaal de helft van het personeel bereid is zich twee keer per week thuis preventief te testen. Daarnaast schat 28 procent van de respondenten in dat meer dan driekwart van het personeel bereid is zich twee keer per week thuis preventief te testen. Gemiddeld wordt ongeveer 60 procent van het personeel bereid geschat om zich twee keer per week te laten testen. In november betrof dit percentage 49 procent. Het verschil tussen beide metingen is significant. De schatting van het aantal personeelsleden dat bereid is zichzelf te testen ligt in december dus hoger dan in november.

Figuur 6.6a Hoe groot schat u ongeveer het aandeel van de leerlingen dat bereid is om zich twee keer per week thuis preventief te testen? (n=432); meting december

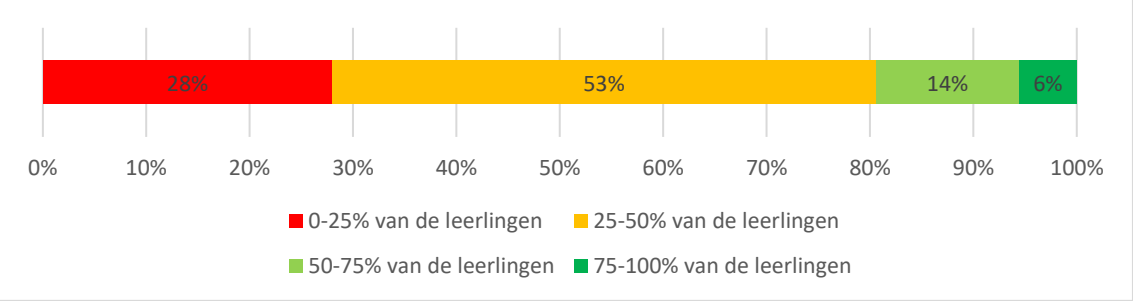

Figuur 6.6b Hoe groot schat u ongeveer het aandeel van de leerlingen dat bereid is om zich twee keer per week thuis preventief te testen? (n=448); meting november

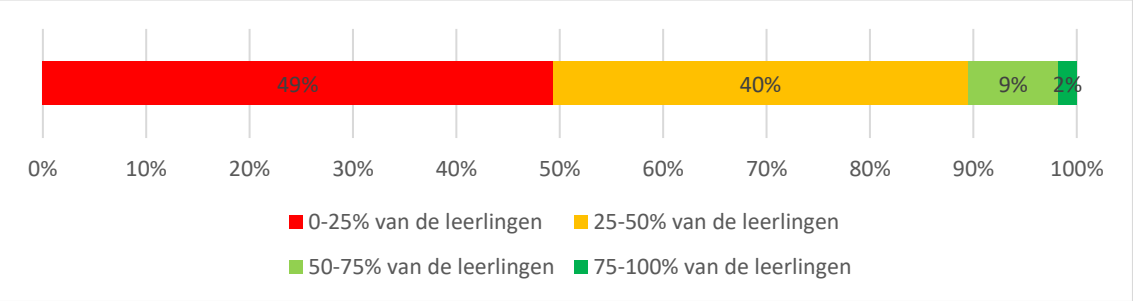

Zoals te zien in Figuur 6.6a is het percentage leerlingen dat bereid wordt geschat om zichzelf twee keer per week preventief te testen lager dan het percentage personeelsleden (Figuur 6.5a). Ruim een kwart van de scholen schat in dat minder dan 25 procent van de leerlingen zichzelf zou willen testen. Op 20 procent van de scholen wordt meer dan de helft van de leerlingen bereid geschat om preventief zelftesten te gebruiken. Gemiddeld wordt 38 procent van de leerlingen bereid geschat om twee keer per week een zelftest te gebruiken. In november bedroeg dit 28 procent van de leerlingen. Het verschil het percentage leerlingen tussen de metingen van december en november is significant. In december wordt geschat dat meer leerlingen bereid zijn zelftesten te gebruiken dan in november.

Bijlage 1 Methodologische verantwoording

In deze bijlage bespreken we achtereenvolgens:
- de populatie, steekproef en respons;
- de representativiteit;
- de groep leerlingen waarvoor de vragenlijst is ingevuld.

Populatie, steekproef en respons
Na het uitvoeren van de achtste meting (in juli 2021) was de opdracht voor het peilingsonderzoek formeel ten einde. We hebben daarom conform de afspraken de verzamelde contactgegevens van scholen nadien verwijderd. Op verzoek van de opdrachtgever hebben we de negende tot en met de twaalfde peiling uitgevoerd in het nieuwe schooljaar. We hebben voor deze peiling op basis van de meest recente DUO gegevens nieuwe panels van scholen geconstrueerd. De opzet van deze panels is vergelijkbaar met de opzet bij de eerste acht metingen.

Op basis van openbare gegevens van DUO hebben we in Tabel B.1 en B.2 een overzicht opgenomen van het aantal vestigingen per schooltype. Met name het reguliere basisonderwijs telt zeer veel vestigingen (ruim 6.000). Het was niet nodig deze allemaal te benaderen voor het onderzoek, dus hebben we daar wederom met een steekproef gewerkt. Bij die steekproeftrekking hebben we ervoor gezorgd dat de steekproef wat betreft gemeentegrootte en schoolweging een goede afspiegeling is van de populatie van basisschoolvestigingen. Bij de andere schooltypen hebben we alle vestigingen benaderd.

De directies van de schoolvestigingen hebben per e-mail een uitnodiging ontvangen voor het invullen van de vragenlijst. De uitnodigingen zijn verstuurd op 13 december. Op 16 december hebben we een rappel verstuurd aan de vestigingen die de vragenlijst nog niet (volledig) hadden ingevuld. De vertegenwoordigende organisaties in het veld (PO-Raad, VO-raad en AVS) hebben hun achterban opgeroepen om mee te werken aan de periodieke peiling om een goede respons te kunnen behalen.

Voor het bao, sbao, so en vso hebben we in eerste instantie gebruik gemaakt van de e-mailadressen uit de openbare DUO-bestanden. Van de relatief kleine aantallen sbo-, so- en vso-vestigingen hebben we missende, incomplete en algemene e-mailadressen uit het DUO-bestand waar mogelijk handmatig vervangen door e-mailadressen van de directie die via de website van de vestiging te vinden waren. Het doel hiervan was om voldoende respons te behalen. In totaal zijn 123 vestigingen gecheckt en 68 mailadressen aangepast. In het vo hebben we voor het benaderen van de vestigingen gebruik gemaakt van een bestand met contactgegevens van de VO-raad. Bij vestigingen die niet waren opgenomen in dit bestand hebben we e-mailadres uit het DUO-bestand gebruikt. Aanvullend hebben we bij de negende, tiende en elfde peiling via de vragenlijst gevraagd of vestigingen de contactpersoon of het mailadres wilden wijzigen voor de volgende peilingen. Voor de twaalfde peiling hebben we de mailadressen van de vorige peiling zodoende up-to-date gebracht.

Tabel B.1 Aantallen vestigingen naar schooltype: populatie, steekproef (bo) en respons

Schooltype	Populatie	Steekproef	Respons	Respons percentage
bao	6248	2112	567	26,8%
sbao	257		75	29,2%
so*	264		106	40,2%
vso*	276		96	34,8%
vo	1307		432	33,1%
totaal			1276	30,3%

* Vestigingen met zowel so als vso hebben we random verdeeld over so en vo, waarbij we gecontroleerd hebben voor gemeentegrootte en cluster. In de vragenlijsten hebben we bij deze vestigingen expliciet gevraagd om de vragen in te vullen over de leerlingen op het so of vso.

Tabel B.2 Aantallen vestigingen naar schooltype: respons en categorieën non-respons

	Non-respons						Respons		Totaal benaderd	
	Bounce		Niet beantwoord		Deels ingevuld		Volledig ingevuld		Totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
bao	6	0,3%	1183	56,0%	356	16,9%	567	26,8%	2112	100,0%
sbao	1	0,4%	135	52,5%	46	17,9%	75	29,2%	257	100,0%
so	0	0,0%	129	48,9%	29	11,0%	106	40,2%	264	100,0%
vso	1	0,4%	116	42,0%	63	22,8%	96	34,8%	276	100,0%
vo	3	0,2%	694	53,1%	178	13,6%	432	33,1%	1307	100,0%
totaal	11	0,3%	2257	53,5%	672	15,9%	1276	30,3%	4216	100,0%

Representativiteit

We hebben de responsgroep vergeleken met de populatie. Bij alle schooltypen hebben we daarbij gekeken naar gemeentegrootte (zie Figuur B.1). In het basisonderwijs hebben we aanvullend gekeken naar schoolgewicht (zie Figuur B.2). We achten de responsgroep voldoende representatief voor de populatie van vo en sbo en hebben daarom voor deze sectoren niet gewogen. Bij bo en vso is er sprake van een ondervertegenwoordiging van scholen in de G4 en een oververtegenwoordiging van scholen uit overige gemeenten. Bij so is er van het tegenovergestelde sprake: er is een oververtegenwoordiging van scholen in de G4 en een ondervertegenwoordiging van scholen uit overige gemeenten. Voor bo, vso en so hebben we dus gewogen om hiervoor te corrigeren.

Figuur B.1 Populatie en respons naar gemeentegrootte

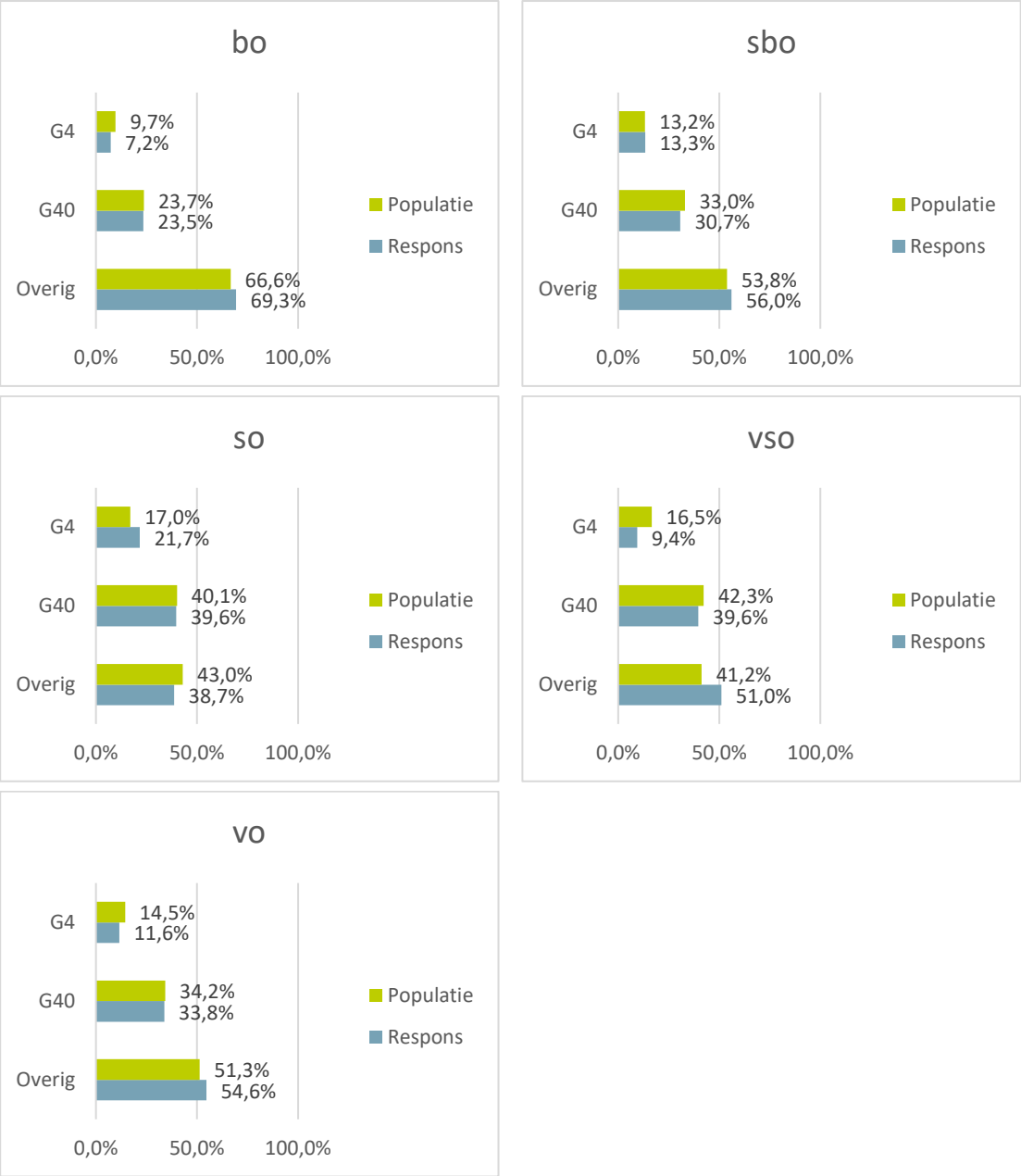

Figuur B.2 Populatie en respons basisonderwijs naar schoolgewicht

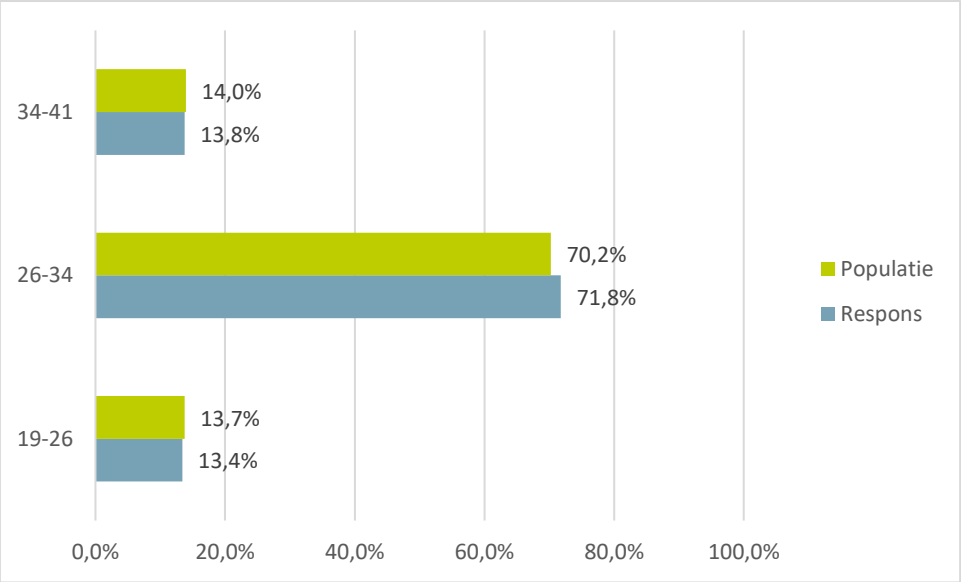

Leerlingen waarvoor de vragenlijst is ingevuld

Om het respondenten makkelijker te maken de vragenlijst in te vullen en om betrouwbaarder te peilen, hebben we ervoor gekozen de vragenlijst in te laten vullen voor een gespecificeerde groep leerlingen. De werkwijze die we daarbij hebben gebruikt is als volgt.

- Bao en sbao: vestigingen uit het bao en sbao hebben de vragen beantwoord voor een vooraf door ons willekeurig gekozen groep uit de groepen 1 tot en met 7 en voor groep 8. We hebben ervoor gezorgd dat de groepen 1 tot en met 7 gelijkmatig zijn verdeeld over de achtergrondkenmerken gemeentegrootte en schoolgewicht.
- So en vso: vestigingen uit het so en vso hebben de vragenlijst ingevuld voor alle leerlingen van hun vestiging. Vestigingen uit het (v)so hebben de vragenlijst ingevuld voor alle leerlingen van hun so- dan wel vso-afdeling (vooraf door ons ingedeeld in deze twee groepen waarbij we gecontroleerd hebben voor gemeentegrootte en cluster).
- Vo: op basis van de onderwijsstructuur uit het DUO-bestand hebben we de vestigingen ingedeeld in groepen.
    - Categorale vestigingen (pro, vmbo, havo en/of vwo) en vestigingen met alleen brugjaren hebben de vragenlijst ingevuld voor alle leerlingen.
    - Vestigingen met pro en daarnaast een of meerdere andere onderwijstypen hebben de vragenlijst ingevuld voor alle pro-leerlingen op hun vestiging.
    - Brede vestigingen met zowel vmbo als havo en/of vwo hebben we gevraagd de vragenlijst in te vullen voor vmbo-leerlingen of voor havo en/of vwo-leerlingen. De toewijzing hebben we vooraf willekeurig gedaan waarbij we rekening hebben gehouden met een gelijke verdeling naar gemeentegrootte. Brede vestigingen met brede brugklassen hebben we daarbij expliciet gevraagd de leerlingen in de brugklassen buiten beschouwing te laten.

Denominatie

We hebben bij een aantal vragen statistisch getest of er verschillen zijn tussen denominaties. We hebben hiervoor alle denominaties ingedeeld in 4 groepen. In Tabel B.3 tonen we de indeling die we bij deze testen hebben aangehouden.

Tabel B.3 Indeling in denominaties

Categorie	Denominaties
Openbaar	Openbaar
Protestants	Protestants-christelijk
	Evangelisch
	Evangelische broedergemeenschap
	Gereformeerd vrijgemaakt
	Reformatorisch
	Gereformeerd
Katholiek	Rooms-katholiek
Overig	Algemeen bijzonder
	Antroposofisch
	Hindoeïstisch
	Interconfessioneel
	Islamitisch
	Joods
	Samenwerkingen van twee of meer van de bovenstaande denominaties

Oberon

Postbus 1423, 3500 BK Utrecht
t 030 230 60 90 | f 030 230 60 80
info@oberon.eu | www.oberon.eu

Utrecht, 23 december 2021
In opdracht van Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap